NAGY-KANIZSA. 1895. julius 6-án. 27-ik szám. XXXIV. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, a minden további sorert 5 kr.

NYILTTERBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésert 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és galambokiönkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedneveló egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", „n.kanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Felhivás

az 1896-iki Ezredéves országos kiállitás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportja érdekében.

Az 1896-iki Ezredéves kiállitás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjában több régi irodai és üzleti helyiség bemutatása van tervbe véve.

Hogy ez lehetőleg hiven és teljesen legyen eszközölhető, első sorban a régibb czégek segitségére, de ezeken kivül mindazoknak a közreműködésére van szükség, a kiknek birtokában vannak a régebbi időktől egyes berendezési és felszerelési tárgyak (asztalok, székek, állványok, czégtáblák, dobozok, csomagoló papirok és vásznak, mértékek stb.) vagy nyomtatványok (számla-, árjegyzék-, körlevél-, etiquette-minták, plakátok, váltók, értékjegyek stb.)

Száz meg százféle tárgyról van itt szó, a melyeket felsorolni, de megjelölni sem lehet, a melyek azonban bármi jelentékteleneknek látszassanak, az emlitett czélra használhatók, sőt szükségesek.

Fölkérjük ennélfogva mindazokat, a kik ily tárgyakkal a csoport intéző bizottságának vállalkozását elősegithetik, sziveskedjenek azokat az Ezredéves országos kiállitás igazgatóságának Budapest, városliget „az V. csoport számára" mielőbb rendelkezésre bocsátani.

Budapesten, 1895. évi junius hó 20-án.

Az 1896-iki Ezredéves országos kiállitás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnöksége:

Falk Miksa s. k. Lukács Antal s. k.
orsz. képviselő. a főrendiház tagja.

39.429. sz.

Pályázat.

A vezetésem alatt álló kereskedelemügyi miniszterium személyzetének keretében a posta és távirdánál alkalmazandó 108 „posta és távirda gyakornokjelölt" állásra pályázatot nyitok.

Pályázhatnak az 1883 I. t. cz. 14. § a alapján, — kik középiskolát vagy egyenrangu tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen befejezték, 18 életévüket betöltötték s a magyar állampolgársággal birnak.

Ezen feltételeken kivül a pályázók, községi városi bizonyitványnyal fedhetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyitványnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirda szolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni.

A pályázat alá bocsátott állásokat a posta és távirda igazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenkettőt.

A sajátkezüleg irt és születési orvosi, erkölcsi, s iskolai bizonyitványokkal kellően felszerelt pályázati kérvények ennélfogva és pedig a már közszolgálatban állók által elöljárságuk, a közszolgálatban nem állók által ellenben az illető szolgabiró a polgármester utján 1895. jul. 31-ig szerint, a hol a pályázó alkalmazást óhajt, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy a zágrabi pósta és távirda igazgatósághoz nyujtandók be.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és távirda igazgatóság felhivására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután felfogadásuk iránt végleg határoz.

A fölfogadott posta és távirda gyakornokjelöltek eskü helyett ennek megfelelő fogadalmat tesznek egy (1) frt napidijban részesülnek s ezen állásuk elfogadásával a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1.) Állásukat az igazgatóság felhivására f. év szeptember 1-én vagy azonnal is elfoglalni tartoznak.

2.) A posta és távirda igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fegyelmi hatósága alatt állanak, a pósta és távirda szolgálatot gyakorlatilag elsajátitani s rendes szolgálatot tenni kötelezik magukat.

3.) 1896 szeptember 1-ével saját költségükön Budapestre illetve Zágrábba fognak áthelyeztetni a posta és távirda tanfolyam szabályszerü hallgatására.

4.) A posta és távirda tanfolyam tartama alatt, mint ennek rendes hallgatói, a tanfolyam szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beiratási és tandijakat is — amennyiben ezek alól a szabályzat értelmében föl nem mentetnek — fizetni kötelesek.

5.) Napidijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 hóra terjedő tartama alatt megmaradnak, de ennek fejében a posta és távirda igazgatóság rendelkezése szerint szabad idejükben rendes szolgálatot tartoznak tenni.

6.) Azok kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek, kiknek magatartása bármi tekintetben kifogás alá esik, a kik a posta s távirda szolgálatra alkalmatlanoknak találtatnak, a szolgálattól illetve ezen próbaképeni alkalmazástól egyszerüen felmentetnek.

7) Ellenben azok, kik gyakorlati alkalmazásuk alatt feladatuknak kellőleg megfelelnek, a pósta és távirda tanfolyam szabályszerü befejezése után pósta és távirda gyakornokokká neveztetnek ki az 1893. IV. t. cz. 11. §-ban megállapitott segélydijjal, szaz, ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 500 frt, különben évi 400 frt segélydijjal, a posta és távirda tanfolyam szabályzat által előirt szakvizsga letétel után pedig a posta és távirda tanfolyam hallgatói részére iskolai képességükhöz mérten fentartott állásokra nyernek képesitést és amennyiben a gyakorlati követelményeknek megfelelnek, addig még posta és távirda tiszti állások üresedésbe jönnek, mint posta és távirda segédtisztek nyernek alkalmazást.

Budapest, 1895. junius 2-án

Kereskedelemügyi miniszter.

A posta kézbesités egy fontos akadálya.

A posta tarifában intézkedés van ugyan téve az iránt, hogy különösen a nagyobb városokba szóló postaküldeményeken a czimzett lakása, a kerület, utcza, házszám stb. kiirásával pontosan megjelöltessék.

Ezen gyakorlati utasitást azonban a közönség oly kevéssé veszi figyelembe, hogy naponként ezer és ezer levél érkezik Budapestre és más nagyobb városokba, melyeken a czimzett lakása hiányzik.

Ennek azután az a következménye, hogy a levelek tekintélyes része vagy hosszas kérdezősködés után elkésve és sokszor illetéktelen egyénnek kézbesittetik, vagy egyáltalában nem is kézbesithető. Különösen előfordul ez rendes körülmények közt is olyan esetekben, midőn betegség, fegyvergyakorlatokra való behivás és más efféle okok következtében a kézbesitésre hivatott egyént mással kell helyettesiteni. A napokban lefolyt sztrájk közben különösen nagy fennakadást okozott ez a körülmény, a budapesti posta- és távirdaigazgatóság költséget és fáradságot nem kimélve hasztalan igyekezett azon, hogy a postaforgalommal kapcsolatos és a közönségre annyira fontos kereskedelmi és magán érdekek a forgalom szünetelése által kárt ne szenvedjenek, hasztalan pótolta a sztrájko'ó egyéneket más munkaerőkkel, minden jóakarata füstbe ment a közönség azon mulasztásán, hogy a Budapestre szóló levelek nagyobb részének czimeiből az utcza és házszám hiányzott, holott ha ezen akadály fenn nem forgott volna, a küldemények nagy része a sztrájk tartama alatt is akadálytalanul kézbesithető lett volna.

Reméljük, hogy az elmult forgalmi zavarokból a közönség is saját jól felfogott érdekében le fogja vonni azt a tanuságot, hogy postaküldeményeink gyors kézhez jutását a megfelelő teljes czim ráirásával biztositani igyekszik, mert különben a nagyobb városok postahivatalai — különösen Budapest — a legjobb akarat és igyekezet mellett sem képesek az érkezett küldeményeket gyorsan kézbesiteni, késedelem pedig sokszor magántermészetü ügyekben is nagy hátránynyal járhat egyesekre, üzletembereke pedig valóságos kalamitás, a melyen csakis az érdekelt közönség maga segithet az által, ha a pontos és gyors postakézbesitésnek ezen itt emlitett akadályát eláritja és postaküldeményeinek czimzésére gondot fordit.

A sertésvész

azon több és szembeötlőbb tüneteinek leirása, melyekről a nemszakértő is e kór jelenlétére következtethet.

A sertésvész a (sertéskolera) igen ragályos természetü megbetegedés, a melyet legtöbbször ujonan bevásárolt beteg sertésekkel hurczolnak be az egészségesek közé.

Azért itt is megemlitjük azt, hogy különösen óvatosak legyünk az uj anyag, legfőképen pedig a tenyész-állatok beszerzése körül. Nevezetesen külföldről ilyen sertéseket ne hozassunk: és — legalább addig, mig a betegség az országból ki nem lesz irtva — az itthon vásárolt állatokat is, mielőtt a vevő törzsnyájába bocsátaná (hogy ezt a netáji befertőztetéstől óvja) előbb 10—14 napig elkülönitve tartsa és ezen idő letelte után, akkor is ha az állatokon semmiféle aggasztó tüneteket nem észlelt, — nagyobb biztosság kedveért állatorvos által még egyszer nézesse meg őket, mielőtt nyájába bocsátaná.

A sertésvész lényegében mint tüdő és bélgyuladás folyik le és majd az egyik, majd pedig a másik betegségnek a jeleuségei szembeötlőbbek. Rendesen lázzal étvágytalansággal kezdődik, a mihez légzés, köhögés és heves hasmenés csatlakoznak. A már sulyos betegek tátott szájjal, szuszogva vagy hörögve lélekzenek, nagy fokban lesoványodottak és elgyengültek, lehorgasztott fejjel, mintegy bódultan és ingadozva járnak. Állandóan vagy legalább is sokat fekűsznek, felkelni alig birnak és mihamar ujra összeesnek. A betegség végefelé a hason és a czombok belső felületén lencse, egész borsó nagyságu, körülirt sötét-vörös foltok tünnek elő, vagy pedig nagyobb kiterjedésü kékes-vörös elszinesedés látható a hason, nyakon és füleken.

Minden olyan sertés, a mely ilyen tünetek között megbetegszik, sertésvész gyanujában állónak tekinthető, különösen akkor, ha egyszerre több egyforma megbetegedés fordul elő.

A betegség lefolyása igen különböző, a mennyiben enyhébb esetekben 15—16 napig, sőt tovább is elhuzódik, ellenben heves járványok alkalmával rövidebb lefolyásu s pár nap alatt elpusztitja az állatokat.

TÁRCZA.

Vén fenyőfa.

Vén fenyőfa áll a
Hegyoek tetejeben
Alig már egy ága
Amely volna épen.
Havas eső járja
Tépi hideg szélvész,
Istennek csodája
Hogy itten el nem vész.
Kemény kötalajba
Verődött gyökere,
Örökös tengődés,
Vajudás élete.
Nem környékzi egyéb
Csak a setét felhők,
A vándor madár sem
Tart rajta pihenőt.
Nincs alatta zöld fű,
Zöld fű között virág,
Hogy rászórná olykor
Balzsamos illatát
Ott áll évek óta
Szomoru magányban,
Csak a téli hó, mely
Betakarja lágyan;
De az is elhagyja
Tavasz jövetével,
Sok könnyhullatással
Jár a bucsuvétel
Óda tette a sors
Villámháritónak,
Amikor az égnek
Dörgései szólnak;
Összevissza is már
Szaggatva kebele,
A régi be sem forrt
Ott már uj sebhelye,
Mig le nem teríti
Egy végső csapással
S a völgybe dől a fa
Tompa zuhanással!

HEDVIG JÓZSEF.

A sors játéka.

— Beszély. —

Irta: CZIKLE VALERIA.

(Folytatás.)

— Mért oly halvány ön Elza? — kérdé Andor mélyen fürkészőleg nézve szemébe.

— Elza kiállta a tekintetet. Miért? Oh! ha tudnád miért? de nem fogod megtudni.

— Rendes szinem.

— Leült a zongorához.

— Melyik a kedvencz dala? — Ennyit akart tudni.

„Cserebogár" . . . .

Elza hozzákezdett. Mintha vasmarok szoritotta volna össze a szivét és torkát.

„Cserebogár . . . . sárga cserebogár" . . .

Egész lelkéből tele érzéssel játszott.

— Milyen kár, hogy csak ma élvezhetem játékát, — ismét erősen nézett Elzára.

— Miért csak ma?

— Holnap utazom Olaszországba. Szeme lángolt, ajka lázba égett. Vajjon mit felel Elza?

— Sokáig marad oda? — odavetőleg kezdé, pedig mindent oda adott volna, ha azt mondhatná neki: Ne menjen, maradjon . . . Ha ezt mondhatná!

— Örökké . . . .

— Örökké? Az hosszu idő . . . . nem is tudta mit beszél. Ő elmegy, örökre elmegy . . . . . Mi lesz vele? Játszott tovább.

. . . . Csak azt mond meg: rózsámé leszek e?

— Hosszunak találja? . . . — hangjából elfojtott vágy tört elő.

. . . . Hosszunak . . . .

. . . Akarja, hogy ne menjek el . . . ? a mélységes szemekben forró várakozás tüze égett s megállt Elza előtt várón, esdeklően.

Elza vigyázz, te szegény árva madárka vigyázz, vigyázz!!

— Nekem mindegy! Erős volt. Könnyét visszafojtá s attól az egy könnytől majd megfult, — annyira szorult a szive.

— A három szál nefelejts kihullott a nájából.

Andor fölvette. Ez is mindegy, — ha nálam marad? — szép férfias arczán kinos rángás futott végig.

— Ez is . . . .

— Megértették egymást. — — —

— 11 óra, — szólt Andor óráját elővonva. Jó éjt és sok boldogságot a jövőben. Korán reggel indulok, nem lesz időm bucsuzni.

— Hová? — kérdé Gábor csodálkozva.

— Olaszhonba.

— Ily hamar!

— Már megunhattál, elég rég vagyok itthon. — Ugyan ne beszélj ily badarságot. Téged megunni, mikor 10 évben látlak egyszer. — Maradj még holnap holnapután nálunk. Elza is rossz néven venné.

— Lehetetlen. Ő nagysága meg fog bocsájtani.

— Árvy felhagyott a marasztalással, ismerve öcscse nyakas természetét, hogy az elhatározásától el nem áll.

— Mikor látunk ujra?

Lehet, hogy soha! — a körülmények nem engedik. — Elzára nézett hosszan, soká . . . . Kivüled ugy sem vár senki e házában. — Mit keresnék itthon? — Te megelégszel, ha koronként értesitlek.

— No de majd mégis eljösz hozzánk, majd, ha megszáll a vágy látni hazád édes földjét, — melyet nem szabad elfelednie annak, ki magyar, ki fia, ki benne született!

— Igazad van, — mond Andor elkomorodva — majd visszajövök egyszer, valamikor . . . . . Isten veled bátyám!

— Isten veled Andor! De ily hamar! — Árvy nem birta megérteni öcscsének ezt a különös, gyors elutazását. Ahhoz hozzá volt szokva Andor részéről, hogy az mindent saját akarata, belátása szerint cselekedett és hogy függni nem függött senkitől, de e gyors utazás okát nem értette.

— Isten önnel Elza, gondoljon néha reám, én sokat, nagyon sokat fogok önre gondolni. Isten önnel! örökre . . . .

— Elza erőt, erőt!!

— Isten vele Andor . . . . Isten vele . . . . .

— Eltávozott. Gábor lekisérte. Amint a lépcsőkön haladtak, Gábor megszólitá öcscsét, ki hallgatagon ment mellette.

— Mi okozza gyors elutazásod! — képtelen vagyok megérteni.

— Egy elintézetlen ügy, melynek késnie nem szabad. Komolyan, határozottan volt mondva, Árvy nem emelt több szót.

Távozásuk után Elza fölrohant szobájába. Bezárkózott. — Az akarat-erő, az önuralom elhagyták. A pohár megtelt, csordultig volt, és ő fenékig üritette.

A pohárban méreg, — keserü, észvesztő méreg volt. Szegény fehér aszszony! Elment, . . . elment . . . örökre . . . nem látom többé! A háromszál nefelejts ott van, keblén van . . . . előbb az ő hajában volt. Azt mondta: „gondoljon néha reám . . . ! néha . . . ? — Örökké, mindig, szünetnélkül! Édes . . . édes Andor . . . . . mennyire szeretlek! Sokat, nagyon sokat fogsz rám gondolni? . . . . édes . . . édes . . . . Majd önmaga ellen támad: mért dobogaz te sziv? hallgass . . . hallgass! A keserüség kelyhét fenékig ihatod, mig a boldogságot meg sem izleled. Fáj, hogy nem lehetsz övé? Övé, kinek egy csókjáért oda adnád egész életed. No ne zokogj, oly keserük azok a könnyek. Az élők előtt titokban kell tartanod szerelmedet. Meglopnak, kikaczagnak! Hanem majd, majd néma sötét éjjeken, mikor senki nem látja, nem hallja, mikor a föld ura a sötétség: akkor zokogj, öntsd ki bánatod. — S ha majd, majd szép csillagos éjjel lesz, mikor fény, virág, fa minden szerelmet lehel, akkor . . . . akkor . . . . neked is szabad szerelmet álmodni!

A fertőző anyagot az egészséges sertések főképen az ürülékkel szennyezett takarmánynyal, vagy vizzel együtt veszik fel, de bejuthat az a belégzett levegővel, sőt a bőr sebzésein keresztül is. A legveszélyesebb terjesztője e betegségnek kétségtelenül a bélsár és a kiköhögött váladék.

A sertésvészszel sokszor összetévesztik a sertésorbánczot, a mely leginkább a tavaszi és nyári hónapokban lép fel nagyobb számmal, de sohasem szokott olyan rohamosan terjedni, mint a sertésvész s majdnem kizárólag csak a fiatal — egy éven aluli — állatokat támadja meg. A sertésorbáncz magas lázzal kezdődik, a betegek bágyadtak, étvágytalanok sokat feküsznek, elbujnak az alom közé és feizavarva nehezen és ingadozva járnak. Nemsokára (néha pár óra elteltével) vörös foltok lépnek fel a hason, a czombok belső felületén, mellkason, nyakon és füleken: ezen foltok gyorsan terjednek, sötétebbek és az elhullás előtt sokszor már az egész test, de különösen annak alsó része, kékesvörösen vagy rézvörösen elszinesedik. A betegség lefolyása gyors és az elhullás többnyire a 3-ik vagy 4-ik napon következik be, néha azonban 24—28 óra alatt is elhull az állat.

Sertésorbáncz eseteiben tüdőgyulladás és nagyobbfoku hasmenés nem szokott fellépni.

A mint a fentiekből kitűnik, ha a betegeket megfigyelik, a sertésvész és sertésorbáncz egymástól jól megkülönböztethetők.

CSARNOK.

„Álmok az üdvről.“

— Luby Sándor verseskönyve. —

(Vége.)

Őt még nem tette fásulttá a XIX-ik század blazirtsága, ő még tud álmodni az üdvről s az az álmaiból néha felriasztott költői sziv még hisz az idealizmusban s gyönyört talál a legkisebb fűszálban is, pedig modern költő a szó teljes értelmében. Erre vall „A hajtőröcske“ czimű költeménye is. Ez olyan románcz-féle apróság, de oly tiszta, hű igazsággal megirva, a mit Lubynak majdnem minden versében tapasztalunk, „A hajtőröcske“ egy minden izében modern kis história, egy bálnak az emléke. A legszebb lány viselte a bálban s egy napra nála hagyta a költőnél. Másnap a költő virágcsokorba rejtve küldte haza, de mihaszna! a tőr ott maradt — szivében.

Leirása, nyelvezete igen gördülékeny, sima s lyrai dalait könnyű játsziság jellemzik. Vegyes költeményei között az „Otthon“ czimű kiválik igen jó technikájával, — Luby Sándor különben nem csak a szülei házat szereti nagyon, de mint azt „A bucsuzó fecskéhez“ czimű költeményének utolsó strófájában irja:

> De ha mint a sas, repülni
> Tudnék bátran, szabadon,
> Veled fecske mégse szállnék
> Merre szived vágya von
> Mert mit érne más hazának
> Minden kincse én nekem?
> Magyarország, mindig érted
> Sóvárogna hű szivem

Most térjünk a forditásokra! Itt kénytelen vagyok amaz elcsépelt szállóigével élni: „le a kalappal uraim!“

Forditani nagyon komoly dolog, itt nem rendelkezünk saját eszméinkkel, legfeljebb kifejezések dolgában alakithatunk egy keveset, de csak nagyon keveset s a forditónak igen ügyelnie kell arra, hogy az eredetivel egyezzék.

Luby Sándor legkitűnőbb forditása „Az ifju Rajna,“ melynek szerzője Mária Valéria főherczegnő, továbbá „Az ifju Werner dala,“ melyet népszerüségénél fogva már mások is leforditottak, de ez a legtökéletesebb az eddig olvasottak közt. Ki ne ismerné a „Säckingeni trombitás“ örökszép bucsu-dalát? Csak hogy a szöveget különféle forditásban éneklik, különösen pedig a második versszakot nem találták el jól.

Álljon itt ez a második rész a Luby féle forditásban:

> Irigységben volt részem s gyülöletben,
> Vándor vagyok, ki ismeri a vészt,
> Csendért, nyugalmas órákért epedtem,
> S ime, utam tehozzád menni készt.
> Ha kebleden lelkem felépült volna,
> ifju korom mulása mit se bánt:
> Isten veled! Oh milyen szép lett volna.
> Isten veled! Mást mért a sors reánk!

Különösen ajánljuk az ifjuságnak Luby Sándor verseskönyvét, mely segiteni fog nekik álmodozni az üdvről.

HALÁSZ MARGIT.

Hirek.

— **Előfizetési felhivás.** — Lapunk julius 1-jével 34 ik évfolyam 3. negyedébe lépett. — Tisztelettel kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy előfizetéseiket megujitani sziveskedjenek. — Lapunk hátralékosait pedig fölkérjük, hogy a hátralékokat mielőbb beküldjék hozzánk, mert a lap föntartása tetemes költséget igényel, melynek csak ugy felelhetünk meg, ha követeléseink pontosan befizettetnek.

Tisztelettel A KIADÓHIVATAL.

— **Deákok napja** Szent Péter és Szent Pál ünnepe. Az évnek a tanulóra nézve legfontosabb napja ez, mert a bizonyitványok osztattak ki, délelőtt az ifjuság arczáról lehetett leolvasni az örömet vagy bánatot, egyiknek boldogságtól sugárzott az arcz, soknak azonban könycseppek vegyültek az izzadságába, ki amilyen eredménynyel végezett. Egy körülménynek mégis mindenki örült, hogy két hónapig tartó szünet van.

— **Pázmándy Dénes** zalaegerszegkerületi országgyülési képviselő beszámoló beszédének megtartását szeptember hóra halasztotta.

— **Kisdedek örömnapja** volt junius 29-én délután a Polgári Egylet nagytermében, a kis ártatlanok versikéztek, énekeltek, játszottak Fröbeltárgyakkal és anélkül, mulattak és mulattatták a szép számu közönséget; kár hogy az ártatlankák örömében az intelligentia nem gyönyörködik, bizon nagyon csekély számban jelent meg. Az óvónők kifogástalan élnek hivatásuknak s ismételten elismerést arattak. A csekély belépti dij melletti felülfizetést ezennel nyugtázzuk: Vidor Samuné 5 frt, Knausz Boldizsárné 3 frt, Bogenrieder Józsefné 1 frt, Neu Albertné 80 kr, Blumenschein Vilmosné 50 kr. Wusztl Lajosné 50 kr, Milhofer Kálmánné, Satler Dávid, Braun Benedek, Seitl Jánosné, Bajor Lászlóné 30—30. kr. Schulcz Károly, Rosenberg Miksa 20—20 kr, Supka Béláné, Pollák Ferenczné, 10—10 kr, összesen 12 frt 90 kr. Mely szives felülfizetésekért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége. A bevétel összesen 60 frt 30 kr. kiadás 6 frt 20 kr. Tiszta bevétel: 54 frt 10 kr.

— **Néppárt szervezés Horvát-Szt-Miklóson.** Járásunkban irja a „Csurgó és vidéke“ laptársunk, megindult a politikai mozgalom. — A járás legszélső községéből veszszük a hirt, hogy már javában szervezik a legifjabb pártot a „néppártot“. A párt alakitása czéljából legutóbb gyülést is tartottak, a hol a legközelebbi választáskor felléptetendő jelölt, Daxner János n.-kanizsai ügyvéd személyében meg is állapodtak. Kiváncsian várjuk, valjon az elvetetett mag fejlődik-e járásunk jó részben értelmes községeiben, avagy csirájában elvész.

— **Topliczán** tartózkodó munkatársunk irja, hogy Nagy-Kanizsáról számos fürdővendég élvezi az ősrégi gyógyforrás jótékony hatását és a kies hely ujabb meglepetést okozott, miután nagy változás állott be. A fürdőket a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakitották, a fürdőszobák a régi csengetyüjelzők helyett villamos jelzőkkel vannak ellátva, a fürdőház előtti rózsatéren diszes és oszlopszerü időmutató ház van felállitva és gyönyörü növénycsoportozattal körülvéve. az ebédlőbe az első emeletből lépcső épittetett, melynek növényekkel diszitett háza a vendégekre nemcsak kellemes hatást gyakorol, hanem kellemetlen idő esetén őket megkiméli a kerüléstől. Amióta Kukovics tiszttartó ur itt van, a vendégek kényelmére igen sok történt. Valamint nevezett tiszttartó urnál, ugy Schaur ellenőr urnak előzékenysége, készsége és szivélyessége a vendégekkel szemben köztiszteletet arat. A vendéglői élet élénk, italok és ételek jók sőt kitünők, árak a tavalihoz hasonlók, más fürdőhelyekkel szemben meglehetős jutányosan él a beteg és egészséges egyaránt.

— **Kegyeletes** tényt tanusitott az Arany János-utczai kisdedovoda vezetője Lenkei Malvin okleveles óvó urhölgy, amidőn az évzáró vizsga alkalmával a kisdedek által összehordott virágokból két szép koszorut kötött és azokat Kemény József és neje született Tarnói Miletz Mária kisdednevelők sirjára helyezte.

— **Nyilvános köszönet.** A „Polgári Egylet“ elnöksége és választmányának azon nemes ténykedéseért, hogy az ovodai évzáró ünnepélynek a nagy termbeni megtarthatását engedélyezni szives volt, hálás köszönetét nyilvánitja a Kisdednevelő Egyesület elnöksége.

— **Az irodalmi és művészeti kör** férfi énekkara mult hétfőn este a sörgyár alkalmas helyiségébe kirándulást rendezett, kitünően sikerült, melyen a választmány tagjai voltak leginkább kép viselve az egylet elnöke Sümegi Kálmán személyes jelenlétében.

— **Kemény József és neje** siremlékére ujabban beérkezett 2 frt; időközi kamat 1 frt 67 kr, van ez idő szerint a nagykanizsai takarékpénztárban 107 frt 67 kr. Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknél e czélra még pénz van, hogy azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert a siremlék f. évi aug. 11-én fel fog állittatni.

— **Gyászhir.** Habarta Kornélia Szt.-Vincze-rendi apácza, a nagykanizsai városi közkórháznak megnyitásától kezdve ápolórendi főnöknője élete 49-ik évében elhunyt. Temetése julius 1-én délelőtt volt.

— **Gyászhir.** Régi jóbarátunk, egy igen becsületes és tisztességtudóköztisztviselő hunyt el Hofer Ferencz okl. erdész, utóbb város jegyzőben, a családi gyászjelentést részvéttel közöljük: Alulirottak a maguk, valamint az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szivvel jelentik forrón szeretett férjének, édes atyjuk, ipjuk és nagyatyjuknak, Hofer Ferencz városi jegyző urnak, folyó hó 2-án reggeli fél 3 órakor, életének 63-ik, boldog házasságának 37-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után bekövetkezett gyászos elhunytát. A felejthetlen elhunytnak hült teteme folyó hó 3 án d. u. 5 órakor fog Kis-Kanizsán, saját házából a róm. kath. vallás szertartásai szerint a kiskanizsai temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-mise-áldozat folyó hó 4-én reggel 8 órakor fog a kiskanizsai templomban az Urnak bemutattatni. Zala-Kis-Kanizsa, 1895. julius hó 2-án. Áldás és béke hamvaira! Hofer Ferenczné, szül. Stangl Francziska, neje. Hofer József, Hild Ferenczné szül. Hofer Szidónia, Grebencz Henrikné, szül. Hofer Izabella, Molnár Ödönné, szül. Hofer Francziska, Hofer Rufina, gyermekei. Hild Ferencz, Grebencz Henrik, Molnár Ödön, vejei. Hild Károly, Hild Jenő Hild Lajos Grebencz Paula, Molnár Irma, Molnár Ilonka, unokái. Temetése nagy részvéttel történt, a magistratus majdnem teljes számban megjelent, szolgáljon némi vigaszul a gyászba borult családnak.

— **A nagykanizsai** iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyletének jun. 29 én rendezett nyári mulatságára felülfizetők névsora: Oroszváry Gyula 5 frt, Belus Lajos 4 frt 50 kr. dr. Mayer Ferencz 3 frt 50 kr. Tivolt János 2 frt, Focht Jakab, Weisz Izidor, Fischel Lajos, Kasztner János 1 frt 50—1 frt 50 kr., Szépe Boldizsár, Práger Béla, Sölétormos Géza, Fehér Pál, Lamberger Henrik, Litéri Tóth Lajos, Trojkó Péter. 1—1 frtot, Zákonyi Lajos, 80 krt, Herskovics Ignáczné, Reinics Lajos 60—60 krt, Temkó János, Tóth Lajos, ifj. Ofenbeck Károly, Darvas Ferencz, Halvax Frigyes, Stern Mór, Csesznák biró, Rosenfald Lajos, Pásti Lajos 50—50 krt, Reszpotnyik Rezső, Hőhekker József 30—30 krt, Turek Géza 20 kr, N. N. 10 kr. — Amiért is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Villámcsapás.** A jun. hó 21-én kora hajnalban dühöngő vihar alkalmával a villám Szabar község róm. kath. templomának tornyába csapott. A község lakói csak reggel vették észre, hogy a templom tornyának csucsa hiányzik, a kereszt pedig elgörbülve hanyatlik alá. A villám a templom falait is erősen megrongálta, erős tölgyfából készült ajtaját pedig szétforgácsolta.

— **Kaczorlakon** folyó évi junius 29-én d. u. 4 órakor a legelő körül levő ugynevezett „Kerektóban“ Bocskai István 30 éves, nős, két gyermek atyja és Horváth Ferencz 19 éves ifju füröd-tek. Az utóbbit a forgóviz magához ragadta s minden erőlködése daczára a viz alá bukott. Bocskai István a veszélyben levő társa megmentésére utánna uszott s a küzdelemben mindketten a vizben lelték halálukat. Junius 30-án d. u. nagy részvét mellett temették el a szerencsétleneket.

— **Uj vasut.** Dr. Mandel Pál és érdektársai kinyerték a Nagy-Kanizsa—Letenye—Alsó-Lendva—Bellatincz—Muraszombat—Regede h. é. vasut előmunkálatainak engedélyét. — A nyomjelzést Hoffmann Sándor és érdektársai jul. 25-ig teljesitik is.

— **Meghivó.** Huckstedt Irén a Rákosi Szidi szinésziskolája operette növendéke Ollop Ernő, Hajgató Béla és Salgó Sándor (Rákosi intézet növendéke) urak közreműködésével 1895. évi julius hó 7 én vasárnap este 8 és fél órakor a Polgári Egylet disztermében művészestélyt rendez. Helyárak: Páholy 5 frt. — Zöllye 1 frt 20 kr. — Körszék 1 frt, — Zártszék 80 kr. — Földszinti álló 40 kr. — Karzati ülés 50 kr. — Karzati álló 30 kr. Jegyek előre válthatók Belus Lajos és Práger Béla urak gyógyszertárában és este a pénztárnál. Műsor. 1. Endrődi Sándor: Visszavárlak előadja Salgó Sándor. 2. Bányamester: Grófné belépője énekli Huckstedt Irén. Zongorán kiséri Ollop Ernő — 3. Czimbalomjáték előadja Hajgató Béla. 4. Arany János: Pázmán lovag: előadja Salgó Sándor. 5. Lili keringő énekli Huckstedt Irén Zongorán kiséri Ollop Ernő — 6. Czimbalomjáték előadja Hajgató Béla. 7. Bánfy: Ha ő nevet (kaczagó dal) énekli Huckstedt Irén. Zongorán kiséri Ollop Ernő — Melegen ajánljuk a t. közönség figyelme és pártfogásába.

— **Közgyülés.** A felsőmagyarországi kéményseprő-ipartestület ez évi közgyülését folyó évi jul. hó 1-én Nagy-Kanizsán tartotta meg. A közgyülésen képviselve voltak nyitra, komárom, sopron, vas, somogy, pozsony és zala megyei kéményseprő mesterek. A közgyülés első sorban a két kisorsolt választmány helyébe uj. választmányi tagokat választott és pedig városunkból Mantuano Józsefet. Azután azon szakkérdésekkel foglalkozott, amelyek a közgyülés elé terjesztettek: u. m. jóváhagyatott néhány kéményseprő tanoncz felszabaditása, vizsgálat tárgyává tétettek üzletvezetők és üzlettulajdonosok között kötött szerződések stb. Munkaképtelen segédek és ezek özvegyei számára az ipartársulat pénztárából segélyek utaltattak ki. A közgyülés egyszersmind elhatározta, hogy országos kéményseprő iparegyesület megalkotása iránt a munkálatok oly módon folytatandók tovább, hogy az egyesület a jövő évi millenáris kiállitás alkalmával megalakulhasson s egy országos egyesület tekintélyével képviselhesse ugy az összes mint az egyes kéményseprők érdekeit.

— **Az „Arany Szarvas“** szálloda ujólag régi hirneves tulajdonosára visszaszállt, amennyiben Knortzer Frigyes átvette Hlatkó János főbérlőtől, kit albérlői cserben hagytak.

— **Megyei tüzoltószövetségünk** jun. 30-án tartotta közgyülését Nagy Kanizsán a városháza nagytermében, Babochay polgármester szivélyesen s remek beszédben üdvözölte s Mayer szövetkezeti elnök köszönte meg. Knorczer György főparancsnok által kiadott uj alapszabály-tervezet némi módosittással elfogadtatott. Délben társas ebéd volt a Polgári Egyletben, melyen számos lelkesitő pohárköszöntés mondatott, délután jelesen sikerült diszgyakorlat volt este pedig a sörgyárban tömörültek.

— **Szerencsétlenségek.** Marics József, 32 éves családos ember, vasuti őrt Kámáncsnál a bécsi vonat elgázolta, mindkét lábát elmetszette, 2 nap mulva a kórházban meghalt, neje és 4 gyermeke siratja. — Novák György kiskanizsai vasuti munkás a II-ik csatornában halászott s ugy belemerült az iszapba, hogy holttestét huzták ki.

— **Árva fiuk ingyen fölvétele.** A balatonfüredi „Erzsébet“ szeretetházba ez évi augusztus hónapban mintegy 10 árva fog fölvétetni; a pályázatnál a következők tartandók szem előtt: növendékül a teljesen árva és vagyontalan árvák vétetnek föl első sorban, s csak ezek hiányában vétetnek föl másodsorban félárvák. A kérvények az igazgató tanácshoz intézendők, s vagy a tanács elnökéhez, főtisztelendő Kovács Ábel urhoz; vagy alulirott igazgatóhoz küldendők julius hó 25 ig. A kérvényekhez következő okmányok melléklendők: a) családi értesitő (nem pedig keresztlevél); b) szegénységi bizonyitvány; c) orvosi bizonyitvány a fiu testi és szellemi épségéről, s az ujraoltásról; d) netáni iskolai bizonyitvány. A kérvények, s mellékletek, bélyegtelenek, amenynyiben szegény árva iránt tétetik a kérvényezés. Csak oly fiárvák vétetnek fel, kik hat évesek elmultak, de 10-ik életévöket még nem töltötték be és magyar honosak. Balaton-Füreden, 1895 junius hó 29. Kanovics György igazgató

— **Tüz volt** junius 30-án délután 4—5 óra közt Kis-Kanizsán, a városi bikaistálló égett el, a kár 324 frt körül van; a kiskanizsai tüzoltóosztály csakhamar ott termett s mire Nagy-Kanizsáról kiértek, már arra az időre eloltatott.

— **A szepetneki önk.** tüzoltó egyesület junius hó 23-án a czérinai községi erdőben tartotta meg első nyári táncz-mulatságát, mely daczára a kellemetlen időjárásnak elég jól sikerült. Az esőre hajó időjárás sokakat visszatartott a megjelenéstől s a közönség csak lassan kezdett gyülekezni. Amint azonban az idő felderült, egyik fogat a másikat érte s csakhamar elég szép számu közönség gyült össze, melyet késő estig is együtt tartott a jó kedv s mely csak a hirtelen megeredt zápor esőtől kényszeritve oszlott szét. — Tekintve a kedvezőtlen időjárást, az anyagi siker mégis a lehető jónak mondható, amenynyiben a bevétel 70 frt 60 kr. volt, melyből levonva a 37 frt kiadást, tiszta jövedelem 33 frt 60 kr. Felülfizettek: N. N. 9 frt 70 krt. Fuchs János község biró 4 frt 70 krt, Starzsinszky György (Galambok) 1 frt 70 krt, Wéber Samu 1 frt 60 krt, Csigaházy Kálmán 1 frt 40 krt, Beck Samu 1 frt. Grünfeld József (Sormás,) Málovecz Gyula (M.-Keresztur). Kreznár István és Fuchs György 70—70 krt, Pfeifer György 40 krt, Schveiczer Emma (Bajcsa) Csitkovics Ferencz, Nagy Ferencz (Langviz,) Horváth Pál (Füzvölgy), Pungir Imre (Galambok,) Hőrényi N. (Kis-Kanizsa,) Bencze József, (Galambok.) Mikola András (Sormás,) Garai József (Galambok,) Kovács László, Gara József, Erdélyi Béla (Győrvár,) Sneman András, Peinstingl Ferencz (Erdősfa,) Goll János és Fuchs György 20—20 krt, Stocker Péter, Kiri József, Szentmiklósi János és Kovács István 10—10 krt és Berger Károly 05 krt. összesen 26 frt 95 krt. Fogadják a felülfizetők szives adományozásukért az egyesület őszinte köszönetét.

— **A Tarnóczy** tüzoltószer és gépgyár részvénytársaság közgyülését Kossuth Ferencz elnöklete alatt megtartotta. Az előterjesztett igazgatósági jelentés szerint a mérleg 207,823 frt 23 kr. nyers hasznot mutat. A költségek és alapszerü leirások után 59,249 frt 4 kr. tiszta haszon áll rendelkezésre. — A közgyülés a jelentést és mérleget jóváhagyólag elfogadta. Zoltán Győző eddigi ügyvivő igazgatót az igazgatóságba beválasztotta és elhatározta, hogy részvényenként julius 1 től 5 frt osztalék fizettessék. Tekintettel arra, hogy a gyár most már külföldre is kiterjeszti üzemét Tarnóczy Gusztáv vezérigazgató inditványára kimondták, hogy a gyár czimét „Hunnia gépgyár és vasöntöde részvénytársaságra“ változtatják át. A szelvényeket julius 2-ától kezdve a VIII., IX., X. ker. takarékpénztárnál váltják be.

A zokogás kimeriti, hamvas pilláira álom nehezül. Az álom hatalma nagy, rejtett, titkos világba viszi az embert, ad, igér, kinál boldogságot. Álmaiban legboldogabb az ember. Elza is álmodik, szépet, gyönyörüt .... ! Ajka mosolyog, keble gyorsan hullámzik s elő tör ajkán: ... édes ... édes ... Andor mennyire szeretlek! ....

Csak álmodj, álmodj szépeket.
Álmodnod szabad!

VIII.

Elmult egy év; két év, Elza egyre halványabb, de ez nem ront szépségén, még érdekesebbé teszi eszményi arczát, melyen a lelki szenvedés nyomai látszának.

A két év alatt sok minden történt. A Brády-kastély lakatlan, az urnő meghalt.

Brádyné látta művének következményét. Látta napról-napra sápadtabban, szenvedőbben Elzát, ki panasz nélkül megadással viselte tova keresztjét, látta dühöngeni Árvyt szerencsétlensége fölött, — és hallgatott, hallgatott büszkén, rettenetesen, nem vigasztalta egyiket sem. De kihalt, megfásult szivében egy érzés támadt, a lelkiismeret szava: a megbánás. Igen, a kőszivü asszonyt vádolta lelkiismerete. — Vajjon jobban szenved-e Elza, mint szenvedett ő? — gondolkodék Brádyné. Elza hisz a szerelemben és szereti Andort. — Tudom, láttam. Élesek az én szemeim. — Elza szerencsétlenebb, mint én voltam. Elza hisz a szerelemben. — Gyülöli Gábort, ki nem állhatja. Csoda-e? Mily boldogtalan. Én tettem őt azzá, én erőltettem. Én is gyülöletet érdemelnék tőle, és ő szeret engem. Betegségemben ápol, vigasztal, szeretetével elhalmaz, fájdalmam enyhiteni igyekszik! Nem érdemlem, nem érdemlem ...... A vén asszony szemében könny gyül. Látszik, hogy megtört, de ajkai szorosan csukvák, fél, hogy kicsusznék ez a megbánó szó ... Annak nem szabad kicsusznia! A ki oly büszkén élt, büszkén haljon meg. És Brádyné büszkén, bocsánatkérés nélkül halt meg Elza karjai között, ki soká siratá nénjét.

(Vége következik)

— Királyi könyvek czimét fogja viselni az a több mint 7000 magyar nemes családnevét tartalmazó könyv, mely október hónapban fog a Franklin-Társulat nyomdájából kikerülni. — A királyi könyvek anyagát Bécsből a felség körüli miniszterium levéltárából, a mult évben hozták haza s bizták a magy. kir. országos levéltár őrizetére. Tudósaink megbecsülhetlen kincsesbányát nyertek e történelmi emlékekben gazdag könyvekben. — De sokat nyert hazaszállitásukkal a magyar társadalomnak az az osztálya, a mely belejátszott hazánk történetébe — a nemesi osztály. — A 82 vaskos kötetből álló királyi könyvekben található nemességi bejegyzéseket a magy. kir. orsz. levéltár engedélyéből és felügyelete alatt dr. Illéssy János és Pettkó Béla fogják most közhasználatra bocsájtani, megbecsülhetlen kézi könyvet nyujtván vele a hazai heraldikai és genealogiai tudománynak. A könyv két részre. Magyar- és Erdélyországira osztva tartalmazni fogja betürendben nemcsak a nemesleveleket, hanem a bárói, grófi, herczegi, honfiusitási diplomákat is, továbbá azon családok jegyzékét, a melyeknek nemességigazoló perében legfelsőbb határozat keletkezett, — valamint káptalanok, testületek, városok, vármegyék czimerleveleit, egy szóval mindazokat az adatokat, a melyek nemességbizonyitásokban haszonnal értékesithetők. A nemességszerzőket névszerint felsorolja, a keletkezés idejével és helyével együtt. Feltünteti, hogy a czimer le van-e irva és festve, megjelöli, — kivált az azonos egynevü családoknál — a vármegyét, a melyben az illető család akkor lakott s végül megemliti a királyi könyv kötet- és lapszámát. A munka előfizetési ára bérmentes szétküldéssel 2 frt, bolti ára 2 frt 50 kr. Megrendelések az előfizetési pénzzel együtt, Pettkó Béla orsz. levéltári fogalmazóhoz Budapest, I. ker. Vár, orsz. levéltár küldendők.

— **3–5 forint napi kereset** érhető el a legtisztességesebb módon. Tisztességes külső és becsületesség az egyedüli kellék. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

— **Kerékpározók figyelmébe.** Mindennemü tévedés kikerülése végett figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy a Styria kerékpárokat a hasonnemü „Steyri" gyártmányokkal össze ne tévessze. A legutóbb Triest és Bécs közt megtartott nagy versenyben az első dijat szintén „Styria" gép nyerte. Bővebbet mai hirdetésünk hoz.

— **Rövid hirek.** Lentiben 42 ház égett el. — Rozsnyó vidékén junius közepén havazott. — A csáktornyai kaszárnya épitését Hirschel & Bachrach válalkozó czég nyerte el — Ő Felsége szept. 18 és 19-én Kis-Czelben lesz. — A siófoki lóverseny julius 21 és 22 én tartatik meg. — Bismarck beteg. — Napszurásban Bpesten a gyakorló téren több katona meghalt. — A nemzetközi vasuti congressus Londonban ülésezik. — A milleniumi nagy osztálysorjáték aug. közepén kezdetét veszi.

Vegyesek.

— **Testegyenészeti müintézet.** K e l e t i J. c z é g, Budapest, IV., Korona-herczeg-utcza 17, az eddigelé sérvkötők és betegápolási eszközök készitésére létező gyarán kivül egy nagyszabásu, a modern technikának teljesen megfelelő műhelyt nyitott, B u d a p e s t, IV., R é g i p o s t a-u t c z a 4. sz. f ö l d s z i n t, melyben orvossebészeti aczéláruk, müleges lábak, mükezek, testegyenészeti készülékek, Hessing-rendszerü elismert müderékfüzők, nyujtó- és járógépek, valamint minden e szakmába vágó aczéláruk stb. készittetnek. Szenvedők. kiknek ily készülékekre szükségük van, sziveskedjenek fenti czégtől költségelőirányzatot vagy képes árjegyzéket kérni. Üzleti elv: Szigoru pontos kiszolgálás. legjutányosabb árak.

— **„Mentor" ellátási vállalat.** Fontos kérdést old meg e vállalat, a mikor az ezredéves országos kiállitás igazgatóságának pártfogása alatt működését megkezdette. — A lakáskérdés okozza minden a kiállitásra felránduloknak a legnagyobb gondot. mert nemcsak attól tart, hogy nem kap lakást, de fél a kiállitás tartama alatt azok drágaságától. E vállalat saját szállóhelyeit rendezi be és minden jelentkezőnek 7 napra már előre lefoglalja szobáját, jöjjön az a kiállitás tartama alatt bármikor is Budapestre. Az étkezési szelvények a főváros és a kiállitási terület több előkelő vendéglőiben birnak érvénynyel, míg a közlekedés a lóvonat és a villamosvasuttal bármely vonalon teljesithető. A vállalat ellátási könyvecskéi 7 napra szóló szoba, étkezés, közlekedés, kiállitás és szórakoztató szelvényeket tartalmaznak. — Azonkivül játszanak a kiállitási tombolán és egy hét napra szóló 2000 koronás baleset biztositási bárczával birnak. Egy könyvecske ára 42 forint, beszerezhető 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kros havi lefizetés mellett már ma és az esetben, ha egy 6 frt 50 kros napi szelvénynyel pótolva lesz, 2 személy által 4 napra bir érvénynyel. Nem csoda, ha az ország minden részéről már is oly nagy számban érkeznek a vállalathoz bejelentések s igy a közönség helyesen cselekedne, ha minél előbb jelentkeznék, miután a vállalat csak korlátoltszámban fogad el előjegyzéseket

— **Biztos szer**, a gallérokat, kézelőket stb. ugy keményiteni, hogy ugy néznek ki, mintha ujak volnának — Tekintettel azon követelményekre, melynek mai nap a fehérnemünek fényesség és merevségre nézve meg kell felelni, az egyszerü rizs keményitőt különféle pótszerek, — mint főtt bóris, gummi, viasz stb. — hozzáadása által iparkodnak a mosónők javitani, ami azonban csak gyakorlat és tapasztalat utján érhető el. Ez az oka, hogy sok háztartásban folytonos a rosszul sikerült keményités miatt a panasz. De a keményités mindenkor biztosan pompásan sikerül, ha Mack kettős keményitőjével történt, mely feltétlenül megbizható és használatra teljesen elkészitett keményitőszer, amely továbbá a szükséges pótszereket, ugyszintén a fényitésre szolgáló anyagokat kellő arányban tartalmazván lehetővé teszi; hogy gallérok, kézelők stb. rövid idő alatt ugy keményithetők, hogy ujjaknak tünnek fel.

Irodalom.

— **Athenaeumi történet.** Az Athenaeum r. társulat kiadásában megjelenő, „A magyar nemzet története" czimü tiz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) 28. 29. és 30. füzete most került könyvpiaczra. Ezekben a füzetekben befejezést nyer a második kötet második könyve, mely Kálmán király és Álmos herczeg, valamint a keresztes hadjárat, Horvátország és Dalmáczia meghóditása, az orosz hadjárat, a világi törvényhozás, az egyházi törvényhozás, végül Kálmán király családi viszonyai és Álmossal való küzdelmeik történetét foglalja magában. Nyomban megkezdődik a harmadik könyv, melynek főczime: A görög befolyás kora. A kitünő szerző, dr. Marczali Henrik egyetemi professzor erre a korszakra vonatkozólag is számos történeti adatot hoz fel, a melyek eddig ismeretlenek voltak. Általában oly bőven irja le ezeket a Kálmán király alatt történt, különben is rendkivüli érdekes eseményeket, miként előtte még egyetlen történetiró sem. A bemutatott müellékletek és az a számos szövegkép, melyekből majdnem minden egyes lapra kerül egy-egy. a jeles történetiró szakadatlan kutatásainak gazdag eredményéről tesznek tanuságot. A 28. füzethez müellékletül van csatolva Székely Bertalan festőművé zünk nagyszabásu képének: „I. Endre király koronázásának" pompás fénynyomata, melynek eredetije a pécsi székesegyház Szent Mór kápolnája falát ékesiti. Ezen kivül Kimnach László rajzában be van mutatva a történelmi nevezetességü „Körösszeg" látképe. A hazai jogász közönséget kétségkivül érdekelni fogja a 29 ik füzet fényes kivitelü müelléklete, mely „II. Endre arany-bullája" lecsüngő arany pecsétjének hasonmását tünteti fel, a Kállay család levéltárában levő eredeti példányról véve. Ennek a füzetnek másik müelléklete szintén közelebbről érdekel bennünket, amennyiben uralkodóházunk első ősének, habsburg Rudolfnak saját korbeli arczképe, mely az ambrasi képgyüjtemény eredetije után készült nagy hüséggel előállitva. A 30 füzet mellékletei is fényeseknek mondhatók. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés nagyedévre 12 (füzet) 3 frt 60 kr. félévre 24 (füze!) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton kapnak egy füzetet.

— **Verne Gyula összes munkáinak** egyedül jogositott képes magyar kiadásából a 13. és 14. füzetét küldte be a Franklin Társulat. A két füzet az „Utazást a holdba" tartalmazza, Gaal Mózes uj forditásában, s rendkivül gazdagon van illusztrálva. Megjelenésekor Verne ezen munkája rendkivüli föltünést keltett. Egész viták keletkeztek a holdba lövés lehető- vagy lehetetlenségről. Tény, hogy nincs Vernének eredetibb és megkapóbb könyve, mint ez. — Ez uj olcsó kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai könyvkereskedésben. Előfizethetni a vállalatra 1 frtjával 5 füzetre, akár a Franklin társulatnál, akár a könyvárusoknál.

— **„Trenok Frigyes kalandos élete"** czimü kiadványa a Budapesti Hirlap ujságvállalatnak megjelent: Irta Somogyvári Somogyi József. Ára 3 korona. A 228 lapra terjedő jeles müvet ajánljuk.

Ki nyert?

Huzás junius 22-én.
Bpest: 45 22 25 78 27
Huzás junius 26 án.
Prága: 23 66 61 32 26
Huzás junius 28-án.
Bécs: 17 57 16 75 2
Grácz: 30 13 44 27 2
Huzás julius 3-án.
Brünn: 90 13 89 11 5

Szerk. üzenet.

— Az „Ausztria" szennyese. Nem közölhető a mi lapunkban.
— Kr. Azonnal válaszoltunk, N.-Kanizsán reáliskola nem létezik.
— H. Helyben. Kivételesen megküldöttük.
— „Álom." Bár régi, de még se jó. Megsemmisitettük
— K. Gy. „Nyáron." Gyönyörü költeményed a legközelebbi számban jö. Másikat elküldöttem az illetőnek.

Nyilttér.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 85 krtól 14 frt 65 krig, méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. k udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

LITHION-FORRÁS

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazg. Eperjesen.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.

Hirdetések.

Ujszülött gyermekek,

kik anyjok által éppen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva, a H. Nestlé-féle gyermekliszt használata folytán okszerü módon fölnevelhetők. Mintaadagot, nemkülömben röpiratokat, melyekben a készitésmód s a kontinens legelső szaktekintélyeinek, menházak és gyermekkórházak számtalan bizonyitványa foglaltatik — kivánatra ingyen küld a központi raktár:

F. BERLYAK I., NADLERGASSE Nr. 1.

Henri Nestlé-féle gyermektápliszt 90 krajczár.
Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajczár.

F. BERLYAK,

BÉCS I., NADLERGASSE 1.

Raktár minden gyógytárban és füszerkereskedésben.

Óvás más a vásári kikiáltási módra ajánlott készitmények bevásárlásától, mely csak a közönség megtévesztését czélozza.

Az embernek nincs az

EGÉSZSÉG-

énél drágább kincse, miért is az, a ki uj vagy ódült

gyomor-, bél-, tüdő- v. mellbaj

valamint minden

belső bajban

és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, felbőfögés, aranyér, epetolulás- máj- és altesti bántalmak, vértolulás a fej- vagy szivhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyilalás, álmatlanság, szivdobogás, köszvény vagy csuzban szenved, biztos sikert ér el az

Egészségi Regulator által.

Ára használati utasitással 2 kor. (1 frt). Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 fillérrel (20 kr.) több.

Szétküldés a vidékre csakis a „Hattyuhoz" cz. gyógyszertárból

Budapest, VI., Szabolcs-utcza, 32. sz.

!MINDENKI!

naponta kereshet nálunk 5—10 frtig, ki törvényesen engedélyezett sorsjegyeket az 1883. évi XXXI. t. cz. alapján részletfizetésre számunkra elad. Ajánlatok czimzendők

Fővárosi váltó üzlettársaság

Adler és Társa Budapesten

MACK féle

Dupla-

Keményitő

Egyedüli gyártója a feltaláló: Mack Henrik Ulm a. D.

a legegyszerubb és leggyorsabb mód gallérokat, kézelőket stb. csekély fáradsággal ugy keményiteni, hogy oly szépek, mint ha ujak volnának, kizárólag abban áll, hogy **Mack dupla keményitőjével** keményitjük azokat. Aki egyszer használta, mindig csak ezt alkalmazza. Mindenütt kapható 3, 10 és 20 krajcáros Cartonokban. Foraktár osztrák magyarország részére: Voith Gottl., Bécsben III/1.

Vizgyógyintézet Pozsonyban.

Massage, elektro-theraphia és gyógygymnasztika stb. intézete

Egész éven át nyitva áll.

Tulajdonos: a Pozsonyi Iparbank. Igazgató orvos: Dr Schlesinger Miksa.

Prospektusokat ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság

MINDENÜTT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM. LEGFINOMABB MINŐSÉG. OLCSÓ ÁRAK. CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ). CACAO. KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Kitünő uti kerékpár, 13 kiló nehéz, ára 180 frt.

Kizárólagos raktár és képviselőség Zala-, Somogy- és Veszprém-megyék részére

IFJ. WAJDITS JÓZSEFNÉL N.-KANIZSÁN,

a hová minden megrendelés intézendő.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Eladás részletfizetésre is.

A ki **kerékpárt** óhajt vásárolni, az saját érdekében csakis a világhirre szert tett

„STYRIA" gyártmányt

vegye.

A legutóbb **Bordeaux** és **Páris** közt 591 kilometer távlaton megtartott nemzetközi nagy versenyt **Gerger Ferencz** egy

„STYRIA" kerékpáron

nyerte, 24 óra, 12 percz és 15 másodpercz alatt a világ legjobb versenyzői ellenében.

Az idén *Bécs, Berlin, Budapest, München, Boroszló. Hamburg, Lipcse, Stettin, Brünn, Manheim, Posen, Szombathely, Szabadka, Schweinfurt, Zittauban és 1894-ben 522 legnagyobbrészt első dijak lettek* **„Styria" kerékpárokon** *nyerve, a mik fényesen bizonyitják, hogy a* **„Styria" kerékpárok** *a legjobbak a világon.*

Albrecht, Salvator föherczeg ö fensége, Péter föherczeg ö fensége
Ottó Sachen-Coburgi herczeg „ „ Mehedin Bey hg „ „

stb. **„Styria kerékpárokat** használnak.

Kizárólagos raktár és képviselőség Zala-, Somogy- és Veszprém-megyék részére

IFJ. WAJDITS JÓZSEFNÉL N.-KANIZSÁN,

a hová minden megrendelés intézendő.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Eladás részletfizetésre is.

Kitünő uti kerékpár, 13 kiló nehéz, ára 180 frt.

AGENTEN

und **Privat-Personen** die Bekanntschaft haben, werden aufgenommen zur Uebernahme von Bestellungen, auf neue **Patent-Artikel** überall leicht absetzbar. — Hohe Provision und bei definitiver Anstellung **fixer Gehalt** zugesichert. Offerten mit 5 kr. Retourmarke (auf Antwort) unter Chiffre **Franz Pokorny, Prag**, 1050—II.

Aranyérmekkel kitüntetve. Első cs. és kir. kizár. szabadalm. Aranyérmekkel kitüntetve

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, III. Haupstrasse 120 szám, saját házában.

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, épitkezési munkálatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPITŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállitója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészben oldhatók, száraz poritott állapotban, 40 különféle szinmintában, különként 16 krtól feljebb szállittatnak és a festékszinek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalapok és használati utasitások ingyen és bérmentve küldetnek.

Az 1896-iki ezredéves orsz. kiállitási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

*) E pártfogást Dániel Ernő magy. kir. keresk. min ur Ő nagyméltósága 4512|95 sz. leiratában biztositotta.

„MENTOR" Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

Elszállásolás: saját uj szállóhelyeinken. Étkezés a főváros és a kiállitás előkelőbb éttermeiben.

Az ezredéves országos kiállitást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr havi befizetés mellett

„Ellátási könyvecskéket"

melyek a kiállitás egész tartama alatt 7 napra szóló **szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállitás- és szórakoztatási szelvényeket**, 1 kiállitási tombolajegyet, végül egy 2000 koronás baleset biztositási bárczát tartalmaznak. Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4–4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz). — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágositással szolgálnak.

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „MENTOR" Ellátási-Vállalat.

Dr. Morzsányi Károly országgy. képv. m. t. elnök. Ehrlich G. Gusztáv főv. biz. tag, gyáros. m. elnök. Rózsa Lajos igazg. Hegedüs Dániel titkár. Takács Zsigmond az Első magy. ált. bizt. társ. közp. főfelügy. Stadler Károly főv biz. tag, ház- és szálloda-tulajd.

Prospectust kivánatra ingyen és bérmentve.

Grand Hotel National

Wien (Bécsben) Taborstrasse.

Átalakitott, egyetlen nagy bécsi szálloda, hol sem a szolgálat, sem világitás felszámitva nem lesz. 200 szoba 1 frttól felfelé. Fürdők, távirda és telephon, vasuti állomások és hajókikötők közvetlen közelben. Hosszabb ideig tartó szállás. Mindenféle nyelven szolgálattétel.

A. HARHAMMER, igazgató. F. M. MAYER, tulajdonosok.

GUMMI!

Eredeti párisi gummi- és halhólyagok finomság és jóság tekintetében a kivánalmakat is felülmulják, tuczatonként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. Beuts samér (rövid) 3 és 4 forint, legfinomabb hölgyszivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. — Női óvszerek Hasse után 2 forint, Massinger tanár után 2 frt 50 kr, darabonkint. Suspenseriumok stb. részletezett árjegyzék szerint. Szétküldés titoktartás mellet

REIF J. specialista Bécs, I., Brandstätte 3.

Piktikus mintagyüjtemény urak részére 5 frt. Árjegyzék zárt boritékban ingyen és bérmentve.

Párisi Divat

Legszebb magyar divatlap.

Gyönyörü fény-nyomatu szines képek, Egyszerü öltözetek párisi izléssel. Legujabb kézimunkák. Takarékosság izlés mellett.

Előfizetési árak: csak „Párisi Divat": egy évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyed évre 2 frt.

szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények. Báli, menyasszonyi öltözetek. párisi izléssel. Angol costume-ök. Kimeritő magyarázat.

Előfizetési árak: a „Párisi Divat" a „Pesti Hirlap"-pal együtt: egy évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyed évre 4.50

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap" és „Párisi Divat" kiadóhivatala váci-körut 78.

A Richter-féle Tinct. capsici comp.

Ezen „Horgony-Pain-Expeller" néven is ismeretes, igazán népszerü háziszer most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölésnek fényesen bebizonyult köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál stb. nál. A föld összes országaiban nagy elterjedését és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A TINCT. CAPSICI COMP.
(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

kimagasló állását a fájdalomcsillapitó bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utánzatok daczára; ez bizonyára a legjobb bizonyiték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól. Hogy értéktelen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasitandó. A gyógyszertárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy frt. [illegible] ként; Budapesten Török József [illegible] Richter-féle gyár Rudolstadtban, [illegible]

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Szagtalan és nyomban száradó

10 □ 1 millió 1.50 kr., teljes mázoláskész, nem ragad

Valódi csak üvegflaskóban ½, s 1 kilóeren fekete ábrával

[illegible] teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtathassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkoknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra. Teljesen befed minden foltot, korábbi mázolást stb., van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel már bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9½ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék ügyelni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 óta létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisitják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin. Zürich.

N.-Kanizsa: NEU és KLEIN.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára, vas- és érczöntődéje NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántuli képviselője

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás *aczélekéit* és czekre felszerelhető *összes földmivelő eszközeit*, ugy *hármas ekéit, lókapáit, töltögetőit* és *boronáit*.

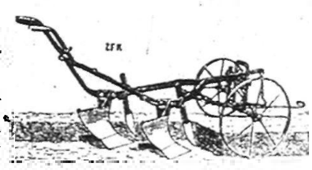

Amerikai rendszerü *Hollingsworth szénagyüjtők, Planet jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány cséplőkészletek, járgányok, szecska- és répavágók, kukoricza-morzsolók kézi-* és *gőzerőre* nagy készletben tartatnak.

Ajánlja továbbá:

Szab. PERFECTA
mé ltókorongos sorvetőgépét
és mint ujdonságot
sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legujabb és legtökéletesebb

„Zala Drill"
(szabad. SIMPLEX)
könnyü sorvetőgépét egészen uj rendszerü vetőkorongokkal és szab. kiválható kapacsuklyókkal.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **VARAZSD-TOPLICZA** Posta és Távirda

Zagoriai vasut (Zágráb—Csáktornya).

Dr. Ludvig udv. tanácsos tanár által elemezve 1894. 58 fok Celsius meleg forrás. Felülmulhatatlan hatással van a rheumatikus, izület bántalmak, köszvény, zsába, titkos betegségek, bőrbajok és görvélykóra! sat. IVÓGYÓGYMÓD köhögés, mellbaj, máj, vese, gyomor és aranyerekre sat.

Villamgyógy. Massage.

A gyógyintézet minden kényelemmel, egész évén át nyitva. Nyári idény május 1-től okt. 1-ig. Nagy park. Kiterjedt fekvés, állandó térzene, táncz, hangverseny sat. A varazsd-topliczai vasuti állomáson naponta a vendégek számára omnibus, kocsik. Megrendeléseket a fürdőigazgatóság [illegible] teljesit. — Orvosi utasitással dr. Longhino A. fürdőorvos szolgál.

Pro-pectu okat ingyen és bérmentve küld a fürdőigazgatóság.

NAGY-KANIZSA, 1895. julius 13-án. 28-ik szám. XXXIV. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet"; a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és galambokiönkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", „n. kanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Iskolák és Értesitők.

Az igazgatóktól titokzatosan őrzött iskolai „Értesitők" végre napfényre kerültek. A gyermekek és ifjak hada örül nekik legjobban, csak itt-ott lehetett egy eltorzitott arczot, egy könnyes szemet látni, mikor gusztálta a rovatokba beosztott számokat: Sietve halad tova a gyerek, a kire a négyest ráolvasták. Hál' Istennek ez a végzetes szám immár nem a négyesre, hanem az ötösre esik, mert ismét visszatértek a régi rendszerhez, mely az előmenetelben öt fokot külömböztet meg. A középiskolákban azonban még eddig maradt a réginél.

Városunk iskoláival kezdjük meg beszámolónkat. Sokat áldoz ez a magára hagyatott város iskolai czélokra és mégis egyetlenegy palotaszerű iskolaépületünk sincs. Az állam keze csak szubtilisen adja a csengő pénzt és a tanügyben is csak a maga emberségéből teremt Nagy-Kanizsa áldozatkész polgársága egyet-mást. Pedig uj, modern épületekre már csak közegészségügyi szempontból is szükség van. A polgári leányiskola épületéről az iskola igazgatója elpanaszolja, hogy a lefolyt tanévben a viszonyok semmit sem változtak, legfennebb a viszonyok változtatásának szükségessége lett nyilván valóbb s a leányiskola számára épitendő uj helyiség tervezgetése haladott elébre, de a tervezgetésnél maradt is.

Ép olyan sürgős a gymnázium épületének kibővitése. Az első osztályba lépő tanulók jó részét el kell utasitani, mert a törvényes szám már az előzetes bejelentésekkel betelik. A tantermek kicsinyek, hiányosan vannak fölszerelve. De beszéljenek az „Értesitők."

1.) Értesitő a kegyes tanitórendiek vezetése alatt álló nagy kanizsai kath. főgymnasiumról az 1894/95. tanévben, közzéteszi Farkas József igazgató. „Ifjabb Plinius élet- és jellemrajz" cz. értekezés, mely 46 lapra terjed, előzi meg az értesitő részt. A tudós szerző, Farkas József igazgató, azért választotta e római iró életviszonyait vizsgálódása tárgyává, mert nálunk eddig alig voltak, kik vele foglalkoztak.

Az irásbeli dolgozatok kimutatása nagyon áttekinthető és czélszerű. Táblázatba való foglalásuk jó ujitás.

Az intézetet 366 tanuló látogatta, annak 24%-a kapott egy és több tantárgyból elégtelen osztályzatot. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 27, jelesen érett 1, jól érett 8, egyszerűen érett: 15, szóbeli alapján: 3 hóra visszautasittatott: 3.

2.) A nagykanizsai államilag segélyezett községi polgári fiu és leányiskola huszonharmadik értesitője az 1894—95 tanévről. Szerkesztette dr. Bartha Gyula, igazgató.

A fiuiskola látogatottsága csak egy tanulóval szaporodott, a leányiskoláé ellenben 12-vel. A tanulók létszáma a fiuiskolában 177, a leányiskolában 180 és mégis a fiuiskola épülete tág teres, a leányiskoláé szük és egészségtelen. Emmiatt évről évre ismétlődnek a panaszok, a képviselőség is élénk tudatában van a helyiség mizériájának, de a tervezgetés állapotán tul még nincsenek és mindeddig még egy szekér téglát sem szavaztak meg.

Az uj vizsgálati „Szabályzat" már az idén életbe lépett.

3.) A nagykanizsai izr. hitközség által fentartott elemi- polgári és középkereskedelmi iskola Értesitője az 1894—95 tanévről. Szerkeszté Bún Samu, igazgató.

A jelentésből a következő érdekes adatokat vesszük: Az elemi leányiskolába járt 196, a fiu iskolába 197, a polgári fiuiskolába 141, a középkereskedelmi iskolába 98, összesen 632 tanuló. Szegény tanulók ruháztatására évenként 199 frtot fordit a község, ösztöndijakra 175 frtot. Kegyes adományokból befolyt 300 frt.

A hitközség hittani intézményei állanak a hitoktatásból, — az ifjusági istentiszteletből és a leányok confirmátiójából.

A szóbeli záróvizsgák a kereskedelmi iskolában junius 24 és 25-én tartottak meg. Vizsgálatra jelentkezett 21 tanuló Jelesen felelt meg: 6 jól: 9, megfelelt: 5, egy tanuló két hó mulva teendő javitó vizsgára utasittatott. Az érettségi vizsgáról a miniszteri biztosok nagyon elismerőleg nyilatkoztak.

4.) A nagykanizsai községi nép iskolák növendékeinek név- és érdemsorozata az 1894—95 tanévről közli Németh Ignácz igazgató.

A fiu osztályokat 1149 tanuló, a leányosztályokat 1004 tanuló, összesen 2153 tanuló látogatta, egy tanitóra esik 76 növendék, ami minden esetre tul sok.

V.

44584/V. sz.

Pályázati hirdetmény!

A m. kir. posta és távirdánál a kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 500 frttól 700 frtig emelkedő fizetéssel, továbbá az 1893 évi IV. t. cz. által megállapitott lakpénzzel javadalmazott p. és t. segédtisztek kiképzésére folyó évi augusztus hó 1-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitott a következő posta és távirda hivataloknál:

a.) a budapesti p. t. igazgatóság kerületében; Egerben, Kecskeméten és Váczott.

b.) a kassai p. t. igazgatóság kerületében: Miskolczon, Nagymihályban;

c.) a kolozsvári p. és t. igazgatóság kerületében: Brassóban s Marosvásárhelyt.

d.) a nagyváradi p. t. igazgatóság kerületében: Aradon, Békés-Csabán és Nyiregyházán;

e.) a pécsi p. és t. igazgatóság kerületében: Zalaegerszegen és Pécsett;

f.) a pozsonyi p. és t. igazgatóság kerületében Érsekujvárott és Trencsénben;

g.) a soproni p. és t. igazgatóság kerületében; Győrött, Szombathelyen és Veszprémben;

h.) a temesvári p. és t. igazgatóság kerületében: Temesvárott és Ujvidéken;

i.) a zágrábi p. t. igazgatóság kerületében; Eszéken és Uj-Gradicskán.

E tanfolyamokra hallgatókul felvétetnek.

1.) első sorban az 1873. évi II t. cz. 5 §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazásra igazolványnyal biró igényjogosult katonai altisztek;

2.) a postamesteri vagy kiadói minőségben szolgált oly férfiak, kik gymnásium, reál vagy polgári iskola IV. osztályába, vagy ezzel egyenrangu más iskolák megfelelő osztályait végezték.

3.) Ugyanezen iskolai előképzettséggel biró más férfi jelentkezők.

A felvételre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy

a.) folyamodó 18-ik életévét betöltötte, de a 35. élet évet még nem haladta meg;

b.) magyar állampolgár;

c.) a magyar, illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségü a horvát nyelvet szóban és irásban teljesen birja;

d.) fedhetlen előéletü;

e.) a p. t. szolgálatra testileg, lelkileg alkalmas, mely körülmény közhatósági orvosi bizonyitványnyal igazolandó.

A tanfolyam hallgatói, a kisebb hivatalnoki állásra igazolványnyal biró katonai altisztek kivételével, beiratási és tandij fejében (tiz) tiz frtot kötelesek fizetni.

A tanfolyam szabályszerü befejezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta és távirda segédtiszti állásra nyernek képesitést, — illetve a p. és t. segéd tiszt jelöltek létszámában vétetnek fel és ezen minőségükben tanusitandó magatartásuk és használhatóságukhoz képest nyernek segédtiszti állásra kinevezést; a 4.) pont alatt emlitett hallgatók azonban 18-ik életévük betöltéseig csak napi dijas minőségben alkalmazhatók.

Felhivom mindazokat, kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, hogy sajátkezüleg irt és születési, orvosi, — erkölcsi és iskolai bizonyitványokkal kellően felszerelt kérvényüket f. évi julius hó 20 ig és pedig a már közszolgálatban álló rendes elöljáróságuk utján, a többiek pedig az illető szolgabiró vagy polgármester közvetitésével a tanfolyam helye szerint az emlitett posta és távirda igazgatóságok egyikéhez nyujtsák be.

Budapest, 1895 junius 29-én.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Hirek.

— **Eljegyzés.** Bocsári Svastits Pál zalamegyei földbirtokos jegyet váltott bessenyői és velikei Skublics István leánya Gizellával Besenyőben.

— **Uj orvos.** Pollák Ernő dr., Pollák Miksa jónevü zenetanár testvéröcscse, városunkban mint orvos telepedett le. Tanulmányait Grázban és Bécsben végezte. Az osztrák fővárosban a klinikákon szerezte meg a fiatal orvosra nézve oly szükséges gyakorlatot. Lakik: Nádor-utcza, Pollák-féle házban.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Ollop Mór, fiatalságunk előnyösen ismert tagja, mult hó 20-án Budapesten ügyvédi vizsgát tett. Jelenleg Nagy-Kanizsán tartózkodik, hogy letelepedése iránt a szükséges lépéseket megtegye.

— **25 év a tanitói pályán.** Emecz Józsefné, Oppenheim Katalin és Pöltz Pál, a keszthelyi községi népiskola tanitói a folyó évben bezárult iskolai évvel töltötték be a keszthelyi községi elemi népiskolánál eltöltött tanitói müködésüknek 25 évét. A tanitótestület junius hó 27-én tartott ülésében Bányai Károly igazgató szivélyes szavakban méltatta a már negyed század óta müködő tanitóknak a tanügy terén tanusitott buzgó tevékenységüket s Isten áldását kérte további müködésükre; 28-án délután 4 órakor a községi fiuiskola helyiségében, a jubiláló tanitók tiszteletére rendezett barátságos lakomára gyültek egybe a helybeli népoktatási tanintézetek tanitói, s a lefolyt 25 év emlékét vidám kedélyhangulatban töltötték el.

— **Balatonba fult gazdász.** Veress Ferencz Szilágymegye ipp-i illetőségü, 20 éves, gazdasági tanintézeti hallgató junius hó 30-án fürdés közben a Balatonba fult. Deák nevü társát Hertelendy József földbirtokos és Nitsman Jenő mentették ki. Veress temetése 2-án igen nagy részvét mellett ment végbe. — A sirnál Fáber János 3-ad éves gazdász megható bucsubeszédet tartott.

— **Posta mesterek mint ügynökök.** A kereskedelmi miniszter egy biztositó társaság kérdésére megengedte, hogy a postamesterek a nyilvánosan müködő biztositó és egyéb közhasznu, különösen jótékony jellegü magánintézetek,

TÁRCZA.

Nyáron.

Tüzel a nap, izzasztó meleg van,
Bólingatnak az érett kalászok,
Lopva jár a zefir, csöndben, halkan
Csókolja a szendergő virágot.

A természet mint bájos szép asszony
Puha ágyán szerelmet, kéjt lehel,
Tele mézzel, hogy vágyat fakasszon,
Epedve néz miden virág-kehely.

És engedi, hogy szüz keble haván
Gyönyört szivjon méhe, bogár, lepke;
A virág is sejti, tudja talán,
Hogy mért virult, mert nyilott ki keble.

Családi kör minden kicsi bokor,
Édes titok a hüs árnyék alatt,
Csak nagy ritkán hivja párját olykor
Egy elmaradt, féltékeny pitty-palatty.

A tücsök se kiváncsi, meglapul,
Nem dugja ki fejét a lyukjából,
Bent hüsöl a rejtekbe legalul,
Családja van, csendes, csak ritkán szól.

Izzó a nap forró sugár-karja
Átöleli kedvesét a földet,
Felgyujt minden érző parányt rajta,
Legszebb kora életnek, gyönyörnek.

Egy érzelem ég a mindenségben,
Mely boldogit, teremt, gyujt, hat, épit:
A természet olyan mint az éden,
A szerelem ragyog rajta végig.

Ezt az időt szeretem én a nyárt,
Mikor minden lángol, hevül, érez:
Nemcsak sejt a sziv, de mindent tud már,
S bár küzd, izzad, de legtöbbet élvez.

KELE GYÖRGY.

A sors játéka.

— Beszély. —

Irta: CZIKLE VALERIA.

(Folytatás és vége.)

Árvy Gábor is megöregedett, élénksége oda, a fürge emberke hallgatag öreg ur lett. Nincs kedve az élethez, a haláltól mégis fél. Andor pedig Olaszhonból Afrikába, onnan Amerikába és igy tovább utazott szivében sajgó, mardosó sebével. Szerette Elzát, szerelme nem kártyavár volt, melyet a legcsekélyebb szellő is romba dönt, nem pillanatnyi felhevülés, hanem a férfi szerelme volt az, — melyet a viharok aczéloznak.

A két év alatt történt egyébb is: Árvy Gábor, a milliomos sokat vesztett. Ez nagy hatással volt reá. Aztán azt is látta, hogy Elza látni nem szereti, hogy kedélye búskomor lett. Órák hosszáig elül a vizparton, nézve a habok játékát s néha éjjeket virraszt át gondolataiba mélyedve. Csak a magányt szereti, ha őt látja, tekintetét elforditja. — Árvyt bántotta a lelkiismeret: mért lánczolta azt a fiatal teremtést magához? Magát is, azt is szerencsétlenné tette. Keservesen tapasztalta Árvy, hogy vén embernek nem való fiatal feleség

Ha Elza a vizparton ült gyönyörködve a habokban, olyankor Árvy a parkban sétált és egyre azon törte magát, miről gondolkozik Elza? Soha nincs jó kedve, nagyon szerencsétlennek érezheti magát. Órákig jár alá s fel a porondos uton, egyre erről gondolkozva: mit tévő legyek ezzel az asszonynyal? — Hiába gondolkozol te azon jó öreg, nem találod azt ki. Nem is sejted, mi baja szép feleségednek, nem is sejted.

Miért is vettem el, mikor tudtam, hogy nem szeret? Hiu voltam, bolond voltam. Azt akartam, hogy irigyeljenek, hogy ne legyen párja feleségemnek. — Mit értem vele? A szórakozásra sem vagyok érdemes. Magam keresem magamnak, hát jól van? Csak legalább egy nyájas szava volna hozzám, — de észre se vesz, rám sem néz. Mindig gondolkozik, de miről? Csak tudnám mi baja? Más asszony, a ki nem szereti az urát, — mulat, élvez, ő azt sem teszi. Sehová nem jár, csupán a templomba. Nem érthetem, nem érthetem. Kellett nekem a házasság? Igy még inkább egyedül állok, ő messzebb van tőlem mint bárki más. Megvénültem, beleöregedtem a bánatba. Még ma hónap sirba visz... Jobb is lesz, az élet semmit sem ér. Elváljak tőle, mi okon, mi czélból? Ujra ugysem házasodnám meg. — Elég egy sütetből egy lepény nekem is.

Igy törte magát, töprenkedett a vén Árvy. — — — — — —

Rosz idő járt, a bevétel kevés volt, a kiadás sok.

Árvynak sok vállalata megbukott. — A bánati meg ez is ágyba tette az öreget, nem tudott járni, annyira elgyöngült. Elza odaadással ápolta.

— Ne fáradjon Elza, — mondogatta gyakran az öreg.

De Elza fáradt. Ő azon lények közé tartozott, kik örömüket találják az önfeláldozásban.

Hüvös őszi alkony volt. Árvy Gábor naponta gyöngülve az utolsóján volt. Elza ott ült a beteg ágya mellett, hüs kezét a beteg forró homlokán nyugtatva.

— Elza megtudna-e nekem bocsájtani? — kérdé a beteg gyönge hangon.

— Mit Gábor? —

— Hogy boldogtalanná tettem.

— Meg, édes Gábor meg, — szólt Elza elérzékenyülve.

— Isten áldja meg érte. Az a gondolat, hogy gyülöl, még a sirban sem hagyott volna nyugodni. — Isten áldja meg érte.....

— De maga nem hal meg Gábor.

— Tudom, érzem, hogy meghalok. Nyugodtan halok meg. Vén vagyok, eljött az idő..... hangja egyre gyöngébb lett........... csakhogy ... meg ... bo.... csáj ... tott...... végső erejével mondá e szavakat. Karja erőtlenül hullott alá, szeme lecsukódott.

— Meghalt, — mondá az orvos.

— Meghalt.... rebegé Elza és letérdelt imádkozni. — — — — —
— — — — — — — — — —

A temetés nagy pompával ment véghez. Elza igaz könnyet hullatott és igaz szivből viselte a gyászt. — Andor nem jött haza a temetésre, későn kapta a gyászhirt. Árvy Gábor megmaradt vagyonát nejére hagyta.

Férje halála után Elza egyedül maradt magányában. — Kedvencz helye a tópart, itt szokott gondolkozni. Most is itt ül, gyönyörködve a hullámok játékában. — Ha Andor is itt volna, itt mellette s együtt néznék a habokat..... Arczába szökött a vér...... Ha itt volna?.....

Balzsamos tavaszi alkony van, a tó körül ezer szines virág nyilik. Másfél éve, hogy özvegy és Andor azóta még meg sem látogatta. Előérzete sugja: eljön, el kell jönnie!

Az alkony oly szép, az ég azurján egyetlen felhőcske sincs, a virágok kelyhéből édes illat árad .... csak ő hiányzik.

Közeledő léptek nesze hallszik a porondos uton. Vajjon mi lehet az? Elza szétnéz. Ő az? Ő! Andor!

— Elza........

— Andor!.......

Ajkuk egy hosszu édes csókban olvadt össze! — — — — — —
— — — — — — — — —

Annyit szenvedtünk, megérdemeljük, hogy boldogok legyünk; ugy-e édes Elzám?!

— Megérdemeljük, Andor megérdemeljük.....

— Olyan régen szeretlek, az első percztől; de végre mégis enyém vagy! — Andor megcsókolja Elza ajkát.

— Valóság? Nem! álom! Nem, nem, ő ébren van, látja jól, hallja hangját, érzi csókját.... nem, nem álom, még sem álom. — valóság!!

.... Én is... én is.....

társulatok ügynöki képviseletét elvállalhatják, hogy az élet, testi épség, vagyon stb. biztositásából egyesekre és a közállapotokra háramló előnyök minél szélesebb körben elterjedjenek, s a takarékosság és előrelátás eszméje a nép minden rétegében felköltessék. A miniszter azt köti ki, hogy a postamesterek a képviseletet bejelentsék.

— **Eljegyzés.** H. Hodossy Gyula jegyet váltott Moldrik Josefa kisasszonynyal Szent-Endréről. Üdvözöljük a jegyespárt!

— **Hérics-Tóth János** kir. táblai tanácselnök, mint minden évben, ugy az idén is szabadságidejét körünkben tölti családjával együtt, kies szentgyörgyvári szőlejét vette igénybe. Isten hozta!

— **Pleheisz Gusztáv** m. kir. honvéd-százados Kőszegre helyeztetett át. A köztiszteletben részesült család távozását sajnáljuk.

— **Darás Málvin** tanitónő Budapesten tanitónak megválasztatván Nagy-Kanizsáról a fővárosba költözködik. Társadalmunk e rokonszenves alakjának eltávozása űrt hagy maga után.

— **Nászutról az ősi kastélyba.** Gróf Batthyányi Pál cs. kir. huszár kapitány, tartalékos tiszt, bájos, fiatal nejével, pallini Inkey Valeria őméltóságával az esküvő utáni, külföldi utjáról — Paris és Genfből — f. hó 6 án érkezett vissza Rigyáczra. A néhai Inkey Kálmán által, a terjedelmes angol parkban emelt gyönyörü kastély az édes anya özvegy pallini Inkey Kálmánné, szül. Szemző Lujza urnő rendeletére az ifju pár fogadásához virág- és lobogódiszt öltött. A parkban az elegánsan szegélyezett ut közepén ékes diadalkapu állittatott ez alkalomra „Isten hozott" felirattal. Midőn a négyesfogat a bejárat alá robogott; a lépcsőház alján Torma jól szervezett czigányzenekara kitünő magyar darabjának hangjai mellett a szakadó eső daczára is a falu nagyszámu népé és az iskolás gyermekek élükön tanitójukkal ünnepi köntösben és a meghivott vendégek fogadták a hazaérkezett uj házaspárt. Délben diszebéd volt, melyen kedélyes vendégkoszoru vett részt. Az izletes menu alatt Tuboly Viktor ügyvéd, munkatársunk üdvözölte az uj párt nagy hatást keltő ékes rythmusokban, melyet a költő szivességéből közlünk:

Az ős Inkey családnak
Legbájosabb leánya,
Most egy grófi koronának
Ragyogó, szép sugára;

Ez a sugár a szivjóság,
S édes viszont érzelem;
A mit az egész világon
Nem potolhat semmisem!

Boldog a ki szivén hordja
E ragyogó koronát;
Igy látom a gróf Batthányok
Egyik derék utódját!

S poharam szivből emelem
A legszebb grófi párért!
Kivánom, éljenek soká
Boldogságban — egymásért!

Legyenek hü gyermekei
A jó örömanyának!
Éljen soká az ifju pár
Örömére — hazánknak!

— **Az evangelikus püspök lemondása.** Karsay Sándor, a dunántuli ág. evang. egyházkerület érdemekben gazdag püspöke és a győri egyházgyülekezet lelkésze, többször nyilvánitott szándékát megvalósitotta s püspöki állásáról lemondott, a mit az egyházkerületi közgyülésnek, mely augusztus hó 13-án lesz tartva Nagy-Kanizsán, irásban már bejelentett. A lemondás, melyet Karsay agg korára való tekintetből visszavonhatlanul fentart, ugy a legközelebbről érdekelt egyházkerületben, valamint országszerte minden körben őszinte és mély sajnálkozást fog kelteni, mert mindenki nagy veszteségnek tekinti a közügyekre is azon férfiunak visszavonulását, a ki püspöki hivatalát 28 éven át szeretettel, ügybuzgósággal és lelkesedéssel mindig lelkiismeretesen töltötte be. Karsay már 1890-ben is lemondott püspöki állásáról, de akkor ezt nem fogadta el az egyházkerület, a mely legelőkelőbb tagjaiból alakult küldöttség által kérte a jeles férfiut, hogy maradjon továbbra bölcs vezetője egyházának, mely kérésnek engedve, visszavonta lemondását.

— **Fegyvergyakorlatra** a m. kir. 20. honvéd gyalogezred fiumei százada is f. hó 20-án Nagy-Kanizsára érkezik.

— **Disztekézés.** Vasárnap, f. hó 14-én délután öt órakor a „Polgári Egylet" tekepályáján disztekézést rendez, melyre a t. tagok és azok vendégei meghivatnak. A disztekézés után társas estély lesz, mely 9 órakor veszi kezdetét. Egy teriték ára 60 kr. Jelentkezni az egyleti vendéglősnél lehet.

— **Katonai szállitás** F. évi julius 15-én délelőtt 11 órakor lesz Sopronban a katonai élelmezési raktárban nyilvános liczitáczió utján kiadva a soproni, szombathelyi, nagykanizsai és kőszegi katonaság részére szükséges széna, szalma, fa és szén szükséglet szállitása 1895 évi szeptember 1-től 1896 aug. végeig szóló egy évi tartamra.

— **Könyöradományra** szorult egy elemi csapással — nagyon sujtott család Galambokon, Kremsier Sámuel borkővágással foglalkozó egyénnek kis házát összes butoraival elseperte a junius 7-ki vihar, felesége beteges és 6 élő gyermeke van; a galamboki nemeslelkü ref. lelkész is igazolja és melegen ajánlja a részvétre érdemes szegény családot könyöradományok beküldésére. A nagykanizsai izr. hitközség 5 frttal segélyezte. Bármi csekély adomány neve alatt Galambokra küldendő, hálás köszönettel fogadja.

— **Gyászhir.** Alulirottak szomorodott szivvel jelentik szeretett jó atyjuk, ipa és rokonnak, Fülöp László nyug. kasznár urnak, folyó 7-én, életének 74 ik évében agyszélhüdés következtében történt gyászos elhunytát. — A boldogult hült tetemei folyó hó 10-én délután 3 órakor fognak az ev. ref. hitvallás szertartásai szerint az iharosi temetőben örök nyugalomra tétetni. Iháros, 1895. évi julius hó 8-án. Áldás és béke lengjen porai felett. Fülöp Karolina férj. Szakács Károlyné, Fülöp Szidónia férj. Török Ambrusné, Fülöp Terézia férj Héjas Zsigmondné, néhai Fülöp Etelka férje Teke Lajos, József, Ferencz gyermekei.

— **Szinésznövendékek művészestélye.** Városunk két szülöttje Huckstedt Irén és Salgó Sándor, mindketten a Rákosi Szidi-féle szinitanoda növendékei, f. hó 7-én a Polgári Egylet nagytermében mutatták be haladásukat az ének és szinészet terén. Huckstedt Irén k. a. kellemes és terjedelmes hanggal rendelkezik, melynek magassága is szines, erős, csengő s mely nem tremolál; de a közép és alhangok még némi fejlődésre várnak. Vocalisatiója értelmes, játékát azonban a hangverseny-dobogón nem érvényesithette. A „Bányamester"-ből énekelte a belépőt és a Lilli keringőt; végül Bánfy kaczagó dalát. A zenekiséretet Ollop Ernő ur szivességből vállalta el és azt tőle megszokott tökéletességgel végezte. Salgó Sándor, mint halljuk, nemcsak szini, hanem irói pályára is készül. — Nem tudhatjuk, mely téren fogja jobban érvényesithetni tehetségeit. Mint serdülő szinésznek szép érczes organuma van. Szavallatából a versmérték pattogása még nagyon is kihallatszik; hanglejtéseképes leend egykoron a kedély, sziv hullámzását is kifejezésre juttatni. — Hajgató Béla művészies czimbalomjátékát ismerjük a gymnásiumi konczertekből. A fiatal művész ez alkalommal is kitett magáért. A gyér számban megjelent közönség az előadókat lelkesen megtapsolta.

— **Már hogy is lenne bucsu verekedés nélkül Kis-Kanizsán?!** Mióta a bor annyira megdrágult, befészkelte magát nálunk különösen bucsuk alkalmával nemzeti itallá a bábosok által árult mézsör, ezt aztán ilyenkor férfiak, nők egyaránt fogyasztják és csakhamar kapatosak lesznek tőle. — Igy történt ez mult vasárnap a kiskanizsai bucsun, a legények a mézsörtől neki virtuskodva, roppant verekedő kedvet kaptak és ha ilyenkor egyéb nem akad jó nekik ha rendőrt elverhetnek, nem számolva avval, hogy ennek mindig rossz következményei vannak. A kiskanizsai őrség e napon ismét a központból meg lett erősitve s mikor este 10 óra felé már a legények nagyon nekivadultak és a rendőrök őket csicsitani akarták, megtámadták hát ezeket, de oly óriási túlerővel, hogy ezeknek meg kellett hátrálni, a dulakodó tömeg aztán egyet, — Csordás József nevü rendőrt társaitól elválasztott és ezt husángokkal fejbe verve, belelökték egy iszapos pocsolyába és ott még néhányat ráütöttek s karját ugy összeverték, — hogy ezt néhány héten át nem tudja használni; a rendőröknek végre e megvadult tömeg elől az őrtanyára kellett menekülni, a hova sebesült társukat is sikerült nekik bevinni és egy ágyra fektetni; a kiskanizsai városház ajtaját bezárták és a tizedes betelefónozott a központhoz segélyért és orvosért; a kapitányság rögtön kocsira ültette Raffay rendőrbiztost néhány rendőrrel és az orvossal; mig ezek elindultak, már ismét szólt a telefon, hogy gyorsan segélyt, mert a tömeg döngeti az ajtót és ostrommal készül bevenni a városházát. Ismét megnyugtatást telefónozott vissza a főkapitányi helyettes, hogy csak tartsák magukat, a felmentő segély már utban van. — A rendőrbiztos odaérkezése és harsány hangon való felszólitása csakugyan lecsillapitotta a megvadult legényeket és ezek az őrtanyától kezdtek elszállingózni; — a legvitézebb vezérférfiut ifju Kálovics Ferenczet nyomban le is tartóztatta, a többi vitézt pedig összeirta. Rátz Kálmán városi orvos pedig ezalatt varrta a folytonossági hiányokat Éjfél már jól elmult mire a bucsu eme virtusa lecsendesült és Kis-Kanizsa is nyugalomra tért.

— Másnap a virtuskodó ficzkókat a rendőrség szépen összeszedette és az elővizsgálat befejezése után átadta a büntető biróságnak; hol most elmélkedhetnek ama virtus felett, hogy bizon nem nagy dicsőség egy nagy csoportnak egy magára hagyott egyetlen embert eldöngetni.

— **Távversenyek.** Semmi sem adhat könnyebben bizonyitványt azon általános megkedveltségről, melyet a kerékpározás a közönség körében szült, mint azon érdeklődés, melyet a közönség minden rétege az egyes nagyobb városok közt megtartani szokott távversenyek iránt tanusit. Semmi sem bizonyitja jobban a kerékpározás praktikus hasznát és az egyes gyártmányok ellentállási képességét, mint a f. évi május hó 11. és 12-én **Bordeaux** és **Páris** közt **592** kilométer távlaton megtartott verseny, mely óriási utat Gerger Ferencz ur Gráczból az ő **„Styria"** gépén, a legjobb angol, franczia, német, holland és dán kerékpározók ellenében 24 ó 12 p. alatt elsőnek tett meg. Továbbá Fischer József Münchenből f. évi junius hó 1-én a **Bécs—salzburgi 386** kilóméteres uton 12 ó. 50 p. és junius hó 24 én **Triest** és **Bécs** közti **509** méteres távon daczára az iszonyatos időnek 24 ó. 6 p. alatt elsőnek érkezik be. Ép ugy julius hó 7-én **Bécs** és **Grácz** közt **200** kilóméteres távon megtartott országuti versenyt daczára az erős ellenszélnek, mely akkor dühöngött, 10 óra alatt tette meg Francan ur. Mindezen kerékpározók az ő győzelmeikhez **Puch János** és **Ta gráczi** czég **„Styria"** gépeit használták. Ezen világhirü kerékpárokon az idei évadban julius hó 8 ig **231** első, **117** második, **68** harmadik dij lett nyerve, és ezek közt **14** bajnokság, mint az olaszországi, a német kerékpárosok egyesületeé stb. s ezek a legfényesebb bizonyitékot szolgáltatják, ezen kerékpárok kiválóságáról. Egyedüli képviselősége és raktára ezen kerékpároknak Zala- Somogy- és Veszprémmegyékben **ifj. Wajdits Józsefnél Nagy-Kanizsán** van, a hová minden megrendelés intézendő. — Árjegyzékek ingyen küldetnek.

— **Uj intézet** Stern Lipótné és Taussig Salamonné urnők Nagy-Kanizsán a Sugár-uton levő Babochay házban fehérnemü- mosó és fénytisztitó intézetet nyitottak, vegyészeti uri és női ruhanemü-, selyem függöny és nyakkendő tisztitó intézettel kapcsolatosan. Kitünő szerkezetü gépeik a ruhát legcsekélyebb mérvben sem rongálják, miért is e tekintetben a felelősséget elvállalják. Intézetükben a legjobb bécsi munkások alkalmaztattak s egy elsőrangu bécsi vegyészeti tisztitó intézet munkavezetője működik. E nemben is halad városunk s ezen első ilynemü intézetet ajánljuk a nagyközönség méltó figyelme és pártfogásába.

— **Béldi Mihály** t. munkatársunk következő előfizetésre való fölhivást bocsájtott ki: „A magyar helyesirás és a helyes magyarság" czimü művem sajtó alá rendezésére a szükséges anyagi eszközök hiján ez uton fordulok mindazokhoz, akik érdeklődnek édeshazánk nyelve iránt. Könnyen forgatható és használható könyvet szerkesztettem azok számára, akik törődnek azzal, hogy irásuk és beszédjük helyes és magyaros legyen; hogy fölvilágositásul, utbaigazitásul szolgáljon. Különösen az orthografia és stilus roszul értelmezett, téves vagy vitás és nehezebb pontjaival foglalkozom, hozzácsatolván egyes fontosabbb ide tartozó grammatikai dolgokat is. A mü ára egy korona és 1895. szeptember 1 én fog megjelenni; ugyanekkor küldöm meg az egyes példányokat az előfizetőknek. Kérem a szives megrendelőket, hogy a könyvnek a kellő időben való megjelenhetése tekintetéből az előfizetésre szánt pénz nevemre czimezve Felső-Rajkra (Zalamegye) postautalványon mentül előbb megküldeni sziveskedjenek. Budapesten, 1895. junius 1-én. Béldi Mihály.

— **Állás keresőknek** most jó alkalom kinálkozik jövedelmező kereset elnyeréséhez. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

— **Rövid hirek.** Pakrácz és Daruvárott nagy felhőszakadás pusztitott. — A hódmező-vásárhelyi inségesek közt 48 ezer frt gyüjtés osztatott ki. — Kis Czel vidékén hamis ezüst forintosok vannak forgalomban. — Özv. Istl Sándorné urnő meghalt. — Somogyi szintársulata Balaton-Füreden julius 14-én kezdi meg előadásait. — Major Kálmán honvédőrnagy Sopronban agyonlőtte magát

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósitása.)

Változás a mult hét óta csak annyiban történt, hogy Amerikából legutóbb érkezett, bár némileg ellentmondó hirek szerint, a lóhere-vetések állása utolsó időben némileg gyengült, minek következtében a termelők uj lóherére vonatkozó követeléseiket fölemelik Magától értetődik, hogy ez piaczunkra nincs befolyás nélkül, a mennyiben szilárdabb lett az irányzat, mint a mult héten volt

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten:

Luczerna	48—52	frt —
Lóhere	60—65	frt —
Bihorhere	24	frt —
Muharmag	24—	frt —
Pohánka	9.50	frt —
Mustármag	10—	frt —
Csibehur	10—	frt —

Vegyesek.

— **Testegyenészeti müintézet.** Keleti J. czég, Budapest, IV., Korona-herczeg-utcza 17, az eddigelé sérvkötők és betegápolási eszközök készitésére létező gyárán kivül egy nagyszabásu, a modern technikának teljesen megfelelő műhelyt nyitott, Budapest, IV., Régi posta-utcza 4. sz. földszint, melyben orvossebészeti aczéláruk, müleges lábak, mükezek, testegyenészeti készülékek, Hessing-rendszerü elismert müderékfüzők, nyujtó- és járógépek, valamint minden e szakmába vágó aczéláruk stb. készittetnek. Szenvedők. kiknek ily készülékekre szükségük van, sziveskedjenek fenti czégtől költségelőirányzatot vagy képes árjegyzéket kérni. Üzleti elv: Szigoru pontos kiszolgálás, legjutányosabb árak.

— **Henri Nestlè-féle gyermekliszt,** mely Nestlé vegyész által Veveyben 30 évvel ezelőtt találtatott föl, azóta nemcsak az egész szárazföldön, hanem a többi világ részeken is órási elterjedésnek indult s a legelső tekintélyek és gyermekorvosok által az anyatej helyettesitőjéül ajáltatik, a gyermek tápanyagok közt ma kétségtelenül az első helyen áll. Mig a tej, hogy tartósabbá váljék, gyakran szóda, bor és száliczil savval vegyitik össze, mi a gyermekek organizmusára idővel legkárosabb következményeket vonja maga után, addig ez eset a Nestlé-féle gyermeklisztnél teljesen ki van zárva, a csecsemők örömest veszik magukhoz, tőle virágzók, és erőteljesek s ami fődolog egyenletes gyors táplálékuk van, melynek készitéséhez vizben néhány perczig tartó főzés elégséges, születésekor mint tejet iszszák, későbbi hónapokban pedig mint pépet veszik magukhoz. A Nestlé-féle gyermekliszt a táplálékonyság minden sajátságával bir, s azonfelül gyártása is felette észszerü. A gyermeklisztbez felhasználandó nagy mennyiségü tej naponta frissen fejve a gyárhoz tartozó tejgazdaságból állittatik elő. Miután a tej pontosan megvizsgáltatott, egy készülékbe öntetik, melyet gőzzel fütenek a melegités azonban 40—50 foknál magasabbra nem terjed, hogy a tejnek sajátosságai változatlanul megmaradjanak. A szükséges kenyér héj legfinomabb buzalisztből állittatik elő. Minthogy liszthez legfinomabb részben csak a kenyérhéj használtatik föl, a légenygazdaság ezáltal még nagyobbodik. Ezen tejhez a légenydus vegyüléknek rendkivüli finomsága nagyban elősegiti e tápláló anyag tartósságát. Ebben áll röviden a tejösszetétel előállitási módja, melynek tápláló voltát a laikus is könnyen át láthatja. Az előállitás módja nincs homályba burkolva, a közönség elé teljes világitásba van helyezve. Végül megemlitjük, hogy mint pép egyéb kitünő tulajdonságai mellett gyermekek katarusánál, cholera nostras eseteinél mint tápszer a gyomrot izgató tej fölött nagy sikerrel alkalmazható, mely tulajdonságok a kórházi kézi könyvek által is teljes joggal előnyösen sorolható elő.

— **„The Gresham"** életbiztositótársaság Londonban. E társulat 46. évi jelentése, mely az 1894. évi deczember 31-én befejezett üzletévről szól és a részvényesek 1895. évi április 7-én tartott rendes közgyülése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1894-ik évben 9233 kötvény 78,736.000 korona tőkeösszegről lett kiállitva A dijbevételek, levonva a viszbiztositásért fizetett összeget, korona 20.134 437·55 fillérre rugtak, mely összegben a korona 3.246,109.48 fillért tevő első évi dijak bennfoglaltatnak. A kamatszámla mérlege a lefolyt üzleti évben korona 5.185,194.58 fillért tett ki, és a társaság jövedelmét a dijbevételekkel együtt korona 25,319 668.13 fillérre emelte. A társaság az elmult évben kor. 10.045 965 94 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztositási kötvényekből eredtek. Lejárt kiházasitási és vegyes biztositásokra korona 2.006 340.33 fillért, visszvásárlásokra 1.331,648.02 fillért fizetett ki a társaság az elmult évben. A biztositási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben korona 6.974 567.50 fillérrel gyarapodtak. Az aktivák főösszege 1894 deczember 31-én korona 138.416.475 63 fillérre rugtak. Tőkebefektetések: korona 738,543.02 fil. angol állami papirokban, kor. 395,581 25 fil. indiai és gyarmati kormányok értékeiben, kor. 25.897,993,23 fillér idegen államok értékpapirjaiban, korona 6.203,650.94 fillér vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 56.068,964.48 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, kor. 18.287.406,14 fillér a társaság ingatlanaiban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi hazai,) korona 6.590,663.75 fillér jelzálogokban és korona 24 233 672.82 fillér különböző értékekben.

Irodalom.

— **A „Vasárnapi Ujság"** julius 7-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A Kaukázusból." Gróf Zichy Jenő kutató utazása. — Tifliszből irta Szádeczky Lajos. (Képekkel az expediczió utjában Wosinszky apátplébános és Jermakov által felvett fényképek után: 1. Gróf Zichy Jenő Kovalenszky ekaterinodari atamánnal és Bálint Gáborral; 2. Tiflisz és régi várromja; 3. A Zichy-expediczió a Kaukázus éjszaki alján; 4—5. Nagy-Magyar város régi helye és a mostani város a Kuma partjin; 6. Karcsájok; 7—8. Abaza és kabard nők; 9. Karacsájok táncza; stb.) — „A pozsonyi harangok." Gróf Zichy Géza költeménye. — „A kertben." Irta B. Büttner Lina. — „Regénytár.": „A zöld légy és a sárga mókus." Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. (Goró Lajos rajzával.) — „Antifer mester csodálatos kalandjai." Verne Gyula regénye. (Az eredeti franczia kiadás illusztráczióval.) — „Bakunin Mihály és a magyar emigráczió." — „Nemzetközi tolvajok." — „Megőszülés egy nap alatt." — A „Kaukázus." — „Laszkáry Gyula, a dunáninneni ev. egyházkerület főfelügyelője (Arczképpel.) — „Kopenhágai levél." Lord Alberttől. — „Idomitott fókák" (Képpel.) — „Villámsujtott templom." (Képpel.) — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek. Sakkjáték. Képtalány stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok"-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap," a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, télévre csak 1 frt 20 kr.

— **A kánikulai melegek** sem képesek játékkedvét lelohasztani annak, ki a „Zenélő Magyarország"-ot járatja. Hogy is? mikor a megjelent 13-ik szám is oly pompás darabokat hoz; két hangulatos magyar nóta, Sas Náczi és Kőrössy Györgytől, „Petit chanson d'amour" végtelen kedves salondarabot Mayer-Hellmundtól, a hires „Ting-a-ling" couplet, mely a Somossy mulató csillagának Dr. Armand Árynak legvonzóbb műsordarabja volt, s végül a „Bár fai fürdőbe!" czimü kedves polka indulót Hemerkától. Csupa Schlager valamennyi! Előfizetési ára negyedévre 1 frt, melyért 6 füzetet, 60 zeneoldalt kapni. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország" kiadóhivatalánál Bpest Csengeri utcza 62. sz.

— Olyan boldognak érzi magát, ott pihen keblén, tehát mégis ..... Az álom teljesült.

Az örvény eltünt, vigyázzatok, megérdemlitek, hogy boldogok legyetek....!

Két héttel későbben levelet kaptam Elzától, hivott esküvőjére. Elmentem. Soha boldogabb esküvőn nem voltam.

Elza és Andor rég szerették egymást, sokat szenvedtek egymásért, végre mégis egymásé lehettek.

— A sors tehát mégsem oly kegyetlen.

Papirszeletek.

Gyermeki szójáték.

— Apa: Mond meg Petikém, mit mondott Krisztus urunk, hogyan is kell felebarátunkat szeretni? — Peti (az 5 éves): Ugy, mintha egész barátunk volna.

Esti sétán.

— Férj: Oh bár csillag lehetnék!
— Feleség: (ásitását elfojtva.) Bár az volnál, mert a legközelebb eső 11.760.961 kilóméter távolságra van.

— „**Uj Idők.**“ A magyar olvasó közönség egy régi vágya beteljesült, Kapott végre egy jó, modern izléssel, de azért magyaros szellemben szerkesztett képes hetilapot. Ez a hetilap az „Uj Idők.“ Csak igazságosak vagyunk, mikor ezt az első félév után és az uj évnegyed első számánál konstatáljuk. Ebbe a számba hosszabb és folytonos novellák kezdődnek Herczeg Ferencztől meg Bródi Sándortól, pompás kis vigjátékot irt belé Murai Károly, Mikszáth Kálmán folytatja „Szent Péter esernyője“ czimü elbeszélést és apróbb közleményekkel gazdagitják a szám tartalmát Bársony István meg Sebők Zsigmond. A kitünő illusztrátiókat Skutetzky, Neogrády meg Rubovits szolgáltatták. Az „Uj Idők“ kiadóhivatala (Andrássy-ut 10 sz.) bárkinek kivánatra ingyen küld mutatványszámot.

— **Dudinszky Károly** uj vállalatot inditott meg Bpest Szabóky utcza 18. sz. „Szülők, Nevelők és Tanitók könyvtára“ czimen. Az első kötet első füzete: A gyermekek szünidei üdülése körüli eszméket tartalmazza, mutatványt fogunk belőle közölni. Ára 80 kr. kapható a szerzőnél s minden hazai könyvkereskedésben.

— **Beniczkyné** válogatott regényeinek harmadik sorozatából megjelent Singer & Wolfner kiadásában a 18 és 19-ik füzet, mely az „Arany Kigyó“ regény folytatását képezi. Ára 25 kr. egy-egy füzetnek.

— **Földink**, Wiesinger Frigyes rimaszombati fögymn. gyorsirás tanárától „A gyorsirás világából“ czimü kiadvány jelent meg Gabelsberger és Markovits Iván arczképével. A csinosan kiállitott jeles tartalmu kis füzet ára 50 fillér. A gyorsirás tárgyu válogatott elbeszéléseket ajánljuk.

— **Angela**, regény, irta Theuriet. Egy fiatal leány története ez, akit egyfelől a művészet csábit, másfelől a szerelem vonz. Az utóbbinak enged és megtörve, szárnya-szegetten esik le képzelt magaslatáról. A mese rendkivül bájos és érdekes, mert Theuriet azon franczia irók közé tartozik, akik hivei ugyan az igazságnak, de nem vetik meg a romantikát sem. A két kötetes regény tele van érdekesnél-érdekesebb jelenetekkel és sorrendben látjuk magunk előtt elvonulni a párisi élet különböző alakjait, jeleneteit és a figyelmet lebilincselő helyzeteit. Theuriet ezen regénye Singer és Wolfner kiadásában, az „Egyetemes Regénytár“-ban jelent meg és a két kötet ára piros vászonkötésben 1 forint.

— **Száll az ige szájról szájra.** Az egész országban mindenütt csak a „Röpteben a Nagyvilág Körül“ czimü amerikai disznüről beszélnek, mely ugy technikailag remek kivitele, mint egyes fényképeinek tisztasága, élethüsége és az egész műnek kaleidoszkopszerü változatossága által tényleg megérdemli az általános figyelmet. A vállalatból eddig négy füzet jelent meg. A hozzánk most beküldött negyedik füzet a következő 16 fényképet **tartalmazza**: Rue de Rivoli, Párisban. — **Shakespeare háza**, Stratford-on **Avon, Angolország.** — Fingalbarlang Skótiában. — A királyi vár Stockholmban, Svédország. — Mauzoleum Charlottenburgban, Berlin mellett. — Mer de Glace, Svájcz. — A Colosseum külseje, Róma. — Firenze panorámája, Olaszország. — Maria de Padilla palotája, Alcazar, Sevilla, Spanyolország. — Palota és hárem Alexandriában, Egyptom. — Kashmir-völgy, India. — Auckland kikötője, New-Seeland. — Havana, Cuba. — Muir-Gletscher, Alaska. — Capitolium, Washingtonban. — New York és a Brooklinhid. Mindegyik kép rövid, érdekes magyarázó szöveggel van ellátva. — Az egész mű 256 változatosan összeállitott fényképet tartalmazva, nagybecsü gyüjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. — Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizethetni 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. Az előfizetési dijak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

— **Az 1848—49-iki** Magyar Szabadságharcz Története.“ II ik kötet. Irta Gracza György. Kiadja (Lampel R.) Wodianer F. és Fiai könyvkereskedő czég. — A nagy füzetes vállalatból, a melyről lapunkban többször volt már szó, most jelent meg a 2-ik kötet. A kiváló munkának ez a része is megérdemli a legteljesebb elismerésünket. Gracza György a magyar történetirás terén egészen uj utat tört. A száraz, pragmatikus adatfölsorolás helyet az angol történetirók példájára a könnyed szemléltető modort használja. S épp ezért munkája mindvégig olyan, mint egy érdekfeszitő történeti regény, mely nemcsak oktat, hanem egyuttal gyönyörködtet is. Az események szemünk előtt folynak le, az alakok szinte élnek. — Nagy előnye Graczának, hogy mesterien kezeli a tollat. Meglátszik munkáján a jeles hirlapiró, aki pompásan tudja csoportositani az eseményeket s ezekből kiválogatni azt, ami a legérdekesebb. Nyelvezete tiszta, magyaros, de emellett választékos is, sőt egyes helyeken költői szárnyalású. A most megjelent kötet az első népképviseleti orszäggyülés megnyitásától Kolozsvár elestéig terjed. A szerb csatatér harczai, Fehértemplom hősies védelme. Lamberg és Latour megöletése, István nádor balatoni utja. Jellasics futása, az agyagfalvi székely nemzeti gyülés, az oláh vérengzések stb. mind igen élénk és szerfölött érdekes részletei a munkának. A mü értékét nagyban növeli a tömérdek illusztráczió, nem kevesebb, mint 190 kép van benne; s a legtöbb olyan, mely eddig még sehol sem jelent meg. Különösen szép a két szines műmelléklet az egyik „Az ozorai fegyverletétel,“ a másik „A tömösi szoros védelme.“ Ezenkivül a kötethez még két egykoru irat is van csatolva az eredetinek hü másolatában. Az egyik, a horvát hadsereg lefegyverzéséről szóló kiáltvány, a másik pedig az 1849-iki radikal- (köztársasági) párt programmja. — Ez utóbbit főkép a számos aláirás teszi ezerfölött becsessé. A munka külső kiállitása is rendkivül diszes s valóban becsületére válik a Wodianer könyvkiadó czégnek. Az izléses bekötési táblán ott diszeleg Zala budai honvédszobrának bronz dombormü másolata. A diszkötésü kötet ára 7 frt. Megrendelhető (Lampel R.) Wodianer F. és Fiai cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21 sz. a. — E helyütt emlitjük meg, hogy a munka eredetileg két kötetre volt tervezve, de különösen az illusztrácziók elhelyezése szükségessé tette egy harmadik kötet kiadását. A 3-ik b fejező kötet az év végén fog megjelenni. Fölemlitjük egyuttal, hogy a kiadóhivatal a művet 1 forintos havi részletekre is szállitja.

Gabonaárak.

— Nagy-Kanizsán: Buza 6—50, 7 frt Rozs 6—6.10. Zab 6.50—80. Árpa 7—8. Kukoricza 6.40—70.

— Budapesten: Buza 620.—7.85. Rozs 5.85—90. Zab 6.—33.—35.

— Bécs: Buza 6.96. Zab 6.46—8 84.

— Szombathely: buza 6.96—7.20 Rozs 5—60—6. Árpa 6.40—60 Zab 6.60—80.

— Veszprém: Buza 6 80—7.20 Rozs 5 30—50. Árpa 5 30—6.20. Zab 6 20—40. Kukoricza 6.50—80.

— Pápa: Buza 6.80—7. Rozs 5—5.10 Árpa 6.—6 20. Zab 6.—6,80. Kukoricza 7.70—8.

— Mohács: Buza 6.—6.90.

— Muraszombat: Buza 6.20—30. Rozs 5.30—40. Zab 6 50—60. Árpa 6. Kukoricza 6 50—60,

— Körmend: Buza 6.70. Rozs 5 60. Árpa 6.20—40. Zab 6 05.

Szerk. üzenet.

— „Fény és árny“ jönni fog mielőbb.

— „Egyéni függetlenség“ E modorban nem közölhetjük.

— A kereskedelmi congresszus meghivóját felhasználjuk.

— Sz. L. Köszönettel vettük, e számról már leszorult.

— Szemenyei. Okvetlen kell tudnunk kilétét, maradhat azért szerkesztői titok.

Nyilttér.

Foulard selyem, 60 kr:ól 3 frt 65 krig — japáni, chinai stb. a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. fekete, fehér és szines **Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 krajczárig** méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szin és mintázattal stb, **postabér és vámmentesen** a házhoz szállitva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. kir. udv. szállitó) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon jóakaróinknak és barátainknak, valamint azon tiszttársaknak, kik boldogult

Hofer Ferencz

városi jegyző urnak elhunyta alkalmából szives részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, legmélyebb hálával fejezzük ki ez uton köszönetünket.

A gyászoló család.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a LITHION-FORRÁS

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazg. Eperjesen.

Felelős szerkesztő és kiadó: BÁTORFI LAJOS.

HIRDETÉSEK.

1323/tk. 895.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Szita Juli szabari lakós végrehajtatónak Dr. Plosszer István ügyvéd mint néhai Hajnal Rozália örökösei részére kirendelt ügygondnok végrehajtást szenvedő nagykanizsai lakós elleni 41 frt 67 kr. töke. ennek 1871 november 10-től járó 10% kamatai 14 frt 80 kr. per, 6 frt 95 kr. végrehajtás kérelmi, hirdetési dij nélkül 7 frt 25 kr. jelenlegi, s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagyradai 117 számu tjkvben † 1073 hrszám alatt felvett öreghegyi szőlőnek Hajnal Rozáliát illető s 768 frtra becsült fele része 1895 évi augusztus 10. napj. d. e. 10 órakor Nagy-Rada községházánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár., Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi máj. 23. n. GÓZONY, kir tszéki alb.

BIRTOKVÉTEL.

Készpénz fizetés mellett azonnali vételre kerestetik.

egy birtok

150.000 frt értékben

és egy uradalom

500 000 frt értékben csinos varral, jó gazdasági épületekkel, termő szántófölddel értékes erdőség kivántik.

Ajánlatok csak a tulajdonosoktól kéretnek **Patz Richárdhoz** intéztetni, Bécs IV/1. Margarethen-strasse Nr. 12.

Az embernek nincs az

EGÉSZSÉG-

énél drágább kincse, miért is az, a ki uj vagy ódült gyomor-, bél-, tüdő- v. mellbaj valamint minden belső bajban

és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, felbőfögés, aranyér, epetolulás- máj- és altesti bántalmak, vértolulás a fej- vagy szivhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyilalás, álmatlanság, szivdobogás, köszvény vagy csuzban szenved, biztos sikert ér el az

Egészségi Regulator által.

Ára használati utasitással 2 kor. (1 frt). Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 fillérrel (20 kr.) több.

Szétküldés a vidékre csakis a „Hattyuhoz“ cz. gyógyszertárból

Budapest, VI., Szabolcs-utcza, 32. sz.

Edisontól megdicsérve!

Kitűnően sikerülő képek!

Egyszerü! Tanulságos!

PHOTORET

zsebóra alaku fényképkészülék.

Igen alkalmas utazók, szállodatulajdonosok, dedektivek, magánzók, üzletemberek minden faja számára bármely czél eléréséhez. Egy nyomás elég egy felvételhez s a legrövidebb idő alatt a lefényképezett tudtán kivül, pompás képeket állit elő. Ára eme revolver-fénykép-készüléknek mely hat pillanatnyi felvételre lemezváltoztatás nélkül van berendezve s a képzelhető legegyszerübb kezelésü felvétek és időjelző készülékkel ellátva, csupán 5 frt o. é., mely összegbe 36 felvételhez szükséges hat lemezköteg s egy elegáns szekrényke is bele van értve. — Photoret-főraktár:

Bécs, I. Predigergasse 5. földszint.

Számos okmány bizonyitja, hogy a készülék használható s hogy nem játékszer.

Tessék megpróbálni!

A legtakarékosabb család is megengedheti magának azt a luxust, hogy megrendelje egy negyedévre

a Divat Ujság-ot

Előfizetési ára egy negyedévre postai szétküldéssel 1 frt 10 kr.

A Divat Ujság nemcsak arra való hogy utasitásai szerint öltözködjék az ember, hanem hogy szemlélésével ellenőrizze minden család a divatot, mely a sokféle ruha, fehérnemü, kézimunka és más apró tárgyakban nyilvánul. A mellett a legkedvesebb szórakoztatója az egész családnak.

Egy negyedévi próba

ily csekély összeggel megéri minden embernek azt, hogy a Divat Ujság hasznos voltáról meggyőződjék.

Előfizetni lehet minden könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban

VIII., Rökk-Szilárd-utcza 4. sz.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **VARAZSD-TOPLICZA** Posta és Távirda

Zagoriai vasut (Zágráb—Csáktornya).

Dr. L u d v i g udv. tanácsos tanár által elemezve 1894. 58 fok Celsius meleg forrás. Felülmulhatatlan hatással van a rheumatikus, izület bántalmak, köszvény, zsába, titkos betegségek, bőrbajok és görvélykórnál sat.

IVÓGYÓGYMÓD köhögés, mellbaj máj, vese, gyomor és aranyerekre sat.

Villamgyógy. Massage.

A gyógyintézet minden kényelemmel, egész éven át nyitva. Nyári idény május 1-től okt. 1-ig. Nagy park. Kiterjedt fekvés, állandó térzene, táncz, hangverseny sat. A varazsd-topliczai vasuti állomáson naponta a vendégek számára omnibus, kocsik. Megrendeléseket a fürdőigazgatóság készséggel teljesit. — **Orvosi** utasitással dr. **Longhino A.** fürdőorvos szolgál.

Prospectusokat ingyen és bérmentve küld **a fürdőigazgatóság.**

Gyümölcs értékesitésére.

Sajtók gyümölcs és bor-préselésre

legujabb, kitünő szerkezettel. Eredeti gyártmányok folytonosan működő kettős nyomószerkezettel és nyomásszabályozóval.

A legnagyobb munkaképesség 20 százalékkal nagyobb mint minden egyéb sajtónál.

Gyümölcs- és szőllő-zúzók.

Szőllő-gereblyézők (Bogyófejtő-gépek.)

Teljes **szüretelő berendezések.** állók és szállithatók.

Gyümölcslé sajtók, bogyómalmok gyümölcslé készitésére.

Aszaló-készülékek gyümölcs és vetemény számára.

Legujabb **önműködő** szab. szőlővesszó- és növénypermetező **„Syphonia.“**

E gépeket különlegesség gyanánt gyártják

MAYFARTH PH. ÉS TSA.

cs. és kir. kizár. szab.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

Bécs, II., Tabostrasse 76. sz.

Árjegyzékek és elismerő bizonyitványok ingyen — Képviselők felvétetnek.

Utánzásoktól óvakodjunk.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság **BUDAPESTEN.**

GYÁR ÉS IRODÁK: **VI. ker. külső váci-ut 29—35.**

VÁROSI IRODA ÉS RAKTÁR: **Podmaniczky-utca 14.**

Gőz- és járgany cséplő-készületek,

számos első dijjal kitünt SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék.

mélyitő és egyetemes aczél-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sorbavető-gépek.

Takarmánykészitő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemü gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató gépek és fükaszáló gépek, szállitható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

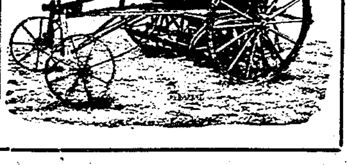

Aranyérmekkel kitüntetve. Első cs. és kir. kizár. szabadalm. Aranyérmekkel kitüntetve

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, III. Haupstrasse 120 szám, saját házában.

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs és kir. katonai raktárak, **vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok**, épitkezési munkálatok, **VÁLLALKOZÓK** és **ÉPITŐMESTEREK**, valamint gyártulajdonosok **szállitója**. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészben oldhatók, száraz poritott állapotban, 40 különféle szinmintában, kilónként 16 krtól feljebb szállíttat-nak és a festékszinek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az **olajmázoláshoz**. — **Mintalapok és használati utasitások ingyen és bérmentve küldetnek.**

Az 1896-iki ezredéves orsz. kiállitási igazgatóság pártfogása alatt*) levő

*) E pártfogást Dániel Ernő magy. kir. keresk. min ur Ő nagyméltósága 4512/95 sz. leiratában biztositotta.

„MENTOR“ Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

Elszállásolás: saját uj szállóhelyeinken. Étkezés a főváros és a kiállitás előkelőbb éttermeiben.

az ezredéves országos kiállitást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi befizetés mellett

„Ellátási könyvecskéket“

melyek a kiállitás egész tartama alatt 7 napra szóló **szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállitás- és szórakoztatási-szelvényeket,** 1 kiállitási tombolajegyet, végül egy 2000 koronás baleset biztositási bárczát tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4–4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz). — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágositással szolgálnak:

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „MENTOR“ Ellátási-Vállalat.

Dr. **Morzsányi Károly** orszggy képv m. t elnök **Ehrlich G. Gusztáv** főv. biz. tag, gyáros, m. elnök. **Rózsa Lajos** igazg. **Hegedüs Dániel** titkár. **Takács Zsigmond** az Első magy. ált. bizt társ. közp. főfelügy. **Stadler Károly** főv biz tag, ház- és szálloda-tulajd.

Prospectust kivánatra ingyen és bérmentve.

Ügynökök

kerestetnek, kik az 1893-ik évi XXXI. törvényczikk alapján törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával foglalkoznak. Megas jutalékot meg felelő működés esetén, megszabott fizetést is ad a

Fővárosi váltóüzlet társaság
Adler és Tsa Budapest.

MINDENÜTT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM.
LEGFINOMABB MINŐSÉG — OLCSÓ ÁRAK
CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO
KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
Jól ízleto · 1 K° = 200 Csésze · Tápláló

GUMMI!

Eredeti **párisi gummi- és halhólyagok** finomság és jóság tekintetében a kivánalmakat is felülmulják, tuczatonként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 **forintért. Bouts samór** (rövid) 3 és 4 forint, legfinomabb hölgyszivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. — **Női óvszerek** Hasse után 2 forint, Massinger tanár után 2 frt 50 kr, darabonkint. Suspenseriumok stb. részletezett árjegyzék szerint Szétküldés titoktartás mellet

REIF J. specialista Bécs.

I., Brandstätte 3

Pisktikus mintagyüjtemény urak részére 5 frt. Árjegyzék zárt boritékban ingyen és bérmentve.

Tinct. capsici comp.

A Richter-féle

Ezen „**Horgony-Pain-Expeller**“ néven is ismeretes, igazán népszerü háziszer most már **25 év óta legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölésnek fényesen bebizonyult köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál stb.** nél. A föld összes országaiban nagy elterjesztést és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A TINCT. CAPSICI COMP.
(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

kimagasló állását a fájdalomcsillapitó bedörzsölések között diadalmasan megtartotta. Különféle felhujtás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyiték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéktelen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, **a vörös horgonyra** figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint **nem valódi visszautasitandó.** A gyógyszertárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy frt. 1.20 árban üvegenként; Budaposten **Török József** gyógyszerésznél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Párisi Divat

Legszebb magyar divatlap.

Gyönyörü fény-nyomatu szines képek,

Egyszerü öltözetek párisi izléssel.

Legujabb kézimunkák.

Takarékosság izlés mellett.

Előfizetési árak:
csak „Párisi Divat“:
egy évre 8 frt,
fél évre 4 frt,
negyed évre 2 frt.

szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények.

Báli, menyasszonyi öltözetek, párisi izléssel.

Angol costume-ök

Kimeritő magyarázat.

Előfizetési árak:
a „Párisi Divat“ a „Pesti Hirlap“-pal együtt:
egy évre 18 frt,
fél évre 9 frt,
negyed évre 4.50

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala váci-körut 78.

INNEREBNER ANTAL

INNSBRUCK, M.-Terézia-utcza 17.
Első tiroli darócz-szövet-üzlet.

Legnagyobb szétküldési háza jótállással a valódi

TIROLI DARÓCZ (LODEN)

— áru tengerőltöny, esőköpeny, felöltők, zubbony sat. —

teljes utazó készülékeknek.

Nagyban. Minta és árjegyzék ingyen. Kicsinyben.

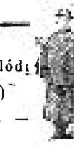

Feltünést kelt

a

CRÈME

IRIS

meglepő hatása.

Csodás hatással alkalmazható szepiő, hőség okozta pörsenések, barnult bőr, napsütött arczbőr, arczveresség, bőrrepedés ellen Vakitó fehér és kifogástalanul üde bársonyszerü bőrt idéz elő **Minden** hölgy és ur, kik ezen igazán ártalmatlan, a tudomány előkelőségei által ajánlott készitményt naponkint használják, el vannak ragadtatva annak hatásáról és feltünést keltenek csodásan szép és jól ápolt arczbőrükkel. **Egy köcsög vagy utitégely ára** 1 frt. Használatban igen kiados. Figyeljünk az oldalt látható védjegyre és óvakodjunk a számos és határozottan ártalmas utánzatokra, melyeket hirdetési szövegünk lenyomásával ajánlanak. — Kapható a gyógytárakban, előkelőbb droguakereskedésekben és illatszertárakban, avagy

Weiss & Co. gyógyszerész főkraktára utján, Wien, I., Kärtnerring 6.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerésznél.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára, vas- és érczöntődéje NAGY-KANIZSÁN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántuli képviselője

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás *aczélekéit* és czekre felszerelhető *összes földmivelő eszközeit*, ugy *hármas ekéit, lókapáit, töltögetőit* és *boronáit*.

Amerikai rendszerü *Hollingsworth szénagyüjtők, Planet jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány cséplőkészletek, járgányok, szecska- és répavágók, kukoricza-morzsolók kézi-* és *gőzerőre* nagy készletben tartatnak.

Ajánlja továbbá:

Szab. PERFECTA

merilőkorongos sorvetőgépét

és mint ujdonságot

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legujabb és legtökéletesebb

„Zala Drill“

(szabad. **SIMPLEX**)

könnyü sorvetőgépét egészen uj rendszerü vetőkorongokkal és szab. kiválthatő kapacsuklyókkal.

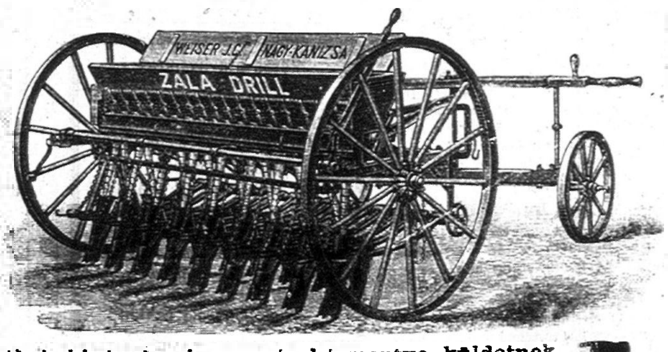

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1895. julius 20-án. 29-ik szám. XXXIV. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorert 5 kr.

NYILTTERBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetesért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kezíratok vissza nem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és galambokiönkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedneveló egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet", „n.kanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" a „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A házassági jogról.

Irta: **Szondy László**,
szent-balázsi körjegyző.

Rövid idő kérdése, s a nagy vivmány életbe lép!

Folyt a harcz, a küzdelem a kérdés megoldása körül, — de a mai kor szabadgondolkozását képviselő államférfiak kitartó erélye megtörve az ellensereg nem csekély erejét, megalkotta a kötelező polgári házasság törvényeit; — nevezetesen: a házassági jogról, a gyermekek vallásáról és az állami anyakönyvekről. Csekély előadásomban ezen törvények elsőjével, a házassági joggal fogok foglalkozni.

E szentesitett törvény alapelvét a 29. §. öleli fel; — e szerint „a házasságot polgári tisztviselő előtt kell megkötni." A házasság tényét megelőzi az eljegyzés, ami tulajdonképen a kihirdetésnek kérése, melyet vagy a házasulók személyesen, vagy ezeknek törvényes képviselői, vagy e czélra külön meghatalmazottak is kérhetnek.

A kihirdetés a házasulók rendes lakhelyén, különböző községekben lakó házasulóknál pedig mindegyik lakhelyén; ha pedig 3 hó óta nem tartózkodnak rendes lakhelyükön, ez esetben a kihirdetést megelőző rendes lakhelyükön is teljesitendő. Rendes lakhely hiányában a kihirdetést abban a községben kell teljesiteni, hol a házasulók tartózkodnak, s ha tartózkodásuk 3 hónapot meg nem halad, ott is, hol utoljára 3 hónapon át tartózkodtak. Ha ily tartózkodási hely nem állapitható meg, a kihirdetést a házasulóknak illetőségi s esetleg születési helyén is kell teljesiteni. A kihirdetést azon anyakönyvvezető rendeli el, ki a házasság kötést teljesiteni jogosult, s ez intézkedik, hogy az esetleg más anyakönyvvezető területén szükséges kihirdetés foganatosittassék. Az igy megkeresett anyakönyvvezető a kihirdetést azonnal foganatositja, s ennek megtörténtéről, vagy az esetleges akadályokról a megkereső anyakönyvvezetőt értesiti.

A hirdetés az anyakönyvvezető hivatalos helyiségében és a község házánál nyilt helyen 14 napig tartó kifüggesztéssel történik, nagy és kis községekben azonban a kihirdetést a kifüggesztés ideje alatt két vasárnapon a községházánál az elöjáróság nak egy tagja élőszóval is teljesiteni köteles. — A kihirdetésnek magában kell foglalnia a házasulók családi és utó nevét, szülőik megnevezését, családi állapotát, foglalkozását, korát, vallását, születés és lakhelyét, szükség esetében a házasulók egyéb közelebbi megjelölését, végül azon felhivást, hogy akinek valamely törvényes akadályról, vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomása van, azt az anyakönyvezetőnek jelentse be. — A kihirdetés alól az alispán indokolt okok fenforgása esetén felmentést adhat.

De a házasulók egyikének közel halállal fenyegető betegség esetén a házasságot kihirdetés és felmentés nélkül is szabad megkötni; ha mindkét házasuló a polgári tisztviselő előtt kijelenti, — hogy legjobb tudomásuk szerint köztük házassági akadály nem forog fenn, — erre nézve a polgári tisztviselő tőlük esküt is vehet ki.

Habár ezen előadottak nem is tartoznak szorosan a házasságjog ismertetéséhez, de mégis szükséges, hogy a házasságot megkötő cselekményről egy képet állitsak elő s igy kénytelen vagyok az állami anyakönyvekről szóló törvény egyes részleteit is felölelni.

Mielőtt a kihirdetést az anyakönyvvezető elrendelné, a jegyesek tartoznak születési bizonyitványaikat felmutatni a törvényes képviselőnek és a szülőnek a házasság megkötéséhez szükséges beleegyezését, vagy gyámhatósági jóváhagyását igazolni, — az esetleges korábbi házasság megszünését igazoló közokiratot, egyházi rendhez tartozók házassága esetén az egyházi felsőbbség engedélyét, a törvény 26. §-a esetén a védérő törvény értelmében szükséges engedélyt s a mennyiben az engedély biztositék adáshoz van kötve, ennek megtörténtéről szóló okiratot felmutatni.

Amennyiben az anyakönyvvezetők előtt a viszonyok teljesen ismeretesek, vagy más hitelt érdemlő módon igazolva vannak, a feleket az okiratok felmutatása alól felmentheti, kivéve az egyházi rendhez tartozók s a védérő törvény értelmében szükséges engedélyt s a katonai biztositékról szólót.

A kihirdetés utolsó napjára következő három nap letelte után — akadály hiányában — a házasság megköthető, ami egyszerüen azon ténYből áll, hogy a tisztében eljáró polgári tisztviselő előtt együttesen jelenlevő házasulók mindegyike két tanu jelenlétében kijelenti: hogy egymással házasságot köt, s a polgári tisztviselő ezen nyilatkozatot jegyzőkönyvbe foglalva, a feleket a törvény értelmében házastársnak nyilvánitja.

A manapság érvényben levő házasság kötéseknél a hány a felekezet, annyi a házasságkötés módja s ugyanannyi féle a tiltó és bontó akadály. A polgári házasságról szóló törvény ezt egyöntetüvé teszi, nevezetesen, *nem köthetnek házasságot:* cselekvő képtelen személyek; férfi 18, nő 16. évének betöltése előtt; vérrokonok egyenes ágon; testvérek; testvér testvérnek vérszerinti leszármazójával; ~~egyik házastárs a másik~~ házastársnak egyenes ágbeli vérrokonával; a kinek korábbi házassága meg nem szünt; nem köthetnek házasságot azok, kik közül egyik a másikkal egyetértve, a saját házastársának, vagy a másik házastársnak élete ellen tört.

Ezen esetekben a házasság érvénytelennek tekintetik, a majd alább elsorolandó fentartásokkal.

Tilos házasságot kötni elmebetegeknek, magát még jelekkel megértetni sem tudó siketnémáknak; tilos a házasságkötés unokatestvérek között; tilos a házasságkötés örökbe fogadott között, mig e viszony felbontva nincs, és ez esetben tilos még a házasság örökbe fogadó és örökbefogadott vérszerniti leszármazója között. Nem köthet házasságot, a gyám, vagy ennek leszármazója a gyámolttal, mig a gyámsági viszony tart. Tilos a házasságkötés azok között, kiket a felbontó itélet házasságtörés miatt az egymással való házasságkötéstől eltiltott.

Tilos holttá nyilvánitás alapján házasságot kötni, ha a holttá nyilvánitott házastársa, vagy az, kivel uj házasságot akar kötni, tudja, vagy ha igazolva van, hogy a holttá nyilvánitott a vélelmezett elhalálozás napját tulélte. Tilos házasságot kötni egyik házastársnak azzal, ki a másik házastárson elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés (Btk. 278. 279. §§.,) vagy ezek kisérlete miatt mint tettes, vagy részes elitéltetett; tilos a nőnek uj házasságot kötni házasságának megszüntétől számitott 10 hónap eltelte előtt. Elhárul azonban ezen akadály, ha a nő időközben szült. Tilos az egyházi felsőbbség engedélye nélkül házasságot kötni annak, aki azon egyház szabályai szerint, melyhez tartozik, egyházi rend vagy fogadalom okából házasságot nem köthet. A kath. vallás felekezetet kivéve, ilyen tiltó akadály nem alkalmazható. Már most érdekes az, hogy ha kath. felszentelt pap akar házasságra lépni, annak más vallásra kell áttérni, mert a kath. egyház tana szerint a felszentelés eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekre, s a papok által tett nőtlenségi fogadalmat ezzel szembeállitva, a lelkiismereti kényszer ezen intézkedéssel fentartatik, s a vallásszabadság, melyet biztositani ép az egyházpolitikai törvényeknek kellene, — ez esetben kötve marad. Tilos házasság kötés a véderőről szóló törvény értelmében szükséges nősülési engedély nélkül; végül tilos a házasság kötés szabályszerü kihirdetés nélkül.

Semmisnek tekintetik a házasság, ha az nem polgári tisztviselőnek saját kerületében köttetett, de ezen érvénytelenségi ok megszünik, ha a házasság megkötésétől számitva a felek egy évig együtt éltek. Semmis a házasság, ha a törvényben megkivánt 2 tanu jelen nincs, avagy ha a feleknek nem mindegyike jelentette ki akaratát a házasság kötésre. — Semmis a házasság, ha azt cselekvő képtelen személy kötötte, de megszünik ezen érvénytelenségi ok, ha a cselekvő képtelen cselekvő képessége megnyerése után a házasságot helyben hagyja. Ha testvér testvérének vérszerinti leszármazóival köt házasságot, s erre a házasság érvénytelenné nyilvánitása előtt utólagos felmentés adatott, a házasság érvényesnek tekintetik.

(Vége köv.)

TÁRCZA.

Népdalok.

I.

Nincsen párja a magyar leánynak,
Maga mondja szerető párjának:
Ölelj babám, ölelj a kedvedre!
Nem veti azt senki a szemedre.

Három a tánczt, huzzad czigány, huzzad!
De aztán ne szomoruzt, búsat . . .
Vigat nekünk, a legvigabb nótát —
Arczom legyen a hegedü kótát!

Te meg babám, ide vigyázz — járjad!
— Kik itt vannak, azokat mind látiad!
Vigan szól most a hegedü hurja:
— Meddig járjuk? — A jó Isten tudja.

II.

Este későn szépen szól a tilinkó,
Katonának soroztatott a biró.
Megállj biró, megbánja ez valaki!
Lesz még idő, meg fogod ezt siratni.

Ne sirj, ne sirj kis angyalom én értem,
Lassankint csak letellik a két évem;
Két év mulva esketőre elmegyünk,
S nem parancsol a birótok mi nekünk.

III.

Szomoruan szól az ének — temetnek.
Halottja van szegény árva szivemnek.
Alig mullott egy hete, hogy ismerem,
S temetőbe viszik őt már hidegen.

Temetőnek nap nyugati sarkában,
Uj sirhalom emelkedik magában;
Odavágyik az én árva, bús lelkem,
Ott nyugszik az, kit igazán szerettem.

FARKASS KÁROLY.

A Lap-Fejedelem.

Ne tessék megijedni, hogy tán a magas éjszaki hómezőkről volna szó, ahova az ily, ugyis hosszura nyúlott tél után, a nyájas olvasót akarnám kalauzolni, és ilyetén testének drága hüvelyit még további kisértéseknek kitenni; vagy éppenséggel holmi jegesmedvék kedveskedéseinek kiszolgálni? Eszem ágában sincs ilyesmit megcselekedni!

Általános megnyugtatás okáért, mindjárt elárulom, hogy ami Lap-Fejedelmünk itt székel közöttünk, hazánk szivében, és jelenben selyembéléses török pongyolában burkolva, fekete s sallangos piros koronával fején — ott ül keleti kényelmü hinta-trónján, a „Szerkesztői üzenetek" diszes fogadótermében; egy karnyi vastag, ölnyi hosszu száru csibukból pöfékelve.

A pipaszár egyenesen a tudásfájáról került; a dohány valódi parnásszi termék; gyufáját pedig promethäus szállitja; a csibuk maga remeke az antic domborművészetnek, de eredetét egész mondakör homálya takarja. Egyik Salamon királyig, a másik Sokratesig akarja visszavinni stb.

Van ezenkivül fejedelmünknek még nagy választéka a pipákban; de ennek legnagyobb részét ügyfelei lepipázására használja. Különben a terem inkább gyakorlati — mint fényüzésre van berendezve. Itt megvan minden, ami a kérvényezők érdemeikhez mért kielégitésére csak szolgálhat.

Buzditó-, bátoritó-, megkegyelmező-, jóakaró-, lehütő-, visszautasitó- stb. eszközök gyanánt: Különféle exotikus növények: Kisebb-nagyobb csokrok az orchideák, azuleák, kameliák fajából; a rózsák családjából egész le a bazsarózsáig; szegfü és ibolyából stb. Továbbá egy rózsavizzel töltött fecskendő; egy, attikai sóval töltött a „P. N." hámorából került forgó-szivarvágó; egy ambós tanár kovács mühelyéből; egy szelencze burnót; hideg felszelt, hideg zuhany, forró kása, reszelt torma, fekete retek és a la „sólet" stb. stb.

Még a papirkosár alaku kiadóhivatalról kell megemlékeznem, mint egyik legnélkülönözhetlenebb butordarabról; melynek feladata: mindazon „beküldött" dolgokat, amiket már a „Lap-Fejedelem" felséges gyomra sem bir megemészteni — helyette, további rendeltetésük czéljából — kiadni.

Most is zizeg-zsong benne — mint méhkasban — egy raja a legheterogénebb elemeknek, és majd hogy fel nem dobja fedelét, ha szerencsére pandóra nagysám rá nem gubbaszkodik.

Az előcsarnokban is a legtarkább társaság . . . . mintha csak életet nyert volna ittkünn pandóra asszonynak ottbenlévő gyüjteménye: Öreg, ifju, gazdag, szegény; nemes, pór; vak, béna stb. mindmegannyi vár a bebocsájtásra. Mindmegannyi leakarja lesni a fejedelem hangulatát a visszatérők arczáról; kik közül az egyik sugárzó arczczal — a másik fekete retekkel a 3-ik tubákos-, a 4-ik véres-, az 5-ik csokorral tér vissza.

Tartsunk azonban sorrendet, — ugy amint egyenkint a trón elé kerülnek:

— Pipiske. Illik-e kezet fogni és levelezni egy idegen férfivel?

Ha a kéz Jákob keze, és a hang sem Ezsaué — igen!

— A. I. Nagyatád. Talán: I-á . . . .? Nagyapád!

— N. B. Hogy mondjunk mi oly számokat, amelyek kihuzatnak? Tegye meg 1—32-ig és forduljon Tarnovszki Farkas Menyhérdhez.

— L. M. N: Dorogh. Helyesbitsük: l, m, n, táris dolog.

— Naiva. H. M. Vásárhely. Hogy nem lehet-e az ártatlanságot megtartani a házaséletben is? .. Ön csakugyan a holdba való, de nem Vásárhelyre! Különben . . . ha férje már Plátónál révedez?! — Minden eshetőségre ime e füge levél.

— Dr. K. Á. K-á-katövén költ a rucza — meséket; ezekkel pedig nem lehet megczáfolni tényeket.

— Osztrák Kekele. N.-Kanizsa. A kártyakérdésben megállapitott 10 frtos fogadással — mivel ez vagylagos (t. i. be nem hajthatás esetén 2 drb nyakló á 5 frt — kérjük olykép eljárni hogy: behajthatás esetén az egész összeg okvetlenül hozzánk küldendő be. A mások esetben: Az ön érdemeinek elismeréseül tessék felét megtartani, felét pedig azonnal alábbinak utalványozzuk.

— Hazafi V. Lantjának mélabús zöngeményei oly szegénységről regélnek, hogy magunkat könyörületre indittatva érezvén, ezennel kiutalványozzuk önnek a fentinél máris javára irt 5 frtot.

— B. K. B-k-k kuruttyolása, eb ugatása nem hallszik a mennyországba. —

Özvegy. Noé bárkájába sem bocsájtatott be özvegy, tehát: czurukk! Mi sem terhelhetjük bárkáinkat ilyen antideluviánis dolgokkal.

— Egyhónapos Előfizető. Felhőssy báró lakczime ismeretlen lévén előttünk, legott átsiettünk a szomszédos kávéházba, — hogy „fekete közben a kért czimnaptárba felkeressük; azonban már kissé megkésve — t. i. a fekete megrendelése után — vettük észre, hogy a czimtár 84-iki kiadás, melyben a kivánt czim nem volt feltalálható.

Ugyanigy jártunk az „Abbáziában" a „fekete Nr. 2." mellett, noha ott már a legujabb kiadásu czimtárt kértük.

A „fekete Nr. 3."-tól már magunk is, zsebünk is irtózván — ama geniális ötletünk támadt, hogy hát mire való az a telephonra keresztelt közkofa? És mirevalók a tudakozó intézetek?

Legott a kávéházi kofához siettünk, melylyel épp egyik „mihaszna" hagyta abba kaczérkodásait.

Cincin . . . . cincin . . . . halló . . . . halló! (És most a telefon ördöge, mókázó kedvtelésében elfelejteté velünk, hogy első sorban a tudakoló-intézettel való összekötést kérjük, — hanem Felhőssy báró foglalván el elménket —

Iskolák és Értesítők.

II.

1.) A keszthelyi községi elemi fiu- és leányiskola Értesitője az 1894—95. iskolai évről, szerkeszté, Bányai Károly igazgató.

Az értesitő a keszthelyi elemi népiskolák multjáról érdekes visszapillantást közöl. Keszthelynek 1771-ig nem is volt más, mint elemi iskolája az ugynevezett „Vörös iskolában." Ez a „Vörösiskola" szolgáltotthonul 1771—1799-ig a gróf Festetich Pál által saját költségén alapitott keszthelyi gymnasiumnak. Érdekes a keszthelyi népiskola (nemzeti iskola) III-ik osztályába járt tanulók érdemszerinti osztályzata az 1838—9-ik évben. A keresztény tudományból Vaszary Ferencz, kit fogadalmi néven Kolozsnak nevezünk, jeles és egyéb tárgyakból is jeles osztályzatot nyert. Ugyancsak itt járták iskolába 1837—38-ban dr. Kuncz Adolf csornai prépost 1845—49. dr. Bita Dezső tud. egyetemi tanár. A tanulók száma jelenleg: 387 fiu, 193 leány; összesen 580.

2.) A sümegvárosi állami segélyezett reáliskola XXXVI. értesitője az 1894—95. iskolaévről. Közli: Kellemen Károly dr. igazgató.

Takáts Gyula a légkör electromosságáról értekezik. A tanári személyzet jelenleg a következő tagokból áll: Asztalos József Földi János, Kein Felix dr., Kellemen Károly dr., Takács Gyula.

A tanulók figyelmi állapota és előmenetele általában véve kielégitő volt.

A középiskolai rendtartás a hospitálást a tanároknak ajálja. E kivánalomnak a sümegi reáliskolában eleget tettek. Az igazgató és a tanárok egymás előadásait többször meglátogatták, minek eredménye volt: egyes pedagógiai és didáktikai kérdések megbeszélése és a nevelés tanitásban nélkülözhetetlen egyöntetü eljárás létrejötte.

Az egész évben felvétetett 104 tanuló.

3.) A sümegvárosi felső leányiskola és a róm. kath. elemi fiu- és leányiskola Értesitője az 1894—95. tanévről. Közli: Bánfi Alajos.

Éles Károly tanitó: Minő készültséggel boceássa a népiskola növendékeit középiskolába czimü kérdést tárgyalja. A képesitést a szerző a fegyelmezéssel, a figyelem fölébresztésével és renddel véli elérhetni.

A jelentésből érdekesek a következő adatok:

A felső leányiskola ideiglenes helyiségéből Ramasetter Vincze és neje által e czélra örökképpen hagyott házba költözött.

A felső leányiskolába járt 25 leány, az elemi fiuiskolákat 283 tanuló, az elemi leányiskolát 281 tanuló látogatta.

4.) A sopronim. kir. állami felsőbb leányiskola Értesitője az 1894—95. iskolai tanévről. Közli: Marusák Pál igazgató.

Az értesitő meleg szavakban emlékezik meg az intézet egyik elhunyt tanitónőjéről, Reich Pauláról, aki mint benlakó tanitónő 8 évig működött az intézetnél. „Harczolnia kellett nem egy nehéz harczot, melynek végére lemondás volt irva!"

Az 1896 iki ezredéves országos kiállitás intentióinak kiván megfelelni az igazgató, azért megirja a felsőbb leányiskolának történetét. Ez a multra való visszapillantás alaposan kiterjeszkedik minden nevezetesebb eseményre. — A tanári testület tagjai: Marusák Pál, Bock Szerafin, Bründl Ödön, Bründlné Proháska Ottilia, Hanzély Irma, Józsa Menyhért, Riesz József, Schuh Kamilla, Szlinák Lajos, Tschürcz Oktavia. Wagner Józefin. A statisztika szerint összesen fölvétetett 147 leány, az iskolaévet befejezte 141. Anyanyelv szerint 102 volt magyar és 45 német. Sopron városé van köztük 113. Elégtelen osztályzatot nyert 12 = 8% kal.

5.) A szombathelyi városi női kereskedelmi tanfolyam értesitője az 1894—95. tanévről, szerkeszté Pálffy Boldizsár igazgató.

Ezen intézet az 1892—93. tanév elején a polgári leányiskola mellé szerveztetett. Az idén felvételre jelentkezett 26 növendék, kimaradt kettő; a megmaradt 24 növendék a záróvizsgán megfeleltek. — A vizsga eredményéhez képest 6 minden tantárgyból jeles, 4 általános jeles, 12 jó és 2 elégséges osztályzatu bizonyitványt nyert.

6.) Az állami segélyezett pozsonyi kereskedelmi akadémia tizedik évi jelentése az 1894—95 ik iskolai év végén. Közli: Jónás János igazgató

Az igazgató az országos hirü akadémiának tiz évi történetét közli. Első sorban Ludvig János nagykereskedő és gyáros urat illeti az érdem a Pozsonyi Kereskedelmi Akadémia alapitásának kezdeményezése közül. Az Akadémia összes osztályaiba 10 év alatt összesen 1871 rendes tanuló iratott be. A tanulók jövöje kezdettől fogva nemcsak statisztikai kérdés volt, hanem az igazgató maga is sokat járt és fáradozott, hogy tanulóit jó állásba jutassa. Az 1887—1894. években 324 tanuló nyert alkalmazást ez uton.

A záró érettségi vizsgálat végeredménye a következő: Szóbeli vizsgálatra bocsáttatott 72 abituriens. Jelesen felelt meg 4 = 5_{41}%; jól felelt meg 27 = 36_{49}%, megfelelt 31 = 41_{89}%; nem felelt meg 9 = 12_{19}%; nem felelt meg és az egész záróvizsgálatot egy év mulva ismételheti 3 = 4_{05}%. A statisztika a következő látogatást mutatja ki: Beiratott összesen 275 tanuló, évközben kilépett 19.

V. H. dr.

CSARNOK.

Goethe.

Irta: Halász Margit.

Hatalmas szív, hatalmas lélek, hatalmas ész és rendkivüli nagy tehetség nem egy ember tulajdona szokott lenni. Földi halandó csak kivételesen és a legnagyobb ritkaságok között találkozik, aki mind ezen fényes tényezőknek tulajdonosa.

Az emberi gyarlóság, az egyén különös charactere sok tekintetben befolyásolják a hivatásában működő hivatott lelket; a megszokás hatalma gátot szokott vetni a magasratörő ambicziónak. Feltétlenül ragaszkodni bizonyos eszméhez, bizonyos alakhoz: nagyon meguntta teszi az embert, ha ez a megszokás, vagy alak a választott művészeti ág hatáskörébe tartozik, nem pedig a privát, vagy családi életben.

Élő példa volt erre a világ legnagyobb festőművésze Rafael, aki kedvesének arczát s alakját használta mindig modellnek Madonna képeihez. Ez a szép s ihletteljes arcznak mesteri lefestése s kivitele emelték Rafaelt a művészet zenithjére s mintegy Fornarinának köszönhette részben dicsességét s ez okozta utoljára bukását is, midőn őt mint szerelmes nőt festette le. Ekkor a világ megyőződött arról egész határozottsággal hogy az az imádott Madonna, az Istenember szent anyjának képei nem más női arczok, mint — Fornarina. Azt tudja ugyan mindenki, hogy képzeletből festeni nem lehet, ahhoz modell kell, de az illuziót ily nyiltan megsérteni nem szabad. A világ sejthet, de bizonyosat ne tudjon ebben a tekintetben.

Goethét is egy alak kisérte élete végeig, de ő mégis szerencsésebb volt mint Rafael.

Mindenki nőgyölölőnek ismerte a költőt agg korában s tényleg az is volt már akkor, vagy valószinüleg ifju korától fogva.

Rajta is beteljesülni látszott azon igazság, hogy a fiatal korban történt események feltétlenül befolyásolják az embert bizonyos időre, némelyiknél az egész életre, Goethénél pedig ez utóbbi tétel állt.

Gyermekkorában már igen gondos nevelésben részesült s már akkor meglátszott kedélyén bizonyos finomság és mélység, mely nagyon fogékony a külbenyomások iránt. Gyakran mondta anyja, hogy a kis „Wolfgang" vagy igen boldog, vagy igen boldogtalan lesz. Közepes boldogságra vagy boldogtalanságra nem is gondolt, mert ismerte gyermekét és annak lelkületét, mely mindenben tulzó szokott lenni.

Anyja őt mindezeknél fogva a művészeti pályára szánta, hol szerinte tehetsége és ambicziója nagy térre fog jutni, a költészetről nem is álmodozva, mert mint gyakran megjegyzé: „Wolfgang rendkivül éles ész, kitünően tanul, álmadozó lelkü, de poézis azt hiszem még sincs benne."

Vajjon ilyen formán sejthette e az anyja, hogy ép a költészet lesz az, mely fiát nagygyá, hatalmassá teszi, melynek köszönhetni fogja még politikai dicsességét is?

Nem tudta azt a kis Wolfgang anyja, hogy igen is abban a mélyen érző szivben és abban a lángeszü főben ott szunnyadó a költészet isteni szikrája, csak idő, alkalom kell, hogy lángot vessen.

Az idő s alkalom mi hamar kinálkozott. Lipcsében egy farsangi jelmezes bálban megismerkedett az akkor 17 éves Goethe egy fiatal hölgygyel, aki pedig éppen nem volt szép, de modora oly különös, oly rendkivüli kedves volt, hogy az ifju egyszerre hódolattal, imádattal, viseltetett iránta s még csak azt sem kérdezte, hogy vaj ki ő és merre van hazája.

Ez a nő volt neki azután muzsája, eszményképe, daczára annak, hogy többé sohasem beszélt vele, csak az utczán látta hol gyalog, hol fényes fogatban tovarobogni. De lantját felhangolta s kezdett hozzá szebbnél szebb szerelmes verseket irogatni, de a melyekről meg a hölgy nem tudott, pedig arra kéri a költő imádottját, hogy csak egyszer, egyetlen egyszer beszélhessen vele.

Látni lehet tulságos szélsőségét s rajongását azon nő iránt, akinek csupán csak keresztnevét tudta Stollberghez irott egyik levelének nehány sorából; ebben hiven elmondja barátjának egész esetét körülményesen s szenvedélylyel. Többek közt igy vélekedik: „Einen Augenblick gelebt im Paradiese, ist doch nicht zu theuer mit dem Tode erkauft."

Stollberg, aki ismerte e nőt s Goethe leirásából levélből is ráismert: megirta Goethének, hogy ne epekedjék, ne buslakodjék elérhetetlen után, mert az egy igen magas, az uralkodóházzal közeli rokonságban levő hölgy, még pedig nem is leány, hanem — asszony.

A csalódás véghetetlenül fájt Goethének s ez tette őt a sötét, nehéz gondolatok költőjévé, melyből csak nagyon későn tisztult meg s melyért a berlini literatura társaság egy izben keményen lehordta. Pedig tulajdonképpen ekkor ébredt fel az álmaiból felriasztott szivben a szunnyadó isteni szikra.

Az 1759-edik évben Strassburgban már mint atheista ifjut találjuk Goethét. Tagadta az Istent, a mindenség létezésének onnan felülről való kormányzását, csak éppen, annyiban különbözött Voltairetől, hogy lelke mégis hajlandó volt a költészet iránt, mig Voltaire a bölcsészetnek élt.

Csudálatos hogy ez a modern betegség, az atheismus már akkor is mint penészgomba rászállott az ifju lelkekre, holott ez a XIX-edik század tulajdona. Akárhány 16—17 éves ifjut — hogy ugy mondjam gyereket — találunk, sőt majdnem minden nap látunk olyat, aki magát atheistának, a filozófia és darwinizmus hivének mondja. Azt hiszik, hogy ez által érettebbnek látszanak, mig később az érett korban belátják, hogy csak egy fiatalkori betegség volt, hogy a lélek és a szív nemessége tisztult érzelemvilág és az istenben, való mély hit és megnyugvás az a mi az embert a szó igazi, teljes értelmében emberré teszi.

Ha mélyen vizsgáljuk s belemerülünk Goethe akkori lelkivilágába s hangulatába: igazán a természet csudáját, rendkivüli csudáját fedezzük fel, mert látni fogjuk belőle azt is, hogy Goethe mennyire a kivételek közé tartozik. Más ember ha meghasonlik önmagával s az egész világgal: még ha az előtt volt is benne valami a poezisből, a pessimismus teljesen kiöli s eloltja a lángot, helyette nem marad meg más mint üresség vagy könnyü hamu, lelke sivár, közönséges fogalommá változik, Goethénél pedig ép az emlilett lelki állapot volt a tényező, mely őt a halhatatlan költők egyikévé tette.

Phydias a nagy mester, az antique görög kor leghiresebb szobrásza összetörte remekét, midőn ideáljában csalódott. Goethe pedig felhangolta lantját. Mily különbözőknek teremtette Isten a lelket s az ember kedélyvilágát, hogy a külbenyomások némely ritka esetben az ellenkező hatást érik el.

Különben a költő kedélye nem is olyan, mint más emberé, — lelke sem hasonlit a közönséges, mindennapi lényekhez. Az ember vagy érez vagy gondolkozik, a költő érez és gondolkozik egyszerre mert a mit érez: azt le is irja, dalba foglalja.

A dal a költő könnye is.

A költő lelke folyton érzelmek világában jár, innét van az, hogy mintegy megfinomodik ott s érzékenyebb minden iránt, minden jobban hat rá, mint más emberre. A legtöbb nagy költő boldogtalan volt.

Goethin kit az égiek oly erős lélekkel, nagy szellemmel áldottak meg, hogy borithatott homályt egy olyan futólagos kezdetleges ismeretség utáni csalódás.

Sokan azt hitték, hogy később vigasztalódott, pedig dehogy! Igaz, hogy nem érzelgett, nem rajongott, de beállt nála az a bizonyos elfásultság.

Költeményeiben is nagyon sok blazirtságot találtak. A viág igazságtalanságát akarja feltüntetni. „Az énekes" czimü költeményében. s „Kincsások-"ban is nyilvánul, melynek kezdetén igy ir:

Szegény erszény — s beteg szivvel
Huzom hosszu napjaimat.

A szegény erszény felett nem sokáig panaszkodhatik, mert a jogot végezvén, politikai pályára adta magát, a hol rendkivül éles esze és szép költői hirneve folytán nagyon gyorsan emelkedett

A hirnév s lelkesült ambicció feltüzelték a költőt s java korában irta meg hatalmas, remek drámáit: Berlichingeni Götz-öt, Iphigeniát, Tassot és életének utolsó évében Faustot. Ez utóbbi — bár erős naturalizmussal szöve — a világirodalomnak is kiváltságos remeke s tulajdonképpen ez tette a szerzőt is világhirüvé.

Ugy látszik Faustban akarta kiönteni összes tehetségeinek javát, azt akarta, hogy ez legyen összes munkáinak koronája és ebben a drámában már bizonyos megtérés látszik, a mit „Herrman és Dorottya" czimü költeményén ugyan, hogy nem tapasztalunk.

Különben Goethe az utolsó időben nagyon megváltozott s kezdett hinni az emberi lélekben is, pedig az előtt ugy nyilatkozott, hogy „a lélek vagy nagyon kemény, vagy nagyon lágy, de jó semmi eszére sem."

Kisebb költeményeinek legszebbikében a Mignon dalában már tisztult világnézetet látunk, a mint a hazája után epekedő leányt irja le:

Tudod hol a hon, hol czitrom virul?
Dús lombok közt aranynarancs pirul,
Kék ég alól szelid szellő sóhajt,
a Lenn myrtus áll, babér magasra hajt. stb.

Az „Erlkönig" czimü balladában és a „Wandelnde Glocke" cz. románczában babonásnak mutatja magát a költő s ez is olyan megtérésfélére mutat, mert az istentelen ember nem szokott oly naiv lenni, hogy higyjen a babonában. És ez a naivitás oly jól esik attól a világgyülölő, hatalmas lélektől.

Tudatára jött annak Goethe, hogy a lélek küzdelme csak egy atonya a nagy mindenségnek s hogy igaza volt szent Ágostonnak: „Te teremtéd óh Isten a mi szivünket, és az nyugtalan marad mindaddig, mig benned nem nyughatik" — Goethét a gyönygykagylóhoz lehet hasonlitani, melyben a drága gyöngy ugy képződik, ha megszurja valami a kagylóját. A fájdalom költőitől annyiban különbözött, hogy nem adta át ma-

---

mindjárt annak czimét kértük.) Felhőssy báró ..... ??? hangzott vissza, bizonyos nyomatékkal. Igen! ..... Honnét tetszik beszélni? Az Abbáziából.... Az Abbáziából ... András, maga az? Nem. Volt gyanutlan válaszolunk.

— Mindjárt! kis türelmet kérünk —

— — — — — — — — —

. Biz ebből a „mindjárt"-ból lett vagy husz percz. Türelmünk is már kimerülvén, ismét csengettünk. Halló ... Halló ... hangzott vissza; de ezuttal nem a telefonból, hanem közvetlenül a hátunk mögül. Egyszersmind egy hatalmas kéz nehezedett vállainkra. Hirtelen megfordulva, szemben találjuk magunkat egy martiális, zord külsejü uri emberrel és két állig felfegyverkezett rendőrrel.

A martiális alak fényképet ránt elő zubbonyából és ezt orrunk elé tartva, kérdi: hogy ismerjük-e?

Alig birtunk ámulatunkból felocsudni, ugy hogy ismételnie kellett kérdését. „Nincs szerencsém" volt gépies — de az ijedtség és izgatottságtól rezgő válaszunk. Nem ismeri .... ??? Hisz ép az imént tudakolta czimét! A törvény nevében: Ön foglyom!

Node uram?!.... Hiábavaló volt minden szabódás és tiltakozásunk. Mi biz kérlelhetlenül bevitettünk a rendőrségre.

Itt nyaggattak-faggatak és itt legelőször volt alkalmunk tapasztalni azt, hogy András különb szent a többinél, mert (noha ezuttal saját kezére dolgozott) soha nem maga, hanem mindig mifelénk hajlott szentkeze.

Első sorban orvosi megfigyelés, később vizsgálati fogság alá kerültünk, miközben confrontálás czéljából a szegedi-, kassai-, párisi-, berlini, hamburgi stb. rendőrségek kérvén ki bennünket — Európának nagy részét utaztuk be. Szerencsére mint államköltséges utasok és államkosztosok.

E közben az összes külső- és belföldi lapok csak ugy csurogtak a dicsőitésről, hogy „ismét" sikerült a rendőrségünknek egy Papacostáékkal egyenértékü nemzetközi zsebész-consortiumot felfedezni stb. stb.

Mig végre kisülvén ártatlanságunk — itt vagyunk ön előtt, első sorban bocsánatot kérve a fentivel indokolt késedelmünkért; azonban örömünknek adva kifejezést a felett, hogy mégis siker koronázta a csekély költséggel t. i. 2-kávé á. 16, egy villanyos á. 6 kr. összesen tehát 38 kr., — járó fáradozásunkat, és igy megbizatásunkról beszámolván, van szerencsénk értesiteni hogy:

Miut Cosmopolita Felhőssy báró felhőként száll egyik világvárosból a másikba, de mint philantróp mindig ott található, a hol a „tulterhelt" emberisségen lehet — könnyiteni.

Régi előfizető: Hirsch báró? (ismét egy czimhajhász!) Menjen po .... pardón! Menjen maga Colchisba! Vagy forduljon mindjárt közvetlenül a rendőr-éghez. Különben ön mint régi előfizető tudhatná, hogy mi a czimkórságnak határozott ellenségei vagyunk, és ilyetén ön nem tarthat igényt ama elnézésre, melyben az „Egyhónapos" ujság szoporonczokat részesitjük.

— B. B. Minek sirt keresni? A Bébének ugyis kijut a sirásból!

— Szemérmecske. Egy hajdani „Szemérmecske" igy éneklé:

Képeddel alszom el, képeddel ébredek
Incepressibl az mit érted szenvedek.

— D..... (A terembe lépvén honnét már minden szép és jó elpárolgott, már a fejdelemnek is csak hült helyét találja. Beléptekor pandóra asszony — mint vad a martalékát — nyakoncsipi és a retek és sólgt maradványaival együtt belegyömöszöli kosarába.

D.....

gát a melancholikus költészeti iránynak. Benne az ember hasonlott meg saját önmagával és a világgal; ez inditotta talán őt arra is, hogy Tassót megirja.

A természetet igen kedvelte, sok tudományos értekezést irt e szakmáról, mert ő milyen nagy költő, ép oly nagy tudós is volt.

1775 ben a weimari udvarnál belső titkos tanácsos lett s reá 9 évre kinevezte őt a nagyherczeg miniszterré. Mint miniszter üres óráiban később tanitgatta Auguszta herczegnőt; aki a mostani német császárnak nagyanyja volt.

A kis német herczegnő rendkivül vallásosan volt nevelve s ennek szelid, áhitatos lénye nagyon hatott Goethére, aki is igy irt önmagáról barátainak: „Eddig azt hittem, hogy csak elfásultság az, a mi bennem létezik, de a mióta a kis fenséget tanitom: azóta érzem, hogy egy meg rögzött bünös vagyok."

Goethe abban is a kiváltságosak közé tartozik, hogy rendkivüli tehetségét méltányolta a világ s művei nem maradtak ismeretlenül. Midőn 1832-ben meghalt, már akkor a dicsőség zenithjén látta magát, hódolattól környezve Szinművei a világ legelőkelőbb szinpadjain adatnak elő; költeményeit példákul veszik, neve ragyogó betükkel van feljegyezve nem csak a nemet, de a világirodalomban is, büszkeségét képezvén egy nagy hatalmas nemzetnek.

A költő él, de az ember ott nyugszik a weimari temető lombos fái alatt, aluszik mélyen s álmodik talán a földről, hol a remény és boldogság még nincsen ugy elenyészve és kihalva, mint egykor ő gondolá.

Aludj költő a sir hideg, sötét ölében! neved élni s ragyogni fog századokon át.

Hirek.

— **Eljegyzés** Következő családi értesitést vettünk: Nyirlaki Tarányi Ferencz és neje szül. Riefl Mária bárónő örömmel jelentik Mariska leányuknak nadasdi Sárközy Imre kulturmérnök, somogyvármegyei földbirtokossal, néhai nadasdi Sárközy Dénes és néhai neje szül. györgyfalvi Csépán Apollonia fiával, julius hó 6 án történt eljegyzését. Nyirlak 1895. julius havában. Ugyanily értesités érkezett a vőlegény részéről is. A két vármegye nemes osztálya méltó örömmel veszi a hymenhirt s a bájos menyasszonynak boldogságát szivből kivánja.

— **Miniszteri adomány.** Nagym. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Ő Excellencziája Halász Imre ref. lelkész s miniszteri kir. isk. látogató kérelmére a galamboki ev. ref. felekezeti népiskola részére 28.711 sz. magas rendeletével a Hölczl féle Magyar korona országainak fali térképét, Gönczy-féle magyar fali olvasó táblákat s 39 drb szemléleti képes a m. kir. tud. egyetemi nyomdából kegyelmesen ajándékozni méltóztatott.

— **Eljegyyès.** Kászonyi Mihály paksi állami polgári iskolai igazgató eljegyezte Udvardy Fánnyt, Udvardy Ignácz zala-egerszegi polgári és középkereskedelmi iskolai igazgató s a „Zalamegye" szerkesztőtulajdonosának bájos leányát.

— **Eljegyzés.** Plander Alajos Budapestről Bódis Mariska kisasszonynyal Bódis János kedves leányával jegyet váltott. Kisérje boldogság a kötendő szent frigyet!

— **Nyugdijügy.** Nagy-Kanizsa városi tiszti,- segéd,- kezelő- és szolgaszemélyzet, ugy azok özvegyei és árvái részére alkotott és Zalavármegye törvényhatósága által jóváhagyott nyugdijszabályzat kezelő választmányába a nyugdijintézeti tagok részéről julius 14-én Varga János tanácsos, Farkas Ferencz alkapitány, Ács József adótiszt és Nagy Lajos rendőrtizedes rendes tagokul, Vojkovits György erdőőr pedig póttagul lettek beválasztva. Tudvalevőleg a képviselő testületből Ebenspanger Lipót, Györffy János, Haba József és Grünhut Fülöp, póttagul ifj. Fesselhofer József urak választattak be. Elnöke mindig a polgármester és pénztárosa a városi pénztáros. Első ülését julius 18-án tartotta.

— **A csáktornyai járás** utbiztosává Filipich Kálmán stridói lakós neveztetett ki.

— **Visky Ágost** m. kir. honvédhadnagy Körmendről Nagy-Kanizsára helyeztetett át.

— **Városi rendőrségünk** éber figyelmét és ügyes intézkedését elismeréssel emlithetjük fel, midőn Fáj Károly ujvidéki származásu betörőt sikerült elcsipnie. Ifj. Fischer Ferencz kereskedésében bélyegeket kinált beváltásra. gyanut keltett s feljelentette s valóban sok kulcs és értéktárgyak találtattak nála, állitólag Sziszeken tolvajolta.

— **A kormány** által létesitett kerületi betegsegélyző pénztár Nagy-Kanizsa székhelylyel f. évi aug. 1-én nyilik meg. Kiterjed N-Kanizsa r. t. városra, nagykanizsai, letenyei, perlaki, csáktornyai és alsó-lendvai szolgabirói járásokra.

— **Kolera esetek.** Egy 73 éves aggastyán heves görcsöktől kinozva, az utczán öszeesett. Az orvos a megbetegedés tünetei után itélve, kolera nostraszt állapitott meg. Hasonló kolera esetek gyermekeken is észleltettek, de halál eset mindeddig elő nem fordult. Az elő fordult megbetegedések nagy óvatosságra intik a közegeszségügyi hatóságot.

— **Uj szolgabiró.** Somogymegye főispánja ifju Iokey Józsefet tiszteletbeli szolgabiróvá nevezte ki. Az uj szolgabiró a csurgói járásba osztatott be s a csurgói szolgabiróságnál végzi hivatalos teendőjét. Ugy értesülünk, hogy julius 25-én a szentgyörgyvári hegybirtokossági gyülésen már üdvözölhetjük.

— **Zala Margit** gyengéd érzelmü ifju költőnő, ki Kozárdi Clementin álnév alatt lapunkban sok szép költeményt közölt, megyénk szülöttje, néhai Kovács Sándor söjtöri köztiszteletü tanitó leánya „Füzér az élet kertjéből" czim alatt költeményeit kiadja. Előfizetési ár egy korona, az ivek aug. 15 ig neve alatt Kolozsvárra küldendők. Ajánljuk a költészetet kedvelők figyelme, és pártfogásába.

— **A szőlő uj ellensége.** Egy trieszti lap azt ujságolja, hogy Görz vidékén a szőllőket egy bogár pusztitja: az Otiorrhynchus giraffa. A bogár lerágja a szőlőlevelet, álczái pedig a föld alatt összerágják a gyökerét. A bogár ellen ugy védekeznek, hogy kora reggel összeszedik és vizbe fojtják.

— **Zalavölgyi h. é. vasut-részvénytársaság.** E czim alatt uj vasut-társaság alakult Budapesten. A társaság oly czélból alakult, hogy a dunántuli h. é. vasutak zalaszentgróthi állomása és a déli vasut Balaton-Szent-György állomása között összeköttetést hozzon létre. A társaság alaptőkéjét 1.742,300 frt névleges összegben állapitották meg, a mely összeg 501,200 frt törzsrészvényből és 12,411 drb 100 frtról szóló elsőbbségi részvényből áll. Igazgatósági tagoknak egyhangulag megválasztották: gróf Batthyány Józsefet, gróf Batthyány Ernőt, Baronyi Edét, Csertán Károlyt, Müller Henriket, Svastits Benót, Szájbély Gyulát, Stein Miklós, Krüzner Viktort, dr. Volz Frigyest, Haudek Ágostont és Malatinszky Ferenczet; felügyelő-bizottsági tagok lettek: Grósz Károly, Harkányi Károly, dr. Szente Gyula; póttagok: Bogyay Máté, Schorisch János és Oltay Guido. A vasut mintegy 40 kilóméter hosszu lesz és még az idén átadatik a forgalomnak.

— **Hirdetmény.** Becsehely és Póla községet illető vadászatijog 1895. évi julius hó 27-én délután 3 órakor Becsehelyen nyilvános árverés utján ujabbi 6 évre haszonbérbe fog adatni. Hóbor József kjző.

— **Intelligens,** szép s fiatal nő óhajtana megismerkedni gazdag barna urral. Levelek „Havanna" poste restante czim alatt küldendők. Helyben.

— **Meghivó.** Balaton-Füreden 1895. évi augusztus hó 4-én a fürdőintézet gyógytermében tartandó Anna-bálra a t. közönséget tisztelettel meghivja a fürdőigazgatóság nevében a rendezőbizottság. Külön meghivók nem bocsáttatnak ki. Belépti dij: személyenkint 2 frt, páholy 10 frt. Kezdete este 9 órakor.

— **Iparostanulók munkakiállitása.** A keszthelyi ipartestület az iparostanulók által készitett ipartermékekből julius hó 7—14 ik napjaiban munkakiállitást rendezett. A kiállitásban 28 iparág volt képviselve, s 65 iparostanuló 106 tárgyat állitott ki. A kiállitás sikere legfőképpen Csathó Alajos ipariskolai igazgató, s a kiállitási rendezőbizottsági elnök lankadatlan buzgalmának, Braun Rudolf ipartestületi elnök és Pöltz Pál ipartestületi jegyző buzgó tevékenységének köszönhető. A kiállitás bezárása 14-én d. u. 5 órakor ment végbe, amidőn is a kiállitás ügyét oly melegen felkaroló Csathó Alajos elnök szivélyes szavakban ecsetelte a kiállitás hasznos voltát s melegen ajánlotta a jelenvolt iparosoknak az e nemü kiállitások felkarolását s a tanulóra nézve oly annyira szükségességét. Ezután a jutalmak kiosztása következett. A biráló bizottság javaslata alapján Simon Ferencz, Laky Péter szijgyártó tanoncz 20 frt jutalmat nyert egy pár lószerszám kiállitásáért; ezenkivül 15 tanuló 2—2 frt, 17 tanuló 1 frt 50—1 frt 50 kr., 14 tanuló 1—1 frt és 19 tanuló 50—50 kr. jutalmat nyert.

— **Tüzoltók közgyülése.** A keszthelyi önk. tüzoltó egylet julius 14-én tartotta évi rendes közgyülését, melyben Hencz Antal leköszönése folytán elnökké: Lendvay József választatott. A titkári és főparancsnoki állások ellenben, mely két tisztséget 15 s illetve 10 év óta Pöltz Pál községi tanitó oly kiváló szakavatottsággal töltötte be, s melyek Pöltz Pál leköszönése következtében szintén megürültek, alkalmas egyének nem létében egyelőre betöltetlenül maradtak.

— **A balatonfüredi** kórház javára adakoztak: Ormay Mór 5 frt, Rátz Lászlóné 3 frt, Darvay Fülöpné 2 frt, dr. Mutschenbacher Béla 2 frt, Angyalfi Erzsi 1 frt, Schwarz Gusztávné 3 frt.

— **Ajánlkozás.** Egy képzett fiatal ember, szép és correct irással bir, ajánlkozik ügyvédi irodába, vagy máshová irodai munkák irásbeli teljesitésére szerény feltételek mellett. Bővebben érte sülhetni Helyben, Kölcsey-utcza 36 sz. alatt.

— **Milyenek lesznek az uj bankjegyek?** Az ezer koronás bankjegy akkora mint az ezer forintos bankjegy. Az ötven forintos bankó valamivel hosszabb a tiz forintosnál. A bank a réznyomást könyvnyomdai felülnyomással meg akarja tartani, mivel a folytonos kisérletek bebizonyitották, hogy ezek a jegyek még a fotografia segitségével sem utánozhatók. Az ezer koronás jegyek mindkét oldalán ülő női alakok láthatók. — Az egyik Magyarországot a másik Ausztriát jelképezi, az ötszáz koronás jegyek két szélére egy-egy medailonba foglalva egy szép női fej látható, egy a magyar, egy az osztrák koronához hasonló diadémmal. A delegátusok ugy találták, hogy a Magyarországot jelképező barna női fejnek tulságosan komoly és sötét a nézése. A száz koronás jegyeken ugyanilyen fejek vannak. Az ötvenkoronás jegyeken épp ugy, mint az ezreseken, ülő női alakok vannak mind a kétoldalon.

— **Rövid hirek.** László fhg 20-ik születésnapján nagykorusittatott. — A „Hazai általános biztositó részvénytársaság" julius 14-én megalakult. Elnöke Kossuth Ferencz. — Kiszámitották, hogy a legolcsóbb piacz a verseczi. — Dr. Kölesvölgyi szombathelyi ügyvéd és lap szerkesztő Bécsben operatió következtében meghalt. A budapesti lóvásár jul. 18 án megnyittatott. — Stambulov Bolgárország volt miniszterelnöke Szófiában orozva meggyilkoltatott.

— **100—150 forintnyi havi kereset** érhető el! Tisztességes személyek bővebb felvilágositást nyernek e lap szerkesztőségében.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósitása.)

Mult hét óta változás nem igen történt vörös lóherénél mint hallatszik, a termelők nem igen akarnak belemenni, ugy látszik, a termés eredményét akarják bevárni. Mesterséges takarmány termelésére való magvaknak, nevezetesen mustármagnak és bibor herének már az idei rendkivül olcsó ár következtében is jó kereslete van.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónkint Budapesten:

Luczerna	48—52 frt —
Lóbere	60—65 frt —
Bihorhere	21— frt —
Pohánka	9.50 frt —
Mustármag	10— frt —
Csibehur	10— frt —

Széna-, szalma- és takarmány,

Fuchs József gabona- és takarmány nagykereskedő jelentése.

Uj szénában a behozatal a hetivásáron e héten nagy vala, valamint a vételkedv is igen élénk volt és az árak változatlan maradtak. Szalma és szecskában is nagy volt a behozatal és az árak következőkép jegyeztettek: Elsőrendü uj széna 2 frt 60 krtól 3 frtig, másodrendü minőségü 1 frt 80 krtól 2 frt 50 krig, luczerna 2 frt 50 krtól 2 frt 90 krig, alomszalma 1 frt 20 krtól 1 frt 50 krig, zsupszalma 1 frt 50 krtól 1 frt 80 krig, szecska 1 frt 90 krtól 2 frt 50 krig fuvaronként házhoz szállitva.

Tavalyi préselt szénában csekély a behozatal, de a kereslet is gyenge árak minősége szerint 2 frt 50 krtól 2 frt 90 krig, préselt szalma 1 frt 80 krtól 1 frt 40 krig nagyban és 25—50 krajczárral drágábban kisebb mennyiségben adatnak el.

Az árak 100 kiló szerint értendők.

Irodalom.

— **Páratlan siker.** Általános panasz volt Magyarországon mindig az iróknál és könyvkereskedőknél, hogy a közönség nem vásárol könyveket. Legjobb iróink uj regényeit is alig lehetett egy év alatt ezer példányban elhelyezni. Tudományos munkáknál pedig a legjobb esetben néhány száz példányra lehetett felvinni. Annál feltünőbb tehát az a siker, melyet alig néhány hét alatt az Egyetértés kiadóhivatala által forgalomba hozott „Röptében a Nagyvilág körül" czimü amerikai diszmü elért. E diszmüből most jelent meg az ötödik füzet s máris 8600 példányra emelkedett füzetenkint a fogyasztott mennyiség, s napról-napra tömegesen jelentkeznek az uj előfizetők. — Ez oly óriási s hazánkban eddig páratlan eredmény, a mi csakis a munka kiváló szépségében, értékében és rendkivüli olcsóságában lelheti magyarázatát. A „Röptében a Nagyvilág körül" czimü müben tényleg művészi értékü albumot nyujt az Egyetértés kiadóhivatala a közönségnek, melyet minden család s a család minden tagja örömmel üdvözöl Minden egyes füzet, mely postai szétküldéssel együtt csak 35 krba kerül, 16 művészi kivitelü fényképmásolatot tartalmaz eredeti felvételekben a világ minden tájáról, ugy, hogy az egész 16 füzetre tervezett képsorozat 256 szebbnél szebb érdekes és tanulságos fényképből fog állani. A kinek nincs módjában utazgatni és ugy nézni meg a világot, e műből olcsón és kényelmesen alkothat magának róla fogalmat. — A hozzánk most beküldött 5-ik füzet a következő egész oldalas fényképeket tartalmazza: Hotel de Ville, Páris. — Themserakpart és Obeliszk, London. — Trochshachs, Skóthon. — Régi királyi muzeum Berlinben. — A Kolosszeum belseje, Róma. — Narancs-udvar és mecset, Cordova, Spanyolország. — A modern Athén, Görögország. — Sphinx sétány. Egyptom. — Capernaum Galiläa, Palestina. — Andrássy-ut, Budapest. — Totem-oszlopok, Alaska. — A fehér ház, Washington. — Mammoth Hot Springs (meleg források) Yellowstone, Nemzeti park — Mexico város panorámája. — Mindegyik kép rövid, érdekes magyarázó szöveggel van ellátva. — Az egész mű 256 változatosan összeállitott fényképet tartalmazva, nagybecsü gyüjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizethetni 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. — Az előfizetési pénzek az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

Szerk. üzenet.

— Nyitra 11 frt 45 krt köszönettel vettük. A többire nézve óhajodat lehetőleg teljesitjük. Üdvözlet!

— Szamosujvár. A füzeteket az őszszel küldjük el. Szivélyes üdvözlet.

— K. P. A kérvény postára adatott egy kissé megkésett. A görög pénznek, általában minden pénznek örülni — modern szokás.

— Sz—i. Örülünk a szellemi találkának Párisból semmitse kaptunk, bizonyára küldöttük volna lapunkat.

— Z. M. Mutatvány költeménye jövő számra maradt.

Nyilttér.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt 65 krig, méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot s a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. k. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben vájcz ba czimzett levelekre 10 kros, és levező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Winterberg-intézete.

Bécs, Währing, Cottage-Anlagen.

Felnőtt lányok részére comforttal berendezett nevelőintézet. Szép tan,- alvó és társalgó termekkel. Gyönyörü kert. Egészséges fekvésü hely, állami érvénynyel biró bizonyitványok. Winterberg Mária intézeti tulajdonos. Rhajna melletti Coblenzből.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BÁTORFI LAJOS.

Hirdetések.

Kasznár,

ki magyar-, horvát- és németnyelven beszel és ir, katonai kötelezettség alatt nem áll, nötlen, róm. kath. és számadást vezetni képes, 500 frt biztositék letétele mellett f. évi julius hó 31-ig kérvényét a varasd-teplitzi uradalom vezetőségéhez benyujthatja.

Fizetése évenkint: 600 frt készpénz, szabad lakás, fütés, világitás és kiszolgálat.

Varasd-teplitzi uradalom vezetősége,
Horvátországban.

Ujszülött gyermekek, kik nyjok által éppen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva, a H. Nestlé-féle gyermekliszt, használata folytán okszerü módon fölnevelhetők. Mintaadagot, nemkülömben röpiratokat, melyekben a készitésmód s a kontinens legelső szaktekintélyeinek, menházak és gyermekkórházak számtalan bizonyitványa foglaltatik — kivánatra ingyen küld a központi raktár:

F. BERLYAK I., NADLERGASSE Nr. 1.

Henri Nestlé-féle gyermektápliszt 90 krajczár.
Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajczár.

F. BERLYAK.

BÉCS I., NADLERGASSE 1.

Raktár minden gyógytárban és füszerkereskedésben.

Óvás más a vásári kikiáltási módra ajánlott készitmények bevásárlásától, mely csak a közönség megtévesztését czélozza.

Az embernek nincs az
EGÉSZSÉG-
énél drágább kincse. miért is az. a ki uj vagy ódült
gyomor-, bél-, tüdő- v. mellbaj
valamint minden
belső bajban
és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, felböfögés, aranyér, eptolulás- máj- és altesti bántalmak, vértolulás a fej- vagy szivhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyilallás, álmatlanság, szivdobogás, köszvény vagy csuzban szenved, biztos sikert ér el az
Egészségi Regulator által.
Ára használati utasitással 2 kor. (1 frt). Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 fillérrel (20 kr.) több.
Szétküldés a vidékre csakis a
„Hattyuhoz" cz. gyógyszertárból
Budapest, VI., Szabolcs-uteza, 32. sz.

Szivattyuk a legkülönfélébb czélokra.

Felszivó és nyomó szivattyuk, udvar- és épitési szivattyuk, hydraulikus Widderek, legjobb szerkezetü gőzszivattyuk, centrifugalis szivattyuk stb.

Teljes viztovábbitási telepek motor- és járgányhajtással.

Költségvetések ingyen- és bérmentve.

„Herkules" petroleum-motor,

müködése közönséges lámpapetroleum alkalmazása mellett teljesen megbizható.

Képzelhető legkitünőbb és legegyszerübb szerkezet.

Minden különös kezelés fölösleges. Biztos, nyugodt müködésért kezesség. Bárhol minden hatósági engedély nélkül felállitható. Petroleum fogyasztás óránként egy lóerőre számitva alig ½ liter.

Langensiepen Rich.-féle gépgyár.

Fióküzlet: Bécs 6. Mariahilferstrasse No 19.

Aranyérmekkel kitüntetve. Első cs. és kir. kizár. szabadalm. Aranyérmekkel kitüntetve

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, III. Haupstrasse 120 szám, saját házában.

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, épitkezési munkálatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPITOMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállitója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészben oldhatók, száraz poritott állapotban, 40 különféle színmintában, kilónként 16 krtól, feljebb szallittatnak és a festékszinek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalapok és használati utasitások ingyen és bérmentve küldetnek.

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

THIERRY A. gyógyszerészétől,

PREGRADA-ban.

Ez a balsamon egy hatalmas, mint különleg hasznait 1. mint eddig ezt mint minden betegségek ellen, a gyomor fájdalmak, étvágytalanság, a vérszegénység, a vérhányás, a kihányás és a hányás, a gyomor-, a vesék és a hólyag fájdalmai, a vérhányás, a vérszegénység, a vérhányás, a vérszegénység, a vérhányás, a vérszegénység

NAGY-KANIZSA, 1895. julius 27-én. 30-ik szám. XXXIV. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, s minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemény Bátorfi Lajos szerkesztő-kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Délzalai Takarékpénztári „Önsegélyző szövetkezet", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság", a „nagy-kanizsai- és galambokiönkéntes tüzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedneveló egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nöegylet", „n.kanizsai izr. jótékony nöegylet", „szegények tápintézete", a „katonai hadastyán egylet" s „soproni kereskedelmi iparkamara" nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A házasságjogról.

Irta: **Szondy László**, szent-balázsi körjegyző.

(Vége.)

A semmiségi per inditására jogositva vannak a házasfelek, kir. ügyész, és az, a ki kimutatja, hogy a házassag semmiségétől valamely jogi érdeke függ, különösen jogositvák a per inditására: a korábbi házastárs, a későbbi házastárs, ha saját házasságának érvénye a korábbi házasság semmiségétől függ.

A házasság megbontására vonatkozó „Semmis házasság" s az alább ismertetendő „megtámadható házasság" kifejezéseket egymással összetévesztenünk nem szabad, mert mig az előbbi feltétlenül megsemisiti a házasságot, utóbbi, csak megadja a sértettnek a jogot, hogy a házasságot semmisnek mondhatja, — ha azonban e jogával élni nem akar, ugy a házasság hallgatagon fentartatik.

Megtámadható a házasság, ha azt valamelyik házas fél kényszer hatása alatt kötötte; megtámadható a házasság tévedés miatt, vagyis ha az egyik házasfél egyáltalán nem akart házasságot kötni, s nem tudta, hogy kijelentésével házasságot köt, vagy ha nem tudta, hogy a kivel házasságot köt, nem az a személy, akivel házasságra lépni akart; ha az egyik fél már a házasság kötésekor a házassági tartozás teljesitésére állandóan képtelen volt, s a másik házasfél azt nem tudta s nem is gyanitotta; ha az egyik fél 5 év, vagy börtön büntetésre volt itélve, (fogház büntetés esete ki van zárva) s a házasfél ezt nem tudta, s ha alaposan feltehető, hogy ezt tudva, a házasságot meg nem kötötte volna; ha a nő házasság megkötésekor teherbe volt ejtve, s ezt a férj a házasság megkötésekor nem tudta; ha a holttá nyilvánitott a házasság megkötése után jelentkezik, s az uj házastársak a házasság megkötésekor nem tudták, hogy életben van, — megtámadható a házasság megtévesztés miatt, ha az a másik házastársnak lényeges személyi tulajdonaira vonatkozik, s a megtévesztést a másik házastárs tudva idézte elő, vagy tudta, hogy egy harmadik személytől ered.

Ime főbb vonalaiban, csekély kitérésekkel, a törvény egyes §§-ának leirásával ismertettem a házasság megkötését, érvénytelenségét, s megtámadhatóságát. Most még röviden csak a felsorolt tiltó és megtámadható akadályokon kivül eső egyéb a házaséletet tarthatatlanná tevő bontó okokkal foglalkozom.

A házasság felbontását kérheti az a házasfél, kinek házastársa házasságkötést, természet elleni fajtalanságot követ el. A házasság felbontást kérheti a házasfél, kit házastársa szándékosan és jogos ok nélkül elhágy, s az elhagyásától számitott 6 hó elteltével birói határozattal az életközösség visszaállitására lett kötelezve s e határozatnak eleget nem tesz; ha a házassági életközösséget megbontó házasfél; kinek tartózkodási helye legalább egy év óta ismeretlen, az életközösségnek egy év alatt leendő visszaállitására birói hirdetmény utján felhivatott, s e felhivásnak igazolatlanul eleget nem tesz. A házasság megbontását kérheti az a házasfél, kinek házastársa élete ellen tört, vagy kit házastársa testi épségét veszélyeztető módon szándékosan bántalmazott; kinek házastársát a házasság megkötése után halálra, vagy 5 évi fegyház, vagy börtönre itélték, utóbbi esetben kivéve, ha a házasfél a büntettet a házasságkötés előtt követte el, s erről a házastársnak tudomása volt.

Felbontható a házasság egyik fél kérelmére, ha a másik házasfél a házastársi kötelességeket szándékosan magaviseletével sulyosan megsérti; — ha gyermekűket bűncselekmény — vagy erkölcstelen életre reá birja, vagy reá birni törekszik; ha erkölcstelen életet megátalkodottan folytat; — ha 5 évnél rövidebb ideig tartó szabadság vesztésre — nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt — elitéltetett. De ezen utóbbi esetekben csak akkor bontható fel a házasság, ha a biró a házas felek egyéniségének és életviszonyainak gondos figyelembe vételével meggyőződött arról, hogy a felsorolt okok valamelyike következtében a házassági visszony annyira fel van dulva, hogy a felbontást kérőre nézve a további életközösséget elviselhetetlenné teszi. No ez bajos tanulmány lesz a biróságnak.

A törvényhozó testület kebelében kifejtett nagy viták egyházi szempontból indultak ki, különösen azért, mert a kath. vallás alapelvei szerint a házasság szentség, amely Istentől rendeltetett és felbonthatatlan. Igen ám, de ezen tan csakis a kath. hitfelekezetnél áll, mig más vallásfelekezeteknél különböző gyakorlat alkalmaztatott, például az izraelitáknál is a házasság, ha az rendes körülmények között köttetett, egyházilag a legszentebbnek és felbonthatlannak tekintetik, de mégis megengedhetőnek tartja az elválást hűtlenség, még politikai büntény esetére is, gyógyithatlan betegség esetén, ha egyik vagy másik lelki világát elveszti.

A törvény megalkotásánál a kormánynak főczélját ép a nemzet kebelében lakó sokféle vallásfelekezetnek a házassági eljárás körül divó különféle gyakorlatainak egyöntetűvé tétele képezte, hogy ez által az államok jogrendjének fentartására hivatott „Család" alapját megvető házasságjog az állam kezébe legyen letéve.

Jókai összes müveinek 3 ik sorozata.

Abból a monumentális vállalatból, a mely Jókai Mór összes müveit mesésen olcsó áron teszi közkincsecsé, megjelent egy ujabb sorozat. — Ez már a harmadik a vállalat megindittása óta s ugy a kiállitása mint tartalmának gazdagsága folytán méltán sorakozik az előbbiekhez. Valóban most látni csak, milyen életreszóló eszme volt a Jókai jubileumát rendező bizottságtól, hogy azt a nagy nemzeti ünnepet, a mikor Magyarország meghódolt Jókai zsenije előtt, nem muló külső pompával tette feledhetetlenné, hanem egy maradandó nagy alkotással, Jókai Mór egy félszázadot felölelő irodalmi tevékenységének száz kötetbe való foglalásával.

Jókai Mór neve ma már mondhatni a társadalom minden rétegében — átmegy a köztudatba. Dicsérő jelzőket fölösleges reá halmozni, munkái ajánló levélre nem szorulnak. Mindenki tudja, hogy Jókai Mór már magában véve is kincseskháza a magyar szellemnek s hogy tevékenységével szinte egyedül áll a világ irodalomban.

E sorok czélja nem is lehet az, hogy összes müveinek harmadik sorozatának megjelenése alkalmából ujra- és ujra zengjük nagyságát s azt a dicsőséget, a melyet fényes szellemével a magyar nemzetre és magyar irodalomra háritott — Hanem feladatunknak ismerjük olvasóink figyelmét felhivni arra, hogy e korszakalkotó munka beszerzésével ne késsék. — Mert fájdalom nálunk nem áll egyforma arányban az elismerés a könyvvásárlással. Hamarabb osztogatjuk a pálmát, mint a kenyeret s szivesebben dicsérünk, mint vásárlunk.

Ennek ellenkezőjét kellene bebizonyitanunk most, hogy Jókai Mór összes müveinek kiadásával szinte elesik az az általános panasz, hogy a magyar könyvek drágák. A hatalmas mű kiadói a Révai testvérek nagyban megkönnyitették beszerzését az által, hogy havi részletfizetés utján szerényebb sorsuknak megközelithetővé teszik a diszkiadást. Havi három illetve négy forintos részletekkel mindenki jogot válthat magának arra, hogy egy valóságos egész könyvtárral gazdagitsa bibliotékáját.

Azok, a kik négy forintos részletfizetéssel vásárolják meg a száz kötetet, nyomban megkapják a kiadásából eddig megjelent három sorozatot, a kik három forintos részletekkel törlesztik a nagy munka dijét folytatólagosan kapják csak meg a sorozatokat. — A részletfizetés feltételei — mint látni való, olyan előnyösek, hogy valóban mulasztást követ el az, a ki tehetné s még sem szerzi meg e nagyszabásu vállalatot.

Jókai Mór összes müveinek harmadik sorozatát a következőkben ismertetjük: Valóban gyönyörűség forgatni ez ujabb sorozat tiz vaskos kötetét, a melyből egész teljességben sugárzik felénk az a nagy geniusz, a mely ötven év alatt egy egész irodalommal ajándékozta meg a magyar nemzetet. — Csak a czimét soroljuk fel a tiz ujabb Jókai kötetnek és az olvasó már ebből is következtethet arra a szellemi kincseskházra, a melyet a nemzeti diszkiadás e harmadik sorozata tartalmaz. Ime a tiz kötet tartalma XXI Hangok a vihar után (Novellák) XXII. Vadon virágai (Hosszabb elbeszélések:) XXIII k. Erdélyi k. (Novellák:) XXIV. Az uj földesur XXV k. Milyenek a nők — milyenek a férfiak — (Elbeszelések.) XXVI—XXVII k. Egy az Isten. (Két kötetben.) XXVIII k. Mire megvénülünk. XXIX—XXX. k. A köszivü ember fia. (Két kötetben.) — Irodalmi szempontból is rendkivül becses uj előszókat irt Jókai Mór e kötetek egyikéhez és másikához. Igy „Az uj földesur"ról mond el néhány érdekes uj adatot, továbbá a „Varchoniták"-ról. E sorozat novella köteteinek — mint már a tartalom felsorolásából látható — uj gyüjtőczimeket adott a koszorus költő, aki tudvalevőleg maga rendezi sajtó alá művei nemzeti diszkiadását. A kötetek külső kiállitása, épp ugy mint az eddig megjelenteké, rendkivül tetszetős.

TÁRCZA.

A talált gyermek pöre.

Irta: KÖRMENDY PÁL.

Langvizen, Sormáson gyöngy vala az élet,
Dehogy ismerték ott a haragos képet!
Langvár, ha megszorult ebben, vagy amabban,
Sormás segitette a leghamarabban.

Egyszer csak tótágast állott ez a béke;
Barátság egének elborult a kékje;
A két község között szörnyű harag támadt,
De mért forditottak ők egymásnak hátat?...

Csörge Márton uram Langvizmek birája,
A törvényt Sormáson sógora diktálta,
A jó Kovács Mihály, hosszu évek óta,
— Az ő esetükkel kezdődik a nóta.

Ketteczáen ballagtak a csingai-hegyről;
A sok fényes csillag ragyogott a mennyről.
Lenn, a keresztnál azután megálltak,
Vége-hossza sem volt a sok parolának.

Huszadszor tisztelték az otthonvalókat,
Kivánva azoknak temérdek sok jókat,
Midőn gyereksirás hangzik a közelben,
S indult a két öreg keresésre sebten.....

— „Hé sógor, szólt Csörge, Langvizmek feje:
Itt van már karomon a siró csemete.
Ne keresse kelmed. Haza viszem szépen,
Majd csak felnevelem az Isten nevében."

— „Ej, de nem úgy van az, nincs igaza kendnek,
Enyém is az, kit a szemem előtt lelnek"
— No de én találtam; nem adom mig élek,
Otthon megvernének a vászoncselédek".....

A jó Tompos Mihály menten haza nyargal
A szivében duló, szörnyű nagy haraggal....
Másnap örszegyűltek tanácsra Sormáson,
Mert nagy hiba esett a szűz igazságon

— Nem engedjük jussunk, a törvényre adjuk!
Mieuk lesz a gyerek, azt majd megmutatjuk."

Bősz harag volt irva a sormási arczra —
És készültek rögtön szörnyűséges harczra.

Pör, pör után támadt! mult az év az évre;
Langvizi nem tévedt a sormási végre.
A talált gyermek már legény lett a gáton,
Oly dolgost nem láttak hetedhét határon.

Egyszer csak, hogy, hogy sem a jó öreg Csörge
Özfehér bajuszát hegyesre pödörte;
Elhallagott szépen, meg sem állt Sormásig. —
„Béke lesz közöttünk!" — ezt mottyogta váltig

Tompos ságorhoz, hogy aztán belépett,
Láthatta ott azt a két haragos képet;
Csak az a kis szőrszke, az öregebb lánya
Kapott elő széket, s nyomta Csörgét rája.....

— „Eljöttem jó ságor, mert belátom végre:
Nincs e világon drágább, mint a béke.
Vessék ki szivükből azt a harag-szikrát,
Átadom Sormásnak azt a lelencz Pistát."

— „Mit mond kend? odadná? noha kesét rája!"
— Odadom, mert-itten termett meg a párja.
Ha egy kis lányka megszámná Sormáson,
Hagyjon el örökre, akkor azt sem bánom!"

— „Van itt elég leány, szőke is, meg barna;
Itt van az én Juczim, vigye ha akarja.
És ha száz lenne is, a nyakába varrnám:
Mert dolgos, helyre is, ember lesz a talpán!"

— „Hallod-e apádat, édes kis czelédem?
Téged szeret Pista, segits a szegényen."
Pirul a kis Juczi, meg-megremeg ajkz:
— „Legyen hát, hogy ha az Isten is akarja!"

És a két öregnek szeme tele könnyel,
Jó szivük csordultig az édes örömmel....
Ki lett tűrve hámar a lakoma napja
Ott volt Langviz, Sormás apraja és nagyja.

Hét napot, hét éjjelt rendre hegedültek,
A kormos czigányok, már majdnem kidültek.
Tulszaladt a hire hetedhét határon —
Hogy ott nem lehettem: teremtucsacse bánom.

Fény és árny.

Irta: GLASER S. SÁNDOR.

Egy vén asszony szivében
több van Istenről, mint
száz bölcsész könyvében.
Somló Sándor.

Bolyongásim közben betértem a temetőbe. — Egy szomoru fűz árnyában végig olvastam Buchner: „Anyag és erő" czimű művét. A mint a könyvet letettem, nyugodtan tekintettem végig a béhorpadt sirhalmakon. Nem éreztem semmi szánalmat a megholtak iránt; hisz nincsen tulvilági élet. Ez emberek éltek, meghaltak. Az anyag csak régi alakját veszti el, de meg nem semmisülhet. Ez az egész.

— A nap rég letűnt az ég ivéről, beáilt az est.

— A temető néma csendjét egyszerre csak halk zokogás verte fel. Virággal behintett parányi sirhalmón térdelt egy nő, ki fel akart kelni, de megtört inai nem birták a testet, erőtlenül hanyatlott vissza a sirra. Össze kulcsolt kezeit tördelve könyörgött.

— Végy magadhoz Mindenható! Nélküle..... fiam nélkül, teher csak az élet. Miért szakitád le keblemről?! — — Tudom hozzám vágy ő is, bár a mennyben van!

— Közelebb mentem az asszonyhoz és megkérdeztem, hogy nincs e senkije, ki osztoznék fájdalmiban.

— De igen, férjem, válaszolt a nő.

— És ő nem sir veled, vagy tán nem érzi a veszteséget, hogy ily magányosan hagy?

Oh ne itélj előre jó uram!

Ő jó, nemes és szintugy érzi a veszteséget. De neki dolgoznia kell, és e gond enyhiti kinjait. De én csak reá a kis kedvesre gondolok, s nincs más kivánságom, mint vele — — — kis fiammal együtt pihenni ott alant!

— Nem lenne-e ír szivedre, ha tán egy anyátlan árvát vennél magadhoz, s nevelnéd fiadként?

— A nő meghökkenve tekintett reám.

— A megholton kivül van még egy fiam.

— Tán rossz ő, és nem bizol benne, hogy agg korotok támasza leszen?

Oh nem! Ő szorgalmas s mióta meghalt kis öcsese, kétszeres szeretettel csüng rajtam!

— Igy nem vagy te szegény. Hisz egy élet öröme vár még reád. Gondolj azokra, kiknek elveszett mindenük, kik bolyongva keresik a magányt, vagy járva zajgó tömeg között, szivök mégis fájdalomteli, ezek kivánhatják a — — — — — — — — — — — —

— Feledni akartam én is, de nem tudom. Könnyező szemekkel nem járhatok örökké az emberek között. Imádság, jó és hű barátok igaz részvéte nem adják vissza többé elvesztett boldogságomat! E szavakkal a nő elterült a siron, ájulás fogá el. Iparkodtam segiteni rajta, — de a tehetetlen testtel nem birtam. Lélegzet vétele mindinkább szabályosabb lett, végre észrevettem, hogy alszik.

— A közeli toronyban az óra tizenkettőt ütött. Némán, merően álltam az alvó mellett. Majd a közeli padra ülve vártam a nő ébredését.

Tekintetem akaratlanul a kezemben levő könyvre esett. A hold halvány sugarait elönté a sirhalmok körül. Egész testemben megremegtem.

Egy benső hang azt sugta; te nem hiszed mindazt, mi e könyvben áll. — Majd egykori hitoktatóm ősz alakja jelent meg szemeim előtt, kinek utolsó szava ez volt hozzám: „Imádd az Istenséget!" Távozni akartam már a helyről, mert egymásután jöttek előmbe a régi ismerősök, kik nem kérdeztek egyebet:

„Hiszem-e Istent!"

A nő megmozdult a siron és halkan susogta: „Igen, megyek Károlykám, megyek!"

Én erre megkönnyebülten éreztem magam. A nő felemelte halvány arczát, melyen a könnyek vörös barázdát vontak. Tétovázva tekintett körül. Én megkérdeztem, hogy miről álmodott.

— Álom volt tehát, mondá ő.

Igen.... igen.... hisz itt feküdtem gyermekem halmán....

Nem.... nem volt ez álom, ez maga a valóság! Halld csak.

Az Ur meghallgatá imámat, én a mennybe indulék. Hosszu utat jártam már meg, midőn egy nagy kapuhoz jutottam, melyen láng betűkkel e szavak állottak: „A menny kapuja!"

Ki akartam nyitani, de nem volt elég erőm hozzá. Zörgetni kezdtem és kértem, hogy bocsássanak be.

Varazsd Toplicza.

A természettől oly annyira megáldott szép fürdőt és bájos illatos vidékét ismét kiváló örömmel üdvözlöm.

Koszorus költőnk szép eszméjét ide ültetem, a midőn azt mondom:

Ha Horvátország Isten kalapja
Ugy Toplicza a bokréta rajta.

Bizony Isten el lehet mondanunk, hogy Topliczánál a természet remekült, a kik a nagy természet szépségei iránt fogékonysággal birnak, a vadon és kultivált természetet az ő eredetiségében látni óhájtják, csak jöjjenek ide — itt feltehetik az Istenséget a természetben, mert a természet az istenség.

Oh! ez a szép illatterhes levegő, ez a balzsamos áramlat, az erdők., mezők millioi, virágai, a rengeteg viruló fák az erdők, hegyek diszei, üde légköre, a csodás szép panoráma, mind ez és még ezer más a bájló természet nagyságában a tespedő testet, ujra és ujra felvillanyozza, uj életre varázsolja, azért ne csak ti betegek és szenvedők jöjjetek ide, hanem ti bádjadt testüek, a kik évente a bezárt szoba levegőjét szivjátok, a városok elzárt utczái levegőjére vagytok utalva, a betegnek a ritka gyógyhatásu viz hozza az irt a fájdalmas test részére ép ugy, az üde balzsamos levegő a fáradt tespedő testet ujra életre ébreszti, a testet felvillanyozza, uj életre ébreszti, munkakedvet ojt bele, életet hosszabit.

E kies Lelynek Longbino a fáradhatatlan és körültekintő fürdő orvosa, a ki ritka orvosi tudománynyal s páratlan memoriával van felruházva, annyi ezer szenvedő bajaira, még évek után is vissza bir emlékezni. Közbizalomnak örvend.

Továbbá Kukovics tiszttartó, mióta én e fürdő helyet látogatom ez körülbelül a 8.ik kezelője e fürdőnek. kiváló dicsérettel kell elismerőnk, hogy e fürdő diszesitésén és czélszerüségén egy sem fáradozott annyit mint Kukovics ur, taval a gyönyörü verandát, az idén az ebédlő czélszerü átalakitása a séta parkban az idő jelző és a bévmérő, amely ezer forinton felül került, a fürdő szobákban a villanyvezetés, a tisztaság rend és csend fentartása, az ő érdeme, de mutatkozik is annyiból az elismerés, mert tán még soha sem volt egyszerre annyi fürdővendég itt, mint jelenleg.

A most vasárnapi Anna bálra serényen folynak az előkészületek, fényesnek igérkezik, a vidékről és különben Varasdról sokan készülnek ide.

A jótékonyságánál ismert Talián Ede cz. püspök ur jó egészségben ide érkezett. — A viszontlátásig

Könyves.

Hirek.

— **Zalavármegye** törvényhatósági bizottsága aug. 6 án rendkivüli közgyülést tart.

— **Tóth László** kir. törvényszékünk elnöke julius 22 én szept. 2 áig tartó szabadságát megkezdette s a törvényszék vezetését aug. 2-áig Nábráczky Lajos kir. törvényszéki biró, aug. 2-tól szept. 2-áig Mikos Géza kir. itélőtáblai birói czim és jelleggel felruházott tvszéki biró veszi át.

— **Csertán Károly**. Zalavármegye alispánja julius 24-én tüzetes vizsgálat alá vette Nagy-Kanizsa város pénztárait és a hivatalos kezelés ügymenetelét; mindenütt a legszebb rendet constatálva, teljes megelégedésének adott kifejezést.

— **A zalaegerszegi** kir. törvényszék elnökévé Sztaniszlavszky Adolf kassai kir. itélőtábla elnöki titkára neveztetett ki.

— **Csáktornya** második tisztujitó közgyülésén városbiróvá Molnár József, helyettesbiróvá Cvetkovics Vincze és pénztárossá Frász Tamás választatott meg.

— **Esküvő**. Szabó Adolf Nagy-Váradról aug. 4 én délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét a nagykanizsai izr. templomban Bún Malvin kisasszonynyal Bún Samu bájos leányával. Boldogság kisérje szép frigyöket!

— **Értesités**. A nagykanizsai „Kisdednevelő Egyesület" Nádor-utczai Arany-János-utczai és Petőfi-utczai kisdedovódáiban az uj felvételek f. évi aug. 1-én csütörtökön kezdődnek; szokott módon történik a beiratás és jelentkezés. A dijmentes szegények városi hatósági bizonyitvány mellett az egyesület titkáránál vétetnek fel. Miről az érdekelt szülők és gyámok tisztelettel értesittetnek. Az elnökség.

— **Anyakönyvi** felügyelővé a nagykanizsai kerületbe Zala- és Somogyvármegyékre Botfy Lajos zalavármegyei tb. főjegyző neveztetett ki. Kostyál Ferencz perlaki főszolgabiró pedig Bács, Csongrád, Csanád, és Békésmegyék Ujvidék, Zombor, Baja, Szabadka, Szeged s Hódmezővásárhely városokra lett kinevezve.

— **Gazdasági tudósitó**. A földmivelésügyi miniszter Kherndl Imre Sándor majori lakos, földbirtokost Zalavármegye kanizsai járására nézve az állandó gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

— **Töttössy Béla** pécsi kir. táblai biró ur a napokban Nagy-Kanizsán időzött, innen Letenyére utazott s mint volt járásbirájukat lelkesedve fogadták. tiszteletére társas estélyt rendeztek, és a casino tiszteletbeli tagjává választották.

— **Irodalmi ès müvèszeti körünk** tagjai holnap, vasárnap Keszthelyre teszxnek kirándulást, este hangversenyt adnak a „Hullám" szállodában Ugyanekkor a Byczikli club is kirándulást rendez Keszthelyre és igy két élénk körünk lesz távol városunktól. — A nagy-kanizsai irodalmi és müvészeti kör elnöksége ez uton is tudatja a kör azon t. tagjaival, kik a vasárnapi kirándulásra jelentkeztek, hogy a déli vasut által adott kedvezmény csakis személyvonatokra szól, ennélfogva a gyorsvonat dijmérsékléssel nem használható. Az elutazás ezek szerint Keszthelyre dijmérsékléssel csakis a d. e. 10 órakor induló vegyes- és d. u. 2 órakor induló személyvonattal történhetik. A kedvezményes menettérti jegyek ára: II. o. 1.90, III. o. 1.30 kr.

— **Változás a tanári karban fögymnàsiumunknál**. Általános fájdalmat okozott, hogy a szelidlelkületü és jóságos Farkas József házfőnök és igazgató távozik körünkből a központba, távoznak továbbá társadalmunk közkedveltségü tagjai: Poór János Nagy-Károlyba és dr. Eroyey István. Helyökbe jönnek dr. Pachinger Alajos egyetemi tanár házfőnök és igazgatónak, Pakos János Temesvárról és dr. Kiss Ernő Váczról rendes tanárokul.

— **A magyar gazdatisztek** és erdőtisztek országos egyesülete védnökségét József főherczeg ur ő cs. és kir. fensége elfogadta, tekintettel az egyesület hazafias és humánus czéljaira melynek tanujelét eddig is bőven adta, a tagjai közt szétosztott segélyezés s azzal, hogy védnöksége alatt alakitá s tartja fenn a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdijintézetét, mint oly intézményt, mely a haza e kiválóan mezőgazdasági államfentartó osztályának érdekében alakult. — Alkalmat adunk, hogy a fenkölt gondolkozásu főherczeg ez irányu értesitését az érdeklődők is ismerjék s az alábbiakban egész terjedelmében közöljük. — Nagyságos Elnök Ur! A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesületének tegnapi napon kelt feliratára felelve József főherczeg ő cs. és kir. fensége ezennel általam kijelenteni méltóztatik, hogy a fent tisztelt egyesület védnökségét, tekintettel a hazafias és humánus czélra, szivesen és köszönettel elfogadja. Fogadja Nagyságos Elnök Ur kiváló tiszteletem nyilvánitását Alcsuth 1895, junius 28-án Vécsey Sándor br. s. k. főudvarmester." Most tehát a gazdákon van a sor, hogy ezt az intézményüket, melynek élén a legnépszerübb főherczeg neve fénylik tömeges részvételükkel anyagilag is oda emeljék, hogy hasznos czéljait teljes sikerrel szolgálhassa!

— **A Keresztény Jótékony** Nőegylet munkaanyag alapjából Koronczi Mari 5 frt jutalomdijat kapott, nem különben Ráth Katalin 5 frt kegydijban részesült.

— **Katonazene**. A cs. és kir. gyalogezered zenekara Grossauer karmester vezetése alatt a Polgári-Egylet kertjében f. hó 20 21 és 22-én hangversenyzett. A közönség a belépti dij határán innen és tul élvezettel hallgatta a jó zenét. Hétfőn a zenekar a Körmendről bevonuló honvédzászlóaljak élén haladt azt a szokatlan látványt nyujtva, hogy egy honvédezred közösbadseregbeli zenekara mellett feszesen menetelt végig Nagy-Kanizsa város főutczáin.

— **Meghivó**. A nagykanizsai tánczkedvelő ifjuság a zalamegyei vizkárosultak javára tek. Oroszváry Gyula ügyvéd-ur védnöksége alatt a Polgári Egylet kerthelyiségében 1895. évi augusztus hó 20-án, Szt.-István napján Horváth Laczi közreműködésével jótékonyczélu tánczmulatságot rendez, a rendezőség: Sölösy János, Wusztl Alajos, Kreuusz Károly, Ofenbeck Károly ifj. Süss József, Hirschl József, Offenbeck Vilmos, Löbl Károly Fleschner Samu, Neiberl Mihály, Andri Lajos. Belépti dij személyenkint 1 korona. Kezdete este 8 órakor. Csinos tánczrend a pénztárnál. Tekintve a nemes czélt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a nagyteremben tartatik meg.

— **Villamos vasut Zalamegyében**. Egy legközelebb alakult társulat e hó első napjaiban adta be kérvényét a kereskedelemügyi miniszteriumhoz Budapestről Varazsdig épitendő villamos-vasut épitetése ügyében. A villamos-vasut a benyujtott terv szerint a Balaton zalai partján Balaton Füred Keszthely, Nagy-Kanizsa és Csáktornyánát épitetnék ki Varazsdig.

— **Életmentő typografus**. A Balaton partja a kanizsaiaknak kedves kirándulő helye. Üde és friss levegője, a viz fodros, habzó hullámai csalják a környékbelieket, Sattler Ernő ügyvédjelölt f. hó 20-án megfürdött a Balatonban a keszthelyi fürdő mellett. — Messze kiuszott, hogy jobban szemlélhesse a gyönyörü vidéket. Mikor már betelett a sok nézéssel visszafordult, de a fürdőkorlátok előtt ereje elhagyta őt, elmerült, s ujból felbukkant. Ezt Weiss Ferencz ismert könyvnyomdász és papirkereskedő Nagy-Kanizsáról észrevette, az elmerülő fiatal ember után uszott, őt szerencsésen kimentette és az összeverődött fürdővendégek örömrivalgása közt partra vitte. Sattler Ernő pedig fölfogadta, hogy a Balaton hab leányainak többé nem udvarol.

— **A csáktornyai** állami tanitóképző intézet első osztályába felvétetnek oly ép testü egészséges tanulók, a kik 15-ik életévüket már meghaladták s négy közép-vagy polgári-iskolai osztályt sikerrel elvégeztek. Ha a kérvényezők száma engedi, kevesebb osztályt végzettek is felvétetnek; ilyeneknek a magyar nyelvből, számtanból, földrajzból és történelemből a felvételi vizsgálaton legalább annyi jártasságot kell tanusitaniok, a mennyit a négy közép- vagy polgári iskolai osztályban tanitanak. A tanitóképző intézet igazg. tanácsára czimzendő folyamodványok f. évi aug. 1-ig a képezdei igazgatósághoz küldendők. Melléklendő a) születési bizonyitvány, b) iskolai bizonyitvány, c) orvosi bizonyitvány d) szegénységi bizonyitvány ha az illető segélyért is folyamodik — A segély minősége: A felvett növendék részéről 10 vagy 5 frtos havi részletekben pontosan előre fizetendő évi 100 vagy 50 frtért étkezés a köztartásnál és szabad lakás, vagy e helyett lakbérpénz. A kik a köztartásban nem óhajtanak résztvenni, megfelelő pénzbeli segélyt kapnak A felvett növendékek szorgalmuk, előmetelök és magaviseletükhöz képest a többi évfolyamokban teljes ingyenes ellátást nyerhetnek. Minden bennétkező növendék tartozik az intézet pénztárába evőeszközökre egy frtot, s kivétel nélkül minden növendék 1 frtot betegápolási dij czimén fizetni. — A tankönyvek, irószerek, rajzeszközök, ojtókés mintegy 18—20 frtba kerülnek. — A felvett növendék elegendő fehérneművel s felső ruhával tartozik magát ellátni. A tanév szeptember 5-én kezdődik, a felvételéről a nyert segély minőségéről, a megérkezés napjáról sat. ki-ki külön fog értesittetni. Csáktornya. 1895 junius 10. Margitai J. igazg.

— **Szomoru adat**. A szentgyörgyvári hegybirtokosság többsége 20 szavazattal jul. 25 én Kacskovics Lajos főszolgabiró elnöklete alatt elvetette az önálló hegyközséggé való alakulást.

— **Perlakon** az állam által készitett szemkórház megnyittatott.

— **Az időjós nyilatkozik**. Falb Rudolf a jelen év második felére e napokban tette nyilvánossá prognózisát. E szerint pedig az augusztus esős és hüvös lesz s csak a hó végefelé fog a hőmérsék kissé emelkedni. A szeptember meleg lesz. Októberben rendes lesz az időjárás, sok csapadékkal, bár nem anynyival, mint mult évben. A november hónapot hóesések fogják megnyitni és befejezni, a hó közepén azonban enyhe idő lesz. Deczemberben éppen forditott lesz a sorrend. Meleg idővel fog kezdődni és végződni, a második héten azonban eső lesz mig a harmadik héten havazni fog. Elsőrendü kritikus napok julius 22-ike, augusztus 20 ika, szeptember 18-ika és október 18 ika. A kritikus napok legkritikusabbja szeptember 18-ika, a mikor napfogyatkozás is lesz. Ez időtájt különben ráadásul földrengések is várhatók.

— **A balatonfüredi kórház** részére ujabban adakoztak: dr. Baumgarten Egmontnő 5 frt, Szalkay Sándor 2 frt, Császka György püspök 30 frt. Tatity Milutin 2 frt, Purgly Sándorné 2 frt, Gerber Frigyesné 1 frt, Zemliuszky Mária 1 frt, Schmidt Frigyes 1 frt. Damián János 2 frt.

— **Fürdőkből**. Hozzánk küldött fürdői jelentések szerint: Balaton-Füreden 2844, — Lipiken 1282, — Uj-Tátra-Füreden 814, — Varasd-Topliczán 1341. fürdővendég jelentkezett jul. 21-ig.

— **A „Zenélő Magyarország"** zenemü folyóirat julius 15-iki száma páratlanul érdekes hangjegy tartalmával költötte fel az érdeklődők figyelmét. Két szép dalt hoz e szám Dr. Angyal Ármándtól „Őszi szellő" s Gaál Ferencz hirneves dalköltőnktől egy „Azt a leveses mivoltát" czimü szép friss nótát. Szent Gály Gyula jónevü zeneszerzőnktől egy classikus szépségü szalon mazurkát. Brahms János „Kárba veszett éji zene" hires müdalát magyar szöveggel, s végül a század leghiresebb contrapunktistájának Martininak „A birkák" czimü világhirü agvottéját. A számról száma magasabb művészi niveaura törekvő vállalatot minden zongorázónak saját érdeke megismerni s támogatni, mert az viszont meg a közönséget iparkodik aránytalanul csekély költséggel absolut értékü zeneszükségleteivel teljesen ellátni. Előfizethetni negyedévre 6 tizoldalas (összesen hatvan) füzetekre 1 frttal a „Zenélő Magyarország" kiadóhivatalában Budapest Csengeri-utcza 62. a. honnan mutatványszámot rendeletre készséggel küldenek.

— **Rövid hirek**. Gutorföldön nagy tüz pusztitott. — A kapolnai pusztán levő tókába egy 12 éves béresgyerek belefulladt fürdés közben. — Keszthelyen Balaton-muzeum létesittetik. — A törvényes kamatláb 5%-ra szállitatott le. — Zalamegye 25 ezer frt segélyt kért a belügyminisztertől utak s hidak javitására. — Ehrenreich Nándor muraszerdahelyi körjegyző meghalt.

Vegyesek.

— **Megbizható gyógykezelès**. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágybiányban, felfuvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „**Moll-fèle seidlitz por**" használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel **Moll A.** gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban határozottan **Moll**-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

— **Jelenleg àllás nélküli urak** (és hölgyek) állandó és tetemes keresetre tehetnek szert. Tisztességes külső s jó beszélő képesség egyedüli kellék. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

— **Testegyenészeti müintézet.** Keleti J. czég, Budapest, IV., Korona-herczeg-utcza 17, az eddigelé sérvkötők és betegápolási eszközök készitésére létező gyárán kivül egy nagyszabásu, a modern technikának teljesen megfelelő műhelyt nyitott, Budapest, IV., Régi posta-utcza 4. sz. földszint, melyben orvossebészeti aczéláruk, müleges lábak, mükezek, testegyenészeti készülékek, Hessing-rendszerü elismert müderékfüzők, nyujtó- és járógépek, valamint minden e szakmába vágó aczéláruk stb. készittetnek. Szenvedők, kiknek ily készülékekre szükségük van, sziveskedjenek fenti czégtől költségelőirányzatot vagy képes árjegyzéket kérni. Üzleti elv: Szigoru pontos kiszolgálás, legjutányosabb árak.

— **Henri Nestlè-fèle gyermekliszt**, mely Nestlé vegyész által Veveyben 30 évvel ezelőtt találtatott föl, azóta nemcsak az egész szárazföldön, hanem a többi világ részeken is óriási elterjedésnek indult s a legelső tekintélyek és gyermekorvosok által az anyatej helyettesitőjéül ajáltatik, a gyermek tápanyagok közt ma kétségtelenül az első helyen áll. Mig a tej, hogy tartóssabbá váljék, gyakran szóda, bor és száliczil savval vegyittik össze, mi a gyermekek organizmusára idővel legkárosabb következményeket vonja maga után, addig ez eset a Nestlé-féle gyermeklisztnél teljesen ki van zárva, a csecsemők örömest veszik magukhoz, tőle virágzók, és erőteljesek s ami fődolog egyenletes gyors táplálékuk van, melynek készitéséhez vizben néhány perczig tartó főzés elégséges, születésekor mint tejet iszszák, későbbi hónapokban pedig mint pépet veszik magukhoz. A Nestlé-féle gyermekliszt a táplálékonyság minden sajátságával bir, s azonfelül gyártása is felette észszerü. A gyermeklisztbez felhasználandó nagy mennyiségü tej naponta frissen fejve a gyárhoz tartozó tejgazdaságból állittatik elő. Mintán a tej pontosan megvizsgáltatott, egy készülékbe öntetik, melyet gőzzel fütenek a melegités azonban 40—50 foknál magasabbra nem terjed, hogy a tejnek sajátosságai változatlanul megmaradjanak. A szükséges kenyér héj legfinomabb buzalisztből állittatik elő. Minthogy liszthez legfinomabb részben csak a kenyérhéj használtatik föl, a légenygazdaság ezáltal még nagyobbodik. Ezen tejhez a légenydus vegyüléknek rendkivüli finomsága nagyban elősegiti e tápláló anyag tartósságát. Ebben áll röviden a tejösszetétel előállitási módja, melynek tápláló voltát a laikus is könnyen át láthatja. Az előállitás módja nincs homályba burkolva, a közönség elé teljes világitásba van helyezve. Végül megemlitjük, hogy mint pép egyéb kitünő tulajdonságai mellett gyermekek katarusánál, cholera nostras eseteinél mint tápszer a gyomrot izgató tej fölött nagy sikerrel alkalmazható, mely tulajdonságok a kórházi kézi könyvek által is teljes joggal előnyösen sorolható elő.

Mit keressz te itt, hallatszott belülről egy isteni szózat.

— A vágy, az anyai szeretet üzött engem idáig, hogy beteg fiam láthassam és ápolhassam, mint azt eddig tevém, még ide nem költözött.

— Reád nincs itt szükség felelt ujból a hang. Vess egy tekintetet elébb a mennyek országába, mert ki egyszer ide belép, többé innen nem távozhatik.

Félve habozva álltam egy kis ideig, végre megnyilott az ég kapuja. A mennyei fény, mely ott belül uralg, majd szemem fényétől foszta meg. Már beakartam lépni, midőn kis fiam angyalszárnyakon szállt felém.

A halvány, beteges arcz üde volt, mint egykor régen. Liliom szálat tartott kis kacsóiban és apró társaival együtt hozsánnát zengett az Urnak.

— Gyermekem, gyermekem kiálték felé, ápolni jöttem tégedet.

— Mosolyogva tekintett ő reám, — kezével inte, hogy ne lépjem át a küszöböt, mert ő nem beteg többé.

— Nem fogsz engem keresni, ha majd idővel elhagyottnak érzed magad?

— Idővel?! E szó ismeretlen itt jó anyám. Itt csak az örökké valóság van.

Nem leszek elhagyott soha, mert az ég a gyermekek legjobb barátja.

De te ne gondolj a halálra addig, mig az Ur magához nem szólit, különben sohasem látjuk egymást.

— Lábaim gyökeret vertek, nem birtam mozdulni, ugy képzeltem, mintha fiacskám már egy magasabb lény volna.

Általános mozgás keletkezett ezután. Egy főangyal karjára füződve lebbentek tova a kis angyalok. Többet nem láthattam fiamat, a kapu bezárult.

Tekints a földre,, mondá ujból az előbbi égi hang és válasz!

Alápillantok a földre s két alakot láttam, kik fájdalmasan zokogtak egy sirhalom fölött. Férjem és másik gyermekem volt a két zokogó. — Bocsásd meg igaztalan kivánságom, mondám az égi hangnak, mely majd a vétek utjára terelt.

Ekkor felébredtem. Mond hiszesz te is a tulvilági életben.

— Én . . . . én . . . . . . hiszek mondám akadozva és darabokra téptem a kezemben levő könyvet.

— **Beniczkyné** válogatott regényei harmadik sorozatában megjelent a 20 ik füzet, mely az „Arany kigyó" regény folytatását tartalmazza kiadják Singer & Wolfner. Ára 25 kr.

— **A „Vasárnapi Ujság"** julius 21-ki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Sztambulov István, Bulgária volt miniszterelnöke." (Arczképekkel.) „Petkov Dimitar, Sztambulov barátja. Strausz Adolf. (Arczképpel.) — „A csorbadzsi észjárása. Stambulov István költeménye, bolgárból forditotta Strausz Adolf. — „Regénytár": „A végrendelet." Vig elbeszélés. Irta Vértessy Gyula: „Antifer mester csodálatos kalandjai." Verne Gyula uj regénye, francziából forditotta Huszár Imre. (Az eredeti kiadás illusztráczióval." — „III. Napoleon és a német-franczia háboru." — „Dagesztán." (Képekkel gróf Zichy Jenő és társai ázsiai utazásából.) — „A magyarok bejövetele." — Képekkel Morelli Gusztáv tanárnak a Feszti-féle körképről készitett fametszete után.) — „A budapesti kollegium története." (Képekkel.) — Sztambulov utolsó leveleinek egyikéből. (Kéziratai hasonmással.) — „Villámütések." — „Divattudósitás." (Divatképekkel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték. Képtalány stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre 2 frt. a „Politikai Ujságok"-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában egyetem-utcza 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap" a legolcsóbb ujság a magyar nép számára félévre csak 1 frt 20 kr.

— **„Az 1848—49-iki** magyar Szabadságharcz" czimü nagy illusztrált munkából most jelent meg a 40-ik füzet, a melyben Gracza György Bécs október 27-iki ostromát és a schvecháti csatát mondja el igen érdekesen egészen uj adatok feldolgozásával. A füzet képei a következők; Dessewffy Arisztid honvédtábornok. A szabadságharcz nevezetesebb szereplői. Bécs 1848. okt. 27 iki ostrom alatt, Bem szobra Marosvásárhelyen. A debreczeni, csata térképe. Részlet a schvecháti ütközetből. A fogarasi csata, Epizód a hatvani csatából Bátori-Schultz Bódog honvédezredes.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Löherénél szórványosan előforduló kisebb kötések képezik az inkább nélelegesnek mondható forgalmat. termelők kiknek már némi termésre van kilátásuk, az előzetes eladásról még hallani sem akarnak. Muharmag készletek héján letünt a forgalom terére, ellenben biborherének mustármagnak stb. igen jó kereslete van, ugyszintén tarlórépa magunk is.

Jegyzések nyersárurért 100 kilónkint Budapesten:

Luczerna	48 - 52 frt —
Vörös lóhere	60—65 frt —
Biborhere	21 — frt —
Pohánka	9½— frt —
Mustár	10 — frt —
Csíbehúr mag	10 — frt —

Széna-, szalma-, és takarmány,

(Fuchs József nagykereskedő) jelentése:

Széna és szalmában a behozatal elegendő mennyiségben történt a hetivásárra, valamint a vételkedv és szükséglet is kedvező volt; fizettetett elsőrendű szénáért. 2 frt 50 krtól 2 frt 90 krig, másodrendű minőségüért 2 frttól 2 frt 50 krig; alom szalma 1 frt 20 krtól 1 frt 40 krig, zsupszalma 1 frt 40 krtól 1 frt 60 krig, szecska 2 frtól 2 frt 50 krig házhoz szállítva

Préselt tavalyi széna már alig található valamint préselt uj széna sincs még a vásári forgalomban mert a mezei munkák fentartják ennek megszerzését. Préselt alom szalma jegyeztetett 1 frt 20 krtól 1 frt 40 krig nagyban

Az árak 100 kiló szerint értendők.

Ki nyert?

Huzás julius 17-én.

Brünn: 4 61 51 75 67

Huzás julius 20-án.

Bpest: 84 31 13 51 71

Huzás julius 24-én.

Prága: 70 87 85 76 63

Szerk. üzenet.

— „Az én regényem„ költöiesb formában is megirattak már. Igen gyors munka biz ez.
— H Bpest. Személyesen végezzük ei
— Hall Készséggel várunk.
— Bl. Intezkedünk
— K. A 4 peldányt küldjük.
— P. V. Késön érkezett.

Nyilttér.

Foulard selyem, 60 krtól 3 frt 65 krig — japáni, chinai stb. a legujabb mintázattal és szinekben, u. m. fekete, fehér és szines **Henneberg selyemet** 35 krtól 14 frt 65 **krajczárig** méterkét — sima, csikos, kockázott, mintázottakat damasztot stb. mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szin és mintázattal stb, **póstabér és vámmentesen** a hazhoz szállitva és mintákat küld postafordultával: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállitó) selyemgya a Zürichben. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetés.

Ezennel tudtára adom mindenkinek, hogy fiam Zsigmond által csinált s csinálandó bármily nevet viselő adósságokat semmi körülmények között kifizetni nem fogom, miért is mindenkit óva intek a fiamnak való kölcsönzéstől.

GRÓSZ JÓZSEF.

Winterberg-intézete.

Bécs, Währing, Cottage-Anlagen.

Felnőtt lányok részére comforttal berendezett nevelőintézet. Szép tan.- alvó és társalgó termekkel. Gyönyörü kert. Egészséges fekvésü hely, állami érvénynyel biro bizenyitványok. Winterberg Maria intezeti tulajdonos. Rhajna melletti Coblenzből.

Felelős szerkesztő és kiadó
BÁTORFI LAJOS.

Hirdetések.

3199jtk. 895.

Együttes árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közbirré tétetik, hogy Balaton Ede nagykanizsai lakós végrehajtatónak Szabó József (turó) végrehajtást szenvedő garabonczi lakós elleni 11 frt 95 kr. tőke, ennek 1893. november 1-től járó 6% kamatai, 4 frt 60 kr. per, 3 frt 80 kr. végrehajtás kérelmi, — ugy 19 frt 10 kr. tőke, ebből 9 frt 25 krnak 1893. május 29-től, 9 frt 25 krnak pedig 1893. november 1-től járó 6% kámatai, 4 frt 20 kr. per, 3 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 17 frt 10 kr. végrehajtás foganatositási, 7 frt 80 kr. előző, 6 frt 50 kr. jelenlegi árverés kérelmi és hirdetési, mégis Tóth József és Szekeres István garabonczi lakós csatlakozott végrehajtatóknak 1892. szeptember 19-től a birtokba adás napjáig évenként járó 10 frt elvont haszonösszeg 30 frt 55 kr. per, 11 frt 85 kr. végrehajtás kérelmi, ugy 15 frt 25 kr. per, 6 frt 40 kr. végrehajtás kérelmi, s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. tszék területéhez tartozó a garabonczi 85 sz. tkvben a +87/b hrsz. alatt Szabó József és neje Tálos Rozália tulajdonául felvett s 358 frtra becsült ház, udvar és pajtás kert az 1881. évi 60. t. czikk. 156 § a d.) pontja alapján egészben, még pedig Dervalics Mihály garabonczi lakós javára bekeblezett életfogytiglani lakás szolgalmijogának épségben tartásával, **1895. évi augusztus hó 27. napjának** délelőtti 10 órakor Garabocz község házánál Trojkó Lajos és Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi jun. 8. n. GÓZONY kir tszéki alb.

Vendéglő eladás!

Mura-Kereszturon, az állomás mellett jó forgalomban levő ujjonnan épitett vendégfogadót családi körülmények végett, szerény feltételek mellett eladja

MÁLOVECZ GYULA
tulajdonos.

Léczeladás.

Van szerencsém közzé tenni, hogy a volt palini gőzfűrésznél, az üzem beszüntetése miatt, a léczenek árai leszállitattak. Jelenleg a száraz, jó minőségű **léczek** árai 5/4" erős darabja 6½ kr, 4/4" erős darabja 4 kr. — Kérem, mig a készlet tart, e kedvező alkalmat kihasználni.

Tisztelettel
Palin, 1895. julius 20.
FRANK SALAMON.

BIRTOKVÉTEL.

Készpénzfizetés mellett azonnali vételre kerestetik

egy birtok
150.000 frt értékben
és egy uradalom
500.000 frt értékben csinos varral jó gazdasági épületekkel, termő szántóföldden, értékes erdőség kivántatik.

Ajánlatok csak a tulajdonosoktól kéretnek **Patz Richárdhoz**, intéztetni. Bécs, IV/1. Margarethen-str. Nr. 12.

Ügynökök

a törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladása (az 1893 ik évi XXXI. törvényczikk értelmében) igen kedvező feltételek alatt alkalmaztatnak.

Fővárosi váltóüzlet társaság Adler és Tsa Budapest.

Az embernek nincs az

EGÉSZSÉG-

énél drágább kincse, miért is az, a ki uj vagy ódult

gyomor-. bél-, tüdő- v. mellbaj

valamint minden

belső bajban

és pedig: sárgaság, székrekedés, hányinger, szédülés, ájulás, felbőfögés, aranyér, epetolulás- máj- és altesti bántalmak, vértolulás a fej- vagy szivhez. köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, verköpés, nyilalás, álmatlanság. szivdobogás, köszvény vagy csuzban szenved, biztos sikert ér el az

Egészségi Regulator által.

Ára használati utasitással 2 kor. (1 frt). Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 fillérrel (20 kr.) több.

Szétküldés a vidékre csakis a „Hattyuhoz" cz. gyógyszertárból

Budapest, VI., Szabolcs-utcza, 32. sz.

Kasznár,

ki magyar-, horvát- és németnyelven beszel és ir, katonai kötelezettség alatt nem áll nötlen röm. kath. és szám adást vezetni képes, 500 frt biztositék letétele mellett f. évi julius hó 31-ig kérvényét a varasd-teplitzi uradalom vezetőségéhez benyujthatja.

Fizetése évenkint: 600 frt készpénz, szabad lakás, fütés, világitás és kiszolgálat.

Varasd-teplitzi uradalom vezetősége,
Horvátországban.

Edisontól megdicsérve!

Kitünően sikerülő képek!

Egyszerű! Tanulságos!

PHOTORET

zsebóra alaku fényképkészülék.

Igen alkalmas utazók, szállodatulajdonosok, dedektivek, magánzók, üzletemberek minden faja számára bármely czél eléréséhez. Egy nyomás e'ég egy felvételhez s a legrövidebb idő alatt a lefényképezett tudtán kivül. pompás képeket állit elő Ára eme revolver-fénykép-készüléknek mely hat pillanatnyi felvételre lemezváltoztatás nélkül van berendezve s a képzelhető legegyszerübb kezelésü felvétek és időjelző készülékkel ellátva, csupán 5 frt o. é., mely összegbe 36 felvételhez szükséges hat lemezkötegs egy elegáns szekrényke is bele van értve. — Photoret-főraktár:

Bécs, I. Predigergasse 5. földszint.

Számos okmány bizonyitja, hogy a készülék használható s hogy nem játékszer.

Feltünést kelt a CRÈME IRIS

meglepő hatása

Csodás hatással alkalmazható szeplő hőség okozta pörsenések barnult bőr, napsütött arcbőr, arcvörösség, bőrrepedés ellen Vakitó fehér és kifogástalanul üde bársonyszerü bőrt idéz elő. Minden hölgy és ur, kik ezen igazán ártalmatlan, a tudomány előkelősége által ajánlott készitményt naponkint használják, el vannak ragadtatva annak hatásáról és feltünést keltenek csodásan szép és jól ápolt arcszőrökkel. Egy kücsög vagy utitégely ára 1 frt. Használatban igen kiadós. Figyeljünk az oldalt látható véjdegyre és óvakodjunk a számos és határozottan ártalmas utánzatokra, melyeket hirdetési szövegünk leponyomásával ajánlanak. — Kapható a gyógytárakban, előkelőbb drogukereskedésekben és illatszertárakban, avagy

Weiss & Co gyógysz. főkraktára utján. Wien. Kärtnerring 6.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerésznél.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **VARAZSD-TOPLICZA** Posta és Távirda

Zagorai vasut (Zágráb—Csáktornya.)

Dr. Ludvig udv. tanácsos tanár által elemezve 1894. 58 fok Celsius meleg forrás. Felülmulhatatlan hatással van a rheumatikus, izület bántalmak köszvény, zsába, titkos betegségek, bőrbajok és görvélykórnál sat.

IVÓGYÓGYMÓD köhögés, mellbaj máj, vese, gyomor és aranyerekre sat.

Villamgyógy. Massage.

A gyógyintézet minden kényelemmel, egész éven át nyitva. Nyári idény május 1-től okt. 1-ig. Nagy park. Kiterjedt fekvés, állandó tércne, tánczhangverseny sat. A varazsd-topliczai vasuti állomáson naponta a vendégek számára omnibusz kocsik. Megrendeléseket a fürdőigazgatóság készséggel teljesit. — **Orvosi** utasitással dr. **Longhino A.** fürdőorvos szolgál.

Prospektusokat ingyen és bérmentve küld

A fürdőigazgatóság.

Az 1896-iki czredéves orsz. kiállitási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

*) E pártfogást Daniel Ernő magy. kir. keresk min. ur 5 nagymeltósága 4512/95. sz. leiratában biztositotta

„MENTOR" Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

Elszállásolás: saját uj szállóhelyeinken. Étkezés a főváros és a kiállitas előkelőbb éttermeiben.

az ezredéves országos kiállitást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi befizetés mellett

„Ellátási könyvecskéket"

melyek a kiállitás egész tartama alatt 7 napra szóló **szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállitás- és szórakoztatási-szelvényeket,**

1 kiállitási tombolajegyet, végül egy 2000 koronás balesetbiztositási hárczát tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4—4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz) — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadtatnak, valamint bővebb felvilágositással szolgálnak:

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „MENTOR" Ellátási vállalat

Dr. **Morzsányi Károly** országgy. képv. m. t. elnök **Ehrlich G Gusztáv** főr. biz tag, gyáros, m. elnök. **Rózsa Lajos** igazg. **Hegedüs Dániel** titkar. **Takács Zsigmond** az Első magy. ált. bizt. társ. közp. főfelügy. **Stadler Károly** fő biz tag, ház- és szálloda tulajd.

Prospektust kivánatra ingyen és bérmentve

1631/1895 szám. Zalavármegye kir. tanfelügyelője.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter urnak 1895. évi junius hó 28 án 33.063 szám alatt kelt magas rendeletére az **alsó-lendvai áll. polgári iskola elhelyezése czéljából emelendő épület felépitése** alkalmával teljesitendő:

I. Föld kőmüves munka	16003	frt	18	kr.	VIII. Szobafestő munka	124	frt — kr.
II. Kőfaragó „	1184	„	24	„	IX. Kárpitos „	139	„ — „
III. Ács „	3849	„	30	„	X. Kályhás „	810	„ — „
IV. Vas „	2944	„	38	„	XI. Kut „	480	„ — „
V. Bádogos „	917	„	41	„	XII. Keritések „	231	„ — „
VI Cserépfedő „	665	„	79	„			
VII. Asztalos, lakatos, mázoló, üveges m.	3828	„	61	„	összesen:	31176	frt 91 kr.

ral azaz harminegyezeregyszázhetvenhat forint 91 krral előirányzott munkák elkészitése, illetőleg szállitása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedélylyel birnak.

2. Ajánlat az összes munkákra tehető vagy egyes munkacsoportra vagy pedig egyenként külön-külön.

3. A munkákra vonatkozó ajánlatban vállalkozók kötelesek az általuk teendő árengedmény vagy árfelemelés és a végösszeget ugy a számjegyekkel, mint betükkel kiirni és felemliteni, hogy a vállalati általános és különleges feltételeket ismerik s azok határozatainak magukat alávetik.

4. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb **1895. évi augusztus hó 4-én déli 12 órakig** Zalavármegye kir. tanfelügyelőjénél nyujtandók be. — Később érkezett ajánlatok nem fogadtatnak el.

6. A beadott ajánlatok Zalavármegye kir. tanfelügyelőjének hivatalos helyiségében (Zala-Egerszegen) a megyei kir. államépitészeti hivatal közbejötte mellett 1895. évi augusztus hó 5-én déli 11 órakor nyilvánosan felbontatnak.

7. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek 5. § ában megszabott 5%-nak megfelelő bánatpénzt az ott körülirt módozatok és kikötések mellett a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalnál az ajánlat benyujtása előtt letenni s az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni.

8. Fentartja magának a miniszterium azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozó közül a jutányosság szem előtt tartása mellett a munka kivitelével és végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jó és helyesen készitett munkák teljesitése iránt már eleve is a legtöbb biztositékot nyujtani képes.

9. A munkákra vonatkozó általános és különleges vállalati feltételek, költségvetés és tervek Zalamegye kir. tanfelügyelőjének hivatalos helyiségében naponta d. e. 9—12 óra között megtekinthetők.

Zala-Egerszegen, 1895. évi julius hó 17 én.

Dr. Ruzsicska Kálmán
kir. tanácsos tanfelügyelő.

Arany érmekkel kitüntetve — Első cs. és kir. kizár. szabadalm — Arany érmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KAROLY WIEN, III. Hauptstrasse 120. szám, saját házában

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, épitkezési munkálatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPITŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállitója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mészben olthatók, száraz poritott állapotban, 40 különféle szinmintában, kiléneként 16 krtól feljebb szállittatnak és a festékszinek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz — Mintalapok és használati utasitások ingyen és bérmentve küldetnek.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorlév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és oszlaborszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó hecörzsölési szer köszvény, csuz és a meghűlés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 krajczár.

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fűzolysavas szikső.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely korú gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztositja s egyszersmind ószkor fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár.

(691) Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által, Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

Szivattyuk a legkülönfélébb czélokra.

Felszivó és nyomó szivattyuk, udvar- és épitési szivattyuk hydraulikus Widderek, legjobb szerkezetű gőzszivattyuk, centrifugalis szivattyuk stb.

Teljes viztovábbitási telepek motor- és járgányhajtással.

Költségvetések ingyen- és bérmentve.

„Herkules" petroleum-motor,

működése közönséges lámpapetroleum alkalmazása mellett teljesen megbizható.

Képzelhető legkitünöbb és legegyszerübb szerkezet.

Minden különös kezelés ölösleges. Biztos, nyugodt működésért kezesség. Bárhol minden hatósági engedély nélkül felállitható. Petroleum fogyasztás óránként egy lóerőre számitva alig ½ liter.

Langenslepen Rich.-féle gépgyár.

Fióküzlet: Bécs 6. Mariahilferstrasse No 19.

INNEREBNER ANTAL

INNSBRUCK, M.-Terézia-utcza 17.

Első tiroli darócz-szövet-üzlet.

Legnagyobb szétküldési háza jótállással a valódi

TIROLI DARÓCZ (LODEN)

— áru tengerőltöny, esőköpeny, felöltők, zubbony stb. —

teljes utazó készületeknek.

Nagyban. Minta és árjegyzék ingyen Kücsinyben.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Szagtalan és nyomban szárazdó

10 □ 1 miló 1.60 kr. teljes mázoláskor, nem ragad

Valódi csak üregfiókban ¼ 1 kilóeren fekete-arkával

Kitünő szobapalló-bognyát.

Christoph Ferenc, Prága, II. Karlsplatz 17. Nagy Kanizsán: NEU és KLEIN.

SCHLICK -féle vasöntőde és gépgyár

rèszvénytársaság

BUDAPESTEN.

GYÁR ÉS IRODÁK: VI. ker. külső váci-ut 29—35.

VÁROSI IRODA ÉS RAKTÁR: Podmaniczky-utca 14.

Gőz- és járgány cséplő-készületek,

számos elsö dijjal kitünt. SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekék.

mélyitö és egyetemes acél-ekék,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelö eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS" sorbavetö-gépek.

Takarmánykészitő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemü gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató gépek és fűkaszáló gépek, szállitható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

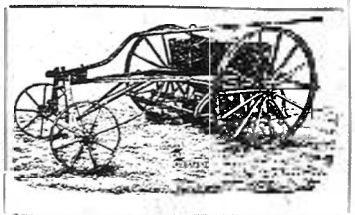

MINDENÜTT KAPHATÓ. 17 KITÜNTETŐ ÉREM.

LEGFINOMABB MINŐSÉG — OLCSÓ ÁRAK

CHOCOLAT SUCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) CACAO

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

GUMMI!

Eredeti párisi gummi- és halhólyagok finomság és jóság tekintetében a kivánalmakat is felülmulják, tuczatonként 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. Bentsamór (rövid) 3 és 4 frt, legfinomabb hölgyszivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. — Női övszerek Hasse után 2 forint. Massinger tanár után 2 frt 50 kr darabonkint. Suspenserinmok stb. részletezett árjegyzék szerint. Szétküldés titoktartás mellett

REIFI specialista Bécs, Brandstätte 3

Pistikus mintagyüjtemény urak rész. 5 —

Árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Gyümölcs értékesitésére.

Sajtók gyümölcs és bor-prèselésre

legujabb, kitünő szerkezettel. Eredeti gyártmányok folytonosan működő kettős nyomószerkezettel és nyomásszabályozóval.

A leguagyobb munkaképesség 20 százalékkal nagyobb mint minden egyéb sajtónál.

Gyümölcs- és szőllő-zúzók.

Szőllő-gerebelyézők (Bogyófejtő-gépek.)

Teljes szüretelő berendezések, állók és szállithatók.

Gyümölcslé sajtók, bogyómalmok gyümölcslé készitésére.

Aszaló-készülékek gyümölcs és vetemény számára.

Legujabb önmű ködő szab. szőlővessző- és növénypermetező „Syphonia."

E gépeket különlegesség gyanánt gyártják

MAYFARTH PH. ÉS TSA.

cs. és kir. kizár. szab.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

Bécs, II., Taborstrasse 76. sz.

Arjegyzékek és elismerő bizonyitványok ingyen — Képviselők felvétetnek.

Utánzásoktól óvakodjunk.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára, vas- és érczöntődéje NAGY-KANIZSAN.

A magy. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének dunántuli képviselője

Ajánlja: Egyetemes egyes és kétbarázdás acélekéit és czekre felszerelhető összes földmivelö eszközeit, ugy hármas ekéit, lókapáit, töltögetőit és boronáit.

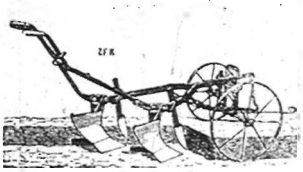

Amerikai rendszerü Hollingsworth széna gyüjtők, Plunet jr. amerikai lókapák, rosták, konkolyozók, járgány cséplőkészletek, járgányok, szecska- és répavágók, kukoricza-morzsolók kézi- és gőzerőre nagy készletben tartatnak.

Ajánlja továbbá:

Szab. PERFECTA

[illegible] sorvetőgépet

és mint ujdonságot

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas legujabb és legtökeletesebb

„Zala Drill"

(szabad. SIMPLEX)

könnyü sorvetőgépét egészen uj rendszerü vetőkorongokkal és szab. kiváltható kapacsukkal

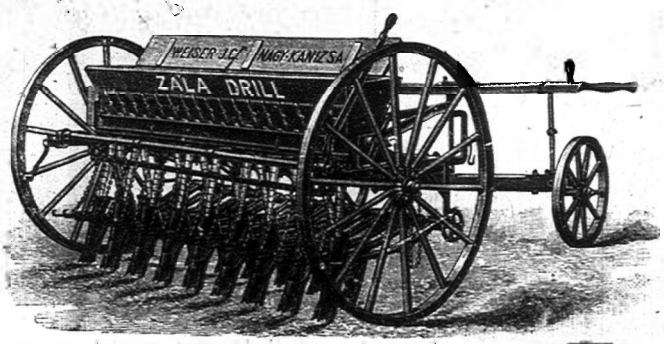

Arjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.